TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 39 (663) TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — rugsėjo (September) mėn. 27 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.

941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Vaikai vadovauja?

Vasaros metu apmiręs betkoks lietuviškasis visuomeninis veikimas rugsėjo mėn. vėl atbunda. Daromi metiniai planai organizacijų veiklai, pradedama ruoštis įvairiems minėjimams, sukaktims, gausėja susirinkimai ir užverda darbas mūsų šeštadieninėse mokyklose. Sielodamiesi mūsų gyvenimo netobula veikla bei pasikartojančiomis klaidomis, dažnai prisimename savąjį jaunimą, kurio sąskaiton sumetę nemažą dalį nuosavų nesėkmių, geriau jaučiamės. Visų lietuviško jaunimo problemų siūlai sueina į vieną mazgą — lietuvių kalbą permažai jos moka ir perdaug retai ją vartoja. Iš čia ir kyla klausimas, ar nereikėtų pirmoje eilėje atkreipti dėmesį į kalbos mokymą?

Daugelyje vietovių turime šeštadienines mokyklas. Dalis jų skaičiuoja mokinius šimtais ir tuo vertai didžiuojasi. Aukodami dalį savo laisvalaikio, mokytojai moko su nepaprasta kantrybe ir entuziazmu. Tačiau mokslo rezultatai yra žymiai silpnesni, negu turėtų būti.

• • •

Per paskutinius keletą metų labai pasikeitė mokymo sąlygos. Mūsų švietimo vadovų sudarytosios mokykloms programos ir pataisytos jų laidos labai greitai "paseno", nes jau Kanadoje gimę vaikai ar nuo pirmo skyriaus pradėję lankyti kanadiškas mokyklas mokiniai žymiai silpniau kalba lietuviškai už tuos, kurie bent kelis skyrius mokėsi dar tremties mokyklose. Iškilo skubus ir neatidėliotinas reikalas parengti naują ir gana smulkią programą su metodinėmis patsabomis tiek mokytojams, tiek ir tėvams. Tikėkimės, kad naujai išrinktas Kultūros Fondas, bendradarbiaudamas su mokyklose dirbančiais mokytojais, artimoje ateityje tai įvykdys.

Mokytojo padėtis šeštadieninėje mokykloje taip pat yra nepavydėtina. Dėl laiko stokos jis negali pilnai mokyti ir turi pasitenkinti tik praeitos pamokos patikrinimu ir nepaprastai kondensuotai pateikti medžiagą sekančiam kartui. Mokytojas nurodo tik darbo gaires ir visam kursui duoda atitinkamą sistemą. Darbą apsunkina dar ir tai, jog dirbama šeštadieniais. Vaikai puikiai žino, kad jų draugai nelietuviai šeštadieniais prieš piet turi laisvalaikį, o lietuviukams reikia sėdėti klasėse. Čia iškyla drausmės klausimas, nenoras dirbti ir koncentracijos stoka. Prie visų šių ir dar daugelio kitų trūkumų ir nedateklių mūsų mokytojai gana gerai prisitaikė ir savo darbą atlieka sąžiningai.

• • •

Pagrindinis lietuvių kalbos mokymas turi būti atliekamas šeimoje. Jeigu tėvai, siųsdami vaiką šeštadieninėn mokyklon, patys su juo namuose nedirbs, niekada nesulauks patenkinamų rezultatų. Čia, mano nuomone, ir glūdi mūsų jaunimo problemos tragika. Skaudu, bet jau neretas atsitikimas, kad šešių metų vaikas atvedamas į lietuvišką mokyklą vos besupranta keletą nesudėtingų sakinių. Ir geriausias mokytojas per tris valandas savaitėje, iš kurių dar skiriamas laikas tikybai, aplinkos pažinimui bei dainoms, stebuklo padaryti negali ir, savaime suprantama, po kurio laiko toks mokinys palieka mokyklą. Mes visi privalome savo vaikams galimai daugiau pagelbėti, o tada ir mokytojai kur kas daugiau galės mūsų vaikams padėti.

• • •

Dar viena didelė negerovė įsibrovė į mūsų šeimas šiame kontinente: mes pradėjome peranksti mūsų paauglius laikyti suaugusiais. Viskas mūsų jaunuoliams yra galima. Priėjome prie to, kad vaikui atsisakius eiti mokyklon kaltės ieškome kažin kur aplink, bet vaikas visada lieka teisus. Šitaip pataikaudami vaikams sugriauname betkokį tėvų autoritetą ir smarkiai apgadiname vaikų charakterį. Nori ar nenori, vaikas privalo paklusti savo tėvams, nors jam ir nebūtų tai labai malonu. Vaikų pareiga klausyti, o ne vadovauti. Kai tėvai nereikalauja, vaikai vadovauja.

Pradėdami naujuosius mokslo metus įsijunkime visi į darbą. Padėkime mokytojams kruopščiai prižiūrėti savo vaikų namų darbus. Parūpinkime vaikams lietuviškų knygų ir paraginkime jas perskaityti. Skaitykime kartu su jais vaikų skyrius laikraščiuose ir vaikų laikraštį "Eglutę".

Mokydami savo vaikus lietuvių kalbos, istorijos ir krašto pažinimo bei papročių įkvėpsime ir meilės gimtajam tėvų kraštui — Lietuvai ir jos kančioms. Tuo būdu prisidėsime prie didžiosios mūsų problemos sprendimo — lietuvybės ugdymo. **J. Gustainis**

Kas naujo Kanadoje?

Provinciniai rinkimai Quebece bus lapkričio 14 d. Dabartinis premjeras Jean Lesage rinkimus paskelbė netikėtai. Liberalai, laimėję rinkimus, nori suvalstybinti visas privačias elektros jėgaines ir jas įjungti į provincijos kontroliuojamą Quebec Hydro sistemą. Privačių jėgainių nusavinimas provincijai kainuos $600 mil.

★

Solistė Lois Marshall koncertavo Rygoje. Sovietinės Latvijos spaudoje buvo labai gerai įvertinta. Turėjo du koncertus. Tai nepirmas solistės lankymasis už geležinės uždangos.

★

Sudbury steigiamas universitetas, kuris bus vadinamas Laurentian University. Ontario provincinė valdžia pažadėjo $3,5 mil. Didžiausia nevaldinė auka buvo International Nickel b-vės, kuri steigiamam un-tui paskyrė $2,5 mil.

★

Sviesto nupiginimas Kanados mokesčių mokėtojams kainuos $42 mil. kas metai. Anksčiau sviesto sv. kainavo 70 ct. Valdžia sumažino jo kainas iki 56-59 ct., bet ūkininkams už parduodamą sviestą moka 64 ct.

★

Ugniagesių viršininkų suvažiavimas įvyko Toronte rugsėjo 24-27 d. Dalyvavo arti 3.000 ugniagesių iš 28 valstybių.

★

Psichiškai nenormalių v a i k ų skaičius Kanadoje didėja. Šiųo metu iš 100 naujagimių 3-jų protas normaliai neišsivysto.

★

Inžinierių trūkumas jaučiamas Kanadoje, nes kas metai daugelis kanadiečių išvyksta į JAV. Kitchener-Waterloo un-tas nori surinkti $3 mil., kad galėtų padidinti inžinierių skaičių.

★

Laiškanečių sąjungos konferencijoje Windsore, nutarta reikalauti atlyginimų pakėlimo—$600 metams.

KLB krašto tarybos jubilėjinės sesijos prezidiumas. Iš kairės: J. Lukoševičius — mandatų komisijos pirm., J. Kardelis, dr. P. Lukoševičius, J. R Simanavičius — sesijos pirmininkai; P. Januška ir M. Kizis — sekretoriai. Nuotrauka Igno Gabalio

Kuba – sovietų bazė

Menas rizikuoti karu ir jo nesukelti

V. KOLYČIUS

Sovietų laivai kasdieną atplaukia Havanon, atgabendami vis daugiau ginklų ir karių, kurių skaičius Kuboje siekia iki 8.000. Maskva, matydama JAV neryžtingumą, perima iniciatyvą į savo rankas. Kuba tapo ir laisvojo pasaulio politikų dėmesio centru. Nuomonės yra pasidalinusios: vieni — už nesikišimą į Kubos reikalus, kiti, kurių yra dauguma — JAV perilgai laukia.

Kennedy ir Monroe doktrina

Pagal prezidento Monroe prieš 139 metus paskelbtą doktriną, JAV turi teisę sustabdyti betkokios svetimos jėgos kišimąsi į Amerikos žemyno valstybes. Nikita Chruščiovas tvirtina, kad ta doktrina jau seniai nebeegzistuoja. Kennedy pareiškė, kad sovietai Kuboje dar nesudaro grėsmės JAV, todėl neverta įsikišti, nors yra pasirengęs šaukti 150.00 atsarginių karių. Kariuomenės vadai, daugelis senatorių — respublikonų ir demokratų — viešai kritikuoja prezidentą dėl jo neryžto. Esą JAV politika nustatoma prezidento patarėjų, kurie esą gryni teoretikai. Kennedy ir jo politiniai patarėjai galvoja, kad betkoks įsikišimas į Kubos reikalus nustatys daugelį P. Amerikos, Afrikos ir Azijos tautų prieš JAV. Ta pati baimė atbaidė juos nuo įsikišimo pirmojo sukilimo metu 1961 m. balandžio 16 d. Šiuo metu, norint pašalinti tą skauduliį, reikalinga jau daug sudėtingesnė operacija.

JAV šiuo metu yra kaltinamos už nesikišimą į Kubą ir nesustabdymą sovietų ginklų bei karių telkimo Amerikos pašonėje; jos bus kaltinamos taip pat, jeigu griebsis kokios akcijos. Vienu ar kitu atveju dalis pasaulio turės priekaištų.

Kitos P. Amerikos valstybės

Beveik visos P. Amerikos valstybės turi šiuo metu savo vargų. Neramumai siaučia beveik visur. JAV iš jų jokios pagalbos tikėtis negali. Kada prez. Kennedy įsakymu D. Rusk buvo sušaukęs P. Amerikos valstybių diplomatus, tai jų bendra nuomonė buvo: "Be manęs". Bet tikrovėje jų visų noras, kad JAV susitvarkytų su Kuba.

P. Amerikos valstybių spaudoje pilna straipsnių, pasmerkiančių JAV neryžtingumą. Meksikos įtakingas "La Prensa" rašo: "Sovietų bazių įrengimas Kuboje buvo išdava tik amerikiečių naivumo ir neapdairumo, kuris jau pasirodė 1961 m. balandžio mėn. invazijos metu. Po invazijos sekę įvykiai parodė, kad JAV nėra pajėgios orientuotis padėtyje ir tuo apvylė daugelį laisvų tautų, kurios dar amerikiečiams tikėjo". Panašiai pasisako ir kitų valstybių spauda.

Maskvos tikslai

Chruščiovas vėl perėjo į puolimo poziciją ir visi jo manevrai suklaidina visus iš Harvardo atsigabentus prez. Kennedy politinius patarėjus. Berlynas, Laos ir Vietnamas liko iš dalies pamiršti ir, reikalui esant, Maskva vėl perkels ten savo operacijas. Daugelis politikos žinovų tvirtina, kad Chruščiovas yra pergudrus pradėti karą dėl Kubos. Kuba jam reikalinga kaip komunistinės propagandos bazė Amerikos kontinente ir JAV prestižui sumenkinti. Karas jam neišeitų į naudą, o be karo jis gali daug laimėti. Kai JAV pagrasino įsikišimu ar užblokavimu sovietų laivų, tai Chruščiovas sarkastiškai pareiškė: "Ponai, jūs esate taip išsigandę, kad bijote net savo šešėlio. Jūs nepasitikite savo jėga ir savo kapitalistine santvarka. Esate išsigandę sovietų pažangos ir pasisekimų, kurie yra pagrįsti revoliucija. Jums atrodo, kad minios laukinių žmonių yra vežamos Kubon, kai tuo tarpu ten plaukia maistas, žibalas, traktoriai ir įvairios ūkio bei pramonės mašinos krašto gerovei palaikyti". Kad ten rengiama sovietinė bazė visai P. Amerikai, Chruščiovas, žinoma, nesako.

Karinės bazės Sov. Sąjungai esančios nereikalingos, nes jų raketos galinčios pasiekti visus pasaulio kraštus iš pačios Rusijos. Jeigu kiek ginklų ir gabenama, tai tas daroma Kubos prašymu, kad ji galėtų apsiginti nuo imperialistų grasinimų.

Radikalūs žodžiai

JAV spauda kritikuoja prez. Kennedy laikyseną. "U.S. News & World Report" redaktorius D. Lawrence rašo: "Dabartinės valdžios laikysena parodo, kad komunistinis kolonizmas, komunistinis imperializmas ir despotizmas gali įsigalėti betkurioje šio žemyno valstybėje, ir niekas dėl to piršto nepajudins. JAV jau pareiškė Maskvai, kad jos nesiims karinių operacijų dėl sovietų bazių Kuboje. Tai reiškia, kad betkuri P. Amerikos valstybė gali prarasti laisvę ir tapti sovietų kolonija. JAV į tai nesikiš".

Gal blaiviausiai galvojantis politikas buvo miręs John Foster Dulles, kuris dar 1956 m. raše: "Dažnai reikia rizikuoti taika, lygiai kaip reikia rizikuoti karu. Menas yra nebijoti karo ir kartu jo išvengti".

"Politikoje turi vyrauti pagrindinės moralinės vertybės ir gyvybiniai interesai, už kuriuos kovojama. Kad būtų išvengta karo, reikia parodyti iš anksto, jog esame pasiruošę tuos principus ginti, nors tai pareikalautų ir daugelio gyvybių. Pareiškimai, kad jėga nebus vartojama, yra tik tų principų atsisakymas ir priešo sustiprinimas".

Tarptautinė spauda apie a.a. arkiv. T. Matulionį

Žinios iš Lietuvos apie a.a. arkivysk. T. Matulionio laidotuves ikišiol labai šykščios. Sovietinė spauda net neužsiminė, o laiškuose rašoma labai trumpai. Viename tokių laiškų pažymėta, kad arkivyskupas mirė rugpjūčio 20 d. 13 val. 58 min., bet nepažymėta kur. Palaidotas Kaišiadorių katedroj šalia pirmojo tos vyskupijos vyskupo Juozapo Kuktos rugpjūčio 23 d. Palaidotas labai kukliai, nežymiai, be pompos. Laiške priduriama — "taip reikėjo". Reiškia okupacinės sovietų valdžios taip buvo įsakyta. Taigi, garbingojo lietuvio persekiojimas buvo pratęstas net iki jo kapo ir tai tada, kai raudonoji spauda skelbia apie tikėjimo laisvę Lietuvoje!

Tarptautinė spauda beveik visuose krikščioniškuose kraštuose paminėjo ark. Matulionio mirti. Katalikų laikraščiai paskelbė ilgokus straipsnius su nuotraukomis, o kiti pasitenkino trumpais nekrologais. Iš didesniu laikraščių paminėtini Čikagos "The New World", "Neue Zuericher Zeitung", "Dagens Nyheter", "The Canadian Register" ir daugybė kitų. Visur buvo pabrėžta, kad jis buvęs tikėjimo didvyris, kaikuriais atžvilgiais reikšmingesnis už kard. Stepinac, arkiv. Beraną, nors ir mažiau žinomas. Nekatalikiškoji laisvojo pasaulio spauda mažai dėmesio teparodė tai didžiajai asmenybei.

Gana plačiai rašė apie arkiv. T. Matulionio mirtį latvių ir lenkų spauda. Toronto lenkų savaitraštis "Glos Polski" įsidėjo ilgoką jo gyvenimo aprašymą, iškeldamas jo drąsą ir vargus sovietiniuose kalėjimuose. Reikia tikėtis, kad spauda ilgai dar rašys apie paskutinį Liet. arkiv. II bolševikmetyje.

Savaitės įvykiai

ARGENTINOJE KARIUOMENĖS SUKILIMAS IR SUSKILIMAS BAIGĖSI KOL KAS PREZ. GUIDO LAIMĖJIMU. Generolai buvo suskilę dėl valstybės reikalų tvarkymo. Delis jų, bijodama galimo peronistų atsigavimo, pašalinusi buv. prez. Frondizi norėjo diktatūrinės valdžios. Kiti pasipriešino reikalaudami konstitucinės valdžios bei rinkimų. Pastarajai grupei vadovavo gen. Ongania, remiąs prez. Guido politiką. Jis laimėjo po kruvinų susidūrimų, per kuriuos žuvo 11 civilių ir 3 kariai, buvo sužeista — 43 civiliai ir 12 karių. Rinkimai numatyti 1963 m. spalio mėn.

JT visumos susirinkimas prasidėjo rugsėjo 18 d. Yra žinių, kad Rusija pareikalaus vėl vietoj vieno gen. sekret. steigti rusišką "troiką". Vakarų valstybės jau seniau yra atmetusios šią rusų kombinaciją, kuri būtų palanki tik rusams. U Thant, einąs gen. sekr. pareigas, dar nėra apsisprendęs dėl savo kandidatūros.

JT visumos susirinkime sovietai apkaltino JAV, kad jos norinčios pulti Kubą. Labai gerai atsakė JAV atstovas Stevensonas: "Grėsmė taikai Kubai ateina ne iš Amerikos pusės, bet iš Sov. Sąjungos". "Jei rusai nuoširdžiai nori išlaikyti taiką Karibų jūroj, tesustabdo karinius pasiruošimus: gabenimą į Kubą raketų, karo lėktuvų, elektroninių įrengimų ir kitų ginklų".

JAV prezidentas radikaliai siekia sutaikinti Europos ūkinę sąjungą su Britanijos reikalavimais, iš kitos pusės bando išlaikyti Britų Bendruomenės valstybes vienybėj su Britanija. Jis nori, kad visi būtų patenkinti ir kad Britanija kuogreičiau galėtų įstoti į Europos ūkinę sąjungą. JAV to siekia mažindama importuotų gaminių tarifus. JAV labai rūpi Europos stabilizavimas ir jos apvienijimas. Dabar jis pasireikš ūkiškai, paskui — politiškai ir kariškai. Tuo būdu Rusija atsistos ir prieš kitą, taip vadinamą "trečią jėgą", o Amerikai atkris didžioji atsakomybė, kurią ji neša kaip antikomunistinė galybė.

Alžerijoj vyko balsavimai vienu kandidatų sąrašu, kaip pas bolševikus. Balsavo 70% turinčių teisę balsuoti, nors opozicija ragino dėlto nebalsuoti. Valdys ir toliau dabartinis Ben Bella.

Po Britų Bendruomenės premjerų konferencijos Londone išleistas komunikatas sako, kad valstybių premjerai pripažista Britanijai suvereninę teisę derėtis su Europos ūkine sąjunga dėl įstojimo nariu. Pripažįstama, kad Britanija jau yra atsiekusi tam tikrų privilegijų; raginama būsimosiose derybose su Europos ūkine sąjunga išsiderėti dar geresnes sąlygas.

Raud. Kinijos komunistai pasmerkė Jugoslavijos Tito, nepripažindami jo komunistu ir jo krašto socialistine valstybe. Jugoslavų komunistai esą išsigimėliai.

JAV yra didelis susidomėjimas tarpe pramonininkų ir šiaip pinigingų asmenų dėl investavimo didesnių pinigų sumų į Kanados pramonę, namų statybą ir kt. Kanados dolerio nuvertinimas duoda progų amerikiečiams vėl uždirbti Kanados rinkoje.

Iš rytinio Berlyno pabėgo į Vakarus per iškastą tunelį po mūro siena 29 asmenys su vaikais. Sakoma, kad tuo pačių tuneliu, kurį iškasė vakarinio Berlyno jaunimas, anksčiau yra pabėgę dar 30 asmenų.

JAV prezidento jauniausias brolis Edward Kennedy laimėjo demokratų partijos rinkimus kaip kandidatas į senatą. Jis gavo 96.988, o jo konkurentas McCormack — 31.628 balsus. Nuo respublikonų partijos kandidatuoja George Cabot Lodge, sūnus buvusio ilgamečio atstovo prie JT.

JAV spauda ir visuomenė karštai svarsto reikalus dėl Kubos. Vienas karys sako, kad prieš metus Castro nuversti būtų užtekę trijų divizijų ir savaitės kitos laiko. Dabar Kuboj esą bent 200 rusiškų modernių lėktuvų, 250 rusų tankų ir daugiau kaip 1.000 artilerijos pabūklų; pačių kubiečių kariuomenė siekia 300.000 asmenų. Taigi, jau reikia bent 6 divizijų ir atitinkamos oro ir karo laivyno pajėgos. Ir visa operacija pareikalautų galbūt trijų mėnesių. Bendras įsitikinimas vyrauja, kad rusai ir dabar nedrįstų dėl Kubos pradėti karo su JAV.

JT lėktuvas su 10 švedų įgula nukrito Konge. Spėjama, kad jis buvo pašautas Kongo kareivių.

Pasikėsinimai prieš Ganos diktatorių Nkrumah tęsiami toliau. Užmušta trys žmonės, sužeista keliolika. Prieš keliolika dienų irgi buvo kėsintasi.

JAV atstovų rūmai sulaikė pašalpas toms valstybėms, kurių laivai veža prekes Kubai. Nuo liepos mėn. į Kubą 65-75 laivai atvežė karinių krovinių, žmonių ir kitų prekių iš Rusijos ir jos satelitų.

Suomija daugiausia lankoma sovietų turistų, kurie čia važiuoja apsipirkti ir kuri yra artimiausia Vakarų šalis. Rusai dar vis laiko, kad Suomija yra, kaip ir prie caro, yra jų didžioji kunigaikštystė. Sov. S-gos valdžia savo žmones lengviau leidžia į Suomiją, negu į kitas valstybes. Rusai vaikščioja po Helsinkį didelėmis grupėmis, prastai apsirengę.

Brazilijos vyriausybė už nusavintus JAV piliečių turtus buvo pažadėjusi "tuojau ir teisingai atsilyginti", bet ligi šiol nieko nepadarė. Tik pažadai! Brazilijos prekybos deficitas siekia jau $150 mil. Niekas naujų kapitalų neinvestuoja, nors Brazilija kasmet gaudavo užsienio kapitalo daugiau kaip $120 milijonų.

Glaudesni ryšiai su sovietiniu bloku?

Rugsėjo 18 d. sykiu su JA pilnaties XVII sesijos pradžia Pavergtųjų Seimas pradėjo savo darbo devintuosius metus — IX sesiją. Pirm. išrinktas Bulgarijos delegacijos pirm. dr. G. Dimitrov, vicepirm. — estas A. Kuett, o gen. sekr. ir jo pavad. perrinkti rumunas B. Coste ir vengras E. Gaspar.

Dvi dienas trukusių pilnaties posėdžių pagrindinis svarstymų dalykas buvo tarptautinė padėtis. Pagrindą sudarė Lietuvos deleg. pirm. V. Sidzikausko atitinkamas pranešimas. V. Sidzikauskas, priminęs Valstybės Dep-to augšto pareigūno pareiškimą ir jo komentarus "New York Times" dienraštyje, kad JAV "laipsniškomis priemonėmis mėgina sukurti glaudesnius ryšius su sovietinio bloko kraštais Rytų Europoje", plėsdamos ir aktyvindamos normalų santykiavimą, p a s i s a k ė griežtai prieš tokią "praeinančio patogumo" politiką. "Mano pranešimo tikslas", pabrėžė V. Sidzikauskas, "yra parodyti neigiamais faktais, kad kaikieno mūsų kraštams taikoma vadinama 'laipsniškos evoliucijos ir liberalėjimo' teorija yra ne kas kita kaip apgauli iliuzija". Raportas tarp kita ko konstatuoja, kad pavergtu tautų sovietinimas nepaliaujamai kietėja, ūkininkų vergija nuolat sunkėja, antireliginis karingumas smarkėja ir sovietinės imperijos monolitinimas varomas visu gyvenimo plotu. Išvada — sovietinį imperializmą užkardyti ir belaisvių tautų padėti pakreipti geresnėmis linkme gali tik Vakarų aiški ir tvirta politika, paremta tautų apsiprendimo vykdymu C. ir R. Europoje.

Seimas priėmė protestą prieš Estijos, Latvijos ir Lietuvos suvereninių teisių užgrobimą ir prieš Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos atstovavimo JT falsifikatą. Tuo klausimu pasisakė Lietuvos deleg. narys dr. A. Trimakas ir bulgaras D. Petkoff.

Seimo posėdžiuose apsilankė ir žodį tarė Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos gen. sekr. vietnamietis T. Tam, JAV kongresmanas, užs.. r. komisijos narys A. I. Seldon, jr., "Women for Freedom" sąjūdžio prezidentė Mrs. G. Fitch ir Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirm. R. Baldwin.

Rugsėjo 18 d., 2.30 val. p.p., priešais JT rūmus įvyko Pavergtųjų Seimo narių - valstybių vėliavų pakėlimo apeigos. Grojant atitinkamos tautos himną, viena po kitos kilo Seimą sudarančių 9 valstybių vėliavos. Jos kilo tik iki pusės stiebo, iškalbingai bylodamos antroj gatvės pusėj JT kieme išsirikiavusioms 104 JT narių vėliavoms apie sovietų imperializmo aukas. **Kor.**

Brazilija tarp Maskvos ir Vašingtono

Brazilijos vidaus politika yra nuolatiniame rūgime, kurio nepakeitė nė paskutinis vyriausybės pakeitimas, nes ginčai kyla iš naujo dėl užsienio politikos kurso. Prezidentas Goulard nori "aktyvios nepriklausomybės", o tokia nepriklausomybė reiškiasi maloniais žodžiais Castro adresu ir nedraugiška JAV prezidento J. F. Kennedy politikos kritika. Dėlto dabar galvojantiems brazilams kyla abejonė ir susirūpinimas, ar bent iki parlamento rinkimų š.m. spalių 7 d. nekils revoliucinės riaušės, ar bus išlaikyta ramybė ir tvarka Brazilijos žemėje.

Prezidento Goularto vyriausybė nori ir toliau remti Kubos "teisę į apsisprendimą", nors Kubos diktatorius Castro ir paverstų savo kraštą pilnu Maskvos satelitu, o Goularto opozicija laukia, kad nuolatiniai Brazilijos smūgiai į pašonę JAV-bėms sukels šių pa-

(Nukelta į 6 psl.)

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00. Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

Religiniame gyvenime

• **Negrų vyskupų** šiuo metu yra 35. Vienas jų kardinolas, penki arkivyskupai. Visi gyvena Afrikoje.

• **Sovietai pagrobė tėvą jėzuitą** Suomijoj, kur siapti Rusijos agentai pasikvietė pasimatymui ir daugiau niekas jo nematė. Tai įvyko š. m. rugpjūčio 4 d. Helsinky, iš kur lėktuvu išsivežė į Maskvą. Rugpjūčio 7 d. rusų katalikų misija Briuselyje gavo telegramą: "Grįžau į savo tėvynę. Ne teiskite manęs. Melskitės už mano kryžių ... Telaimina jus Dievas visus. Jonas.". Šis Tėvas J. Kornievsky apaštalavo rusų išeivių tarpe.

• **R. Vokietijos** komunistai paleido Tėvą J. Hermesmann, kuris praeitais metais buvo suimtas už "ekonominius nusikaltimus". Jam įsakyta išvykti iš komunistų valdomos srities. Kiti du kunigai, suimti už tuos pačius nusikaltimus, buvo paleisti prieš praeitas Kalėdas.

• **Prof. Enrikas Schlier**, žymus mokslininkas, perėjo į Katalikų Bažnyčią. Jis prieš tai dėstė Šv. Raštą Vokietijos protestantų seminarijoj. Hitlerio laikas buvo didelis nacių doktrinos priešas.

• **Žydė vienuolė į šventąsias.** Kardinolas Frings pranešė, kad pradedama vienuolės karmelitės Edith Stein kanonizacijos byla. Stein buvo išaukléta tradiciniame žydų tikėjime; perėjo į katalikybę 1922 m., įstojo į karmeličių vienuolyną, kur gavo Teresės Benediktos vardą. 1942 m. naciai ją suėmė ir nužudė Auschwitz dujų kameroje.

• **Persekiojimas Lenkijoje stiprėja.** Kardinolas Wyszynski pareiškė: "Niekas negali išplėšti religijos jėga". Kalbėdamas Dievo Motinos šventovėje Čenstakavoj, kur buvo susirinkę pusė milijono maldininkų, pabrėžė, jog tautos pažangumas esąs paralyžuotas "religiniu karu ir neapykanta Dievui." Bažnyčia remianti socialinę pažangą, bet ji negalinti neigti Dievo įstatymų.

• **Latvijos ir Estijos** liuteronų bendruomenės priimtos į pasaulio protestantinių bendruomenių tarybą, turinčią 201 narį. Jos priimtos tarybos posėdyje Paryžiuje. Latviams atstovavo ark. Furs, vadovaująs 500.000 savo tikinčiųjų. Estų liuteronų yra 250. 000. Tarybon taip pat priimtos bendruomenės: Sov. Sąjungos baptistų, Gruzijos ortodoksų, armėnų apaštalinė bendruomenė ir kt.

• **Skandinavijai įsteigtas spaudos** informacijos centras, kuris teiks žinias apie Katalikų Bažnyčios visuotinę santarybą Romoje. Redaktorius tėvas Gunnar Nielsen iš Kopenhagos siuntinės žinias į Švediją, Norvegiją, Suomiją. Sumanytojas yra vyskupas J. Suhr, OSB.

• **Katalikų šalp. fondas** Vašingtone iki 1961 m. išdalino šalpai $123.119.644,00. Tai milžiniška pinigų suma suteikta antrojo pasaulinio karo nukentėjusiems.

• **Teresė Neumanaitė,** garsėjusi savo stigmomis - žaizdomis, panašiomis į Kristaus, mirė sulaukusi 64 metų amžiaus. Kasmet D. Penktadienį ji ypač pergyvendavo Kristaus kančią, ir kraujas gausiai tekėdavo iš jos rankų neužgyjančių žaizdų. Apie ją yra parašyta daug knygų bei mokslinių studijų.

• **Maldininkai ėjo 95 mylias.** Ir šiais metais studentai maldininkai ėjo pėsti į kankinių šventovę, Midlande. Jie keliavo 5 dienas. Lydėjo kunigas, kuris kiekvieną rytą laikė Mišias. Paskutinę dieną buvo nešamas medinis kryžius.

• **Jūrų apaštalavimo kongresas** įvyko rugsėjo 17 - 20 d. Baltimorėje, Emerson viešbutyje, vadovaujant ark. L. Sheehan. Tai 17-tasis kongresas. Kongreso tema: "Krikščioniško gyvenimo atnaujinimas laive." Šio pobūdžio kongresas pradėtas 1891 m. Londone. 1922 m. popiežius XI patvirtino "Jūros parapijos" veiklą. Keleiviniai ir karo laivai turi savo kapelionus, bet prekybos laivai jų neturi. Iš pusantro milijono tarnautojų yra 900.000 katalikų. Amerikoje jūros apaštalavimas įsisteigė 1947 m. New Orleans mieste. Priešpaskutinis kongresas įvyko Ispanijoj 1959 m.

• **Vokietijos katalikų kongresas** įvyko Hanoveryje. 200.000 katalikų galingai giedojo padėkos giesmes Viešpačiui. Iš protestantų pusės šį kongresą pasveikino darbo ministeris P. Luecke. Jis kvietė katalikus pradėti naują aktyvios meilės perijodą: ateiti į pagalbą 700.000 svetimšalių dabininkų Vokietijoje ir skurstančioms tautoms. Kongreso uždarymo kalbas pasakė popiežius, kviesdamas katalikus išpažinti tikėjimą be baimės, ir kancleris Adenaueris, primindamas: Jei žmonės vardan materializmo ir pažangos užmirš dvasines vertybes, žmonijos laukia tamsi ateitis.

Organizuoti darbai lietuviškame fronte

Ryškieji faktai iš buvusio KLB krašto valdybos pirm. Stp. Kęsgailos kalbos krašto tarybos sesijoj 1962. IX. 15-16. Otavoje

Rinkimai naujos KLB tarybos visoje Kanadoje buvo pravesti š. m. balandžio 29 d. Iš veikiančių apylinkių rinkimai įvyko 18-koje. Palyginus rinkimų rezultatus su 1959 m. IV tarybos rinkimais, rezultatai yra žymiai geresni. Pirmiausia, 1959 m. rinkimai nebuvo pravesti 6 apylinkėse; š. m. — tik dvejose. Balsuotojų skaičius iš 1296 pakilo į 1682, t. y. 27% daugiau. Nors šie skaičiai rodo, jog mūsų tautiečių bendruomeninis susipratimas yra dar neužtektinas, bet kartu mes matome, kad apylinkių veikla ir kontaktas su krašto valdyba yra pagerėjęs ir kad pati bendruomeninė idėja vis giliau ir giliau įleidžia šaknis ir auga į didįjį lietuvybės medį. Į šią karšto tarybą yra išrinkta 12 narių, kurie nebuvo nariais pereitoje krašto taryboje ir 18 yra perrinkta. Naujuosius krašto tarybos narius krašto valdyba nuoširdžiai sveikina ir linki, kad jų darbas būtų didis įnašas į mūsų Bendruomenės veiklą.

Ryšys su apylinkėmis

Nors ne posėdžių skaičiuje yra organizacijos veiklos esmė, tačiau tenka Tamstoms pranešti, jog krašto valdyba, nuo pereitos krašto tarybos sesijos, posėdžiavo 9 kartus, neskaitant kitų pasitarimų, kuriuos iššaukdavo gyvenimo momento skuboti reikalai. Šiai dienai užsilikusių neišspręstų klausimų ir neatsakytų raštų nėra.

Didelės svarbos veiksniu mūsų veikloje tenka laikyti asmeninio kontakto užmezgimą su apylinkėmis. Krašto valdybos būstinės geografinė padėtis ir lėšos neleidžia jas dažnai aplankyti, tačiau nuo praeitos sesijos krašto valdybos nariai aplankė 5 apylinkes. Gal būtų jų ir daugiau aplankyta, bet iš apylinkių pageidavimų tuo reikalu negauta. Išimtį sudaro Delhi apylinkė; ten buvau kviečiamas atvykti į Vasario 16 minėjimą ir nuvykti negalėjau, nes tą pat dieną ir valandą jau daug anksčiau buvau pasižadėjęs dalyvauti tokioje pat iškilmėje Londono apylinkėje.

Kodėl nedalyvauta Vakarų Kanados lietuvių sąskrydyje

Pasikalbėjus su pavieniais kr. tarybos nariais, teko nugirsti priekaištų, kodėl kr. valdybos atstovas nenuvyko į III Vakarų Kanados Lietuvių Sąskrydį, įvykusį šiais metais Edmontone, Alta. Atvirai pasakius, į šį sąskrydį ruošiaus vykti ir net atostogas tam laikui iš savo darbovietės buvau išsirūpinęs, tačiau patyrus, jog į šį sąskrydį vyksta vyskupas V. Brizgys iš Čikagos, lydimas Tėvo St. Kulbio iš Montrealio, nebuvo jau taip būtino reikalo ten vykti, išleidžiant tam reikalui net ⅓ viso krašto valdybos metinio biudžeto. Todėl kr. valdyba savo posėdyje nutarė palaukti iki bus išrinkta nauja kr. v. ir kad pastarosios atstovas, vykdamas į vakarų Kanadą aplankytų ne vieną kurią apylinkę, bet visas. Sąskrydžio organizavimą ir jo programos įvykdymą ant savo pečių išnešė Edmontono apylinkės valdyba. Pats sąskrydis, pagal vietos sąlygas, reikia laikyti pasisekusiu ir jo rengėjams tenka nuoširdžiai padėkoti ir palinkėti, kad prieš dvejus metus Calgaryje II Vakarų Kanados sąskrydžio metu padarytas nutarimas — ruošti Vakarų Kanados Lietuvių sąskrydžius nerečiau kaip dveji metai būtų ir toliau tęsiamas.

Lietuvių Diena Windsore

Kitas svarbus Bendruomenės veikloje metinis įvykis buvo IX Kanados Lietuvių Diena. Ją šiais metais ruošė Windsoro apylinkė. Reikia pasidžiaugti jos gražiu darbu. Tai nuopelnas apylinkės valdybos ir Lietuvių Dienai Ruošti Komiteto. Ruošiant šią iškilmę Windsoro apylinkė visą laiką buvo nuoširdžiame kontakte su krašto valdyba, kurios 3 nariai dar gegužės mėn. buvo nuvykę į Windsorą ir ten drauge su windsoriečiais nustatė Lietuvių Dienos programos metmenis. Pati LD praėjo gražiai. LD proga buvo išleistas metraštis, kuriame yra išspausdinti visi veikiantieji KLB statutai ir taisyklės. Tai buvo būtina, nes spausdinant statutus ir taisykles VIII LD metraštyje, buvo įsivėlusių nedovanotinų klaidų.

Kodėl neįvyko Jaunimo Diena?

Praeitos kr. tarybos sesijoje Tamstų buvo padarytas nutarimas suruošti šiais metais Kanados Lietuvių Jaunimo Dieną. Kr. valdyba, dar praeitų metų pabaigoje apsvarsčiusi savo posėdyje šį neillinės svarbos reikalą, nutarė kreiptis į Hamiltono apylinkės valdybą, prašant šią jaunimo dieną suorganizuoti. Iš Hamiltono prasidėjo jau tradicinėmis virtusios Kanados Lietuvių Dienos; norima buvo, kad iš Hamiltono prasidėtų ir Kanados Jaunimo Dienos. Kr. v. pasiėmė, organizuojant šią I Kanados Lietuvių Jaunimo Dieną, net ¾ finansinės atsakomybės. Praslinkus kuriam laikui "NL" pasirodė Hamiltono kronikoje žinia, jog Hamiltono ap. v-ba krašto valdybos siūlymo suruošti Jaunimo Dieną negali priimti. Po kiek laiko buvo gautas ir oficialus raštas, jog šis reikalas perduodamas naujai išrinktai ap. v-bai. Kr. v-ba šį reikalą pakartojo iš naujo naujai išrinktai ap. v-bai, tačiau iš jos atsakymo iki šiol nesulaukta.

Vietinės spaudos sekimas

Praeitoje kr. tarybos sesijoje, inž. J. Kšivickio siūlymu, buvo pavesta krašto v-bai su polit. komitetu suorganizuoti sekimą vietinės spaudos anglų ir prancūzų k. kiek tai liečia Lietuvą ir mus čia gyvenančius ir, reikalui esant, kad būtų rašomi patikslinimai. Kr. v-ba šį reikalą svarstė ir ruošės tai įvykdyti. Tačiau paskyrus p. J. Žmuidziną konsulu, buvo gautas jo sutikimas šį darbą perimti. Po kurio laiko reikalą vėl priminus konsului, iš jo š. m. gegužės 19 d. buvo gautas raštas, kuriame sakoma: "Atidžiai šį klausimą persvarstęs konsularinės tarnybos nuostatų ir sąlygų šviesoje, apgailestauju turėdamas savo nusistatymą pakeisti paliekant šį reikalą politinio komiteto nuožiūrai". Kr. valdyba vėl šį reikalą svarstė savo posėdyje ir, turėdama galvoje, jog kitų tautybių konsulatai tai daro ir kad žymiai efektingesnis būna rezultatas, kai reaguoja oficiali valstybinė institucija, nutarė dar kartą prašyti gerb. konsulą šią darbo sritį pasiimti savo tiesioginėn žinion, o Bendruomenės žmonės galėtų būti jam tik nuoširdžiais pagalbininkais.

Užkliuvo Benruomenės įregistravimas

Per ilgai užsiteseęs reikalas yra KLB įregistravimo reikalas Kanados valdžios įstaigose. Adv. Millerio pasiūstoji prieš pusantrų metų Bendruomenės įregistravimo byla Otavoje buvo pakliuvusi ne į tą įstaigą, kur reikėjo. Ji ten gulėjo ir nebuvo duota eiga. Nesulaukdami nei vienokio, nei kitokio atsakymo, kreipėmės į tuometini parlamento narį adv. Arthur Maloney Toronte, prašydami jo pagalbos. Pagaliau byla buvo surasta ir visą reikalą teko vėl pradėti iš naujo. Dabar vėl visas reikalas yra Otavoje ir, advokato teigimu, turės artimiausiu laiku būti teigiamai išspręstas. Labai daug mums šiame reikale padėjo kun. klebonas P. Ažubalis. Tebūna man leista šia proga jam nuoširdžiai padėkoti.

Parama "Elta-Press"

Praeitoji kr. taryba buvo įpareigojusi kr. v-bą finansiškai remti "Elta-Press" informacinio biuletenio italų kalba leidimą. Biuleteniu dažnai pasinaudoja Italijos vyriausybės ir parlamento atstovai, antikomunistinės organizacijos, spauda ir pan. Kr. valdyba 1960 m. pasiuntė šiam reikalui $600 ir 1961 m. pavasarį — $300. Praeitų metų sesijoje kr. taryba pavedė kr. v-bai lėšų šiam reikalui prašyti iš apylinkių, nes kr. v-bos lėšos buvo labai ribotos. Buvo norima sukelti $300, kad galima būtų atsiskaityti bent už praeitus metus. Kr. v-ba išsiuntinėjo 1961 m. spalių 25 d. aplinkraštį, prašydama iš apylinkių pagal kiekvienos finansinį pajėgumą nuo $5 iki $30. Kaikurios apylinkės nedelsiant išpildė. Kitos visai neatsiliepė, o kitos paskirdamos tik dalį prašomos sumos. Pvz. iš vienos apylinkės buvo prašoma šiam reikalui skirti $20. Buvo gauta tik $10 su raštu, kuriame nurodoma, jog apylinkė negausi ir šiam reikalui gali tik tiek skirti. Vėliau paaiškėjo, jog ši apylinkė savo ižde turi per $1000. Išvadoje — iš apylinkių buvo surinkta $235, o $65 teko pridėti iš kr. v-bos iždo. (Kr. v-bos ižd. Pr Rudinskas pranešė, kad 1961 m. sąmatoj buvo numatyta $1293.76 pajamų o gauta $1538.95, t. y. apie $250 daugiau. Mat, prisidėjo JAV-Kanados liet. dainų šventės pelno dalis. Solidarumo įnašai kasmet didėja. Red.).

Stipriausia — Toronto apylinkė

Pagrindinės kr. v-bos pajamos — surenkamo apylinkės solidarumo įnašo 40%, iš kurių 15% tenka dar persiųsti PLB v-bai. Yra apylinkių, kurios rūpestingai surenka šį įnašą ir tvarkingai su kr. v-ba ir Kultūros Fondu atsiskaito. Ypatingu stropumu praeitais metais solidarumo įnašą rinko Toronto apyl. v-ba. Ji kr. v-bai prisiuntė solidarumo įnašo $479, 60. Ši suma įgalino kr. valdybą vykdyti pagrindinius savo uždavinius. Penkios apylinkės šiais metais, t. y. nuo sesijos iki sesijos, neprisiuntė kr. v-bai nei vieno cento. Nežinia, ar tos apylinkės visai solidarumo įnašo nerinko, ar visus surinktus pinigus pasiliko apylinkės iždė?

Pagyvintas spaudos platinimas

Kaip ankstyvesniais, taip ir šiais metais, kr. v-ba sausio mėnesį buvo paskelbusi lietuviškos spaudos platinimo mėnesiu. Vienos apylinkės į šį taip svarbų lietuvybėi išlaikyti darbą įsijungė aktyviau, kitos — silpniau. Sunku yra suvesti tiksliai šio vajaus rezultatus, tačiau sekant spaudą ir gautus iš apylinkių pranešimus, atrodo, jog buvo atsiekti kiek geresni rezultatai, negu ankstyvesniais metais. Bent didesnis skaičius apylinkių mėgino šį reikalą pajudinti ir nepasitenkino vien aplinkraščio perskaitymu.

Kalbant apie lietuvišką spaudą tenka neužmiršti mūsų savaitraščių — "Nepriklausomosios Lietuvos" ir "Tėviškės Žiburių" rodomo palankumo Bendruomenei. Nebuvo atsitikimo, kad šie laikraščiai atsisakytų pagarsinti vienokį ar kitokį bendruomeninį reikalą. Šia proga noriu gerbiamiems redaktoriams ir leidėjams kr. v-bos vardu pareikšti nuoširdžią padėką.

Kr. V-bos vardu noriu taip pat padėkoti PLB v-bai už teiktą pagalbą mūsų veikloje. Ypač nuoširdus padėkos žodis priklauso apylinkių v-boms už darnų bendradarbiavimą.

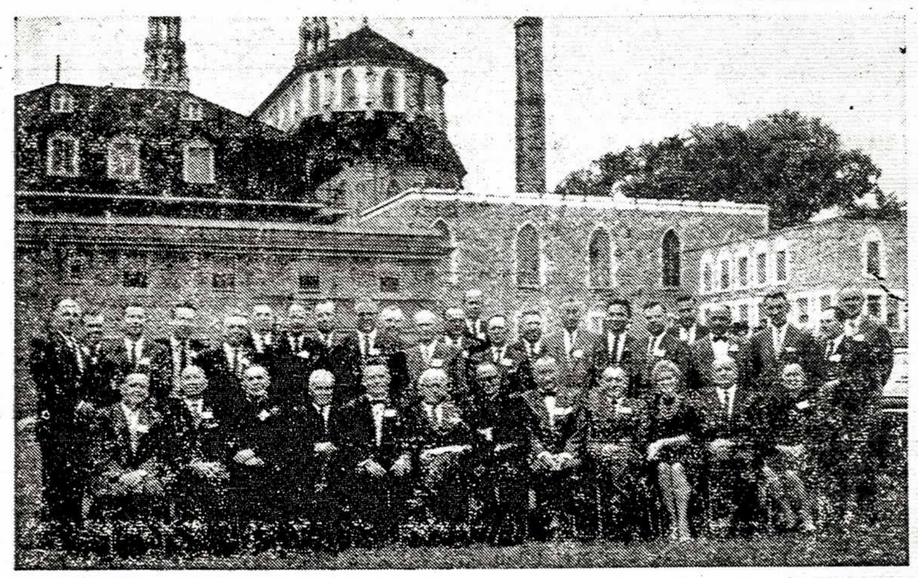

KLB jubilėjinės tarybos sesijos dalyviai Otavoje prie arkivyskupijos rūmų, kurių patalpose buvo posėdžiauta. Nuotrauka Igno Gabalio

Lietuvių kunigų suvažiavimas

Niujorke įvykęs Amerikos LK Kunigų Vienybės suvažiavimas, kuriame dalyvavo lietuviai kunigai iš visos Amerikos, savo darbotvarkėje buvo labai platus: be savo specialių reikalų, suvažiavimas sprendė daugybę klausimų, susijusių su ruošiamu didžiuliu lietuvių katalikų kongresu Niujorke 1964 m., katalikiškų organizacijų ir inteligentijos įtraukimą į gyvesnį religinį judėjimą, katalikiškos spaudos rėmimą, pavergtoje tėvynėje likusių kunigų ir tautiečių šalpą bei tos šalpos finansavimą ir t.t. J.E. vysk. V. Brizgys paskaitoje "Lietuvių pašaukimai Kristaus tarnybai" iškėlė pašaukimų sumažėjimo priežastis, ypač paminėdamas bendrą lietuviškų šeimų ir lietuviško jaunimo sumaterialėjimą. T. dr. J. Vaišnora, MIC, padarė pranešimą iš dabartinės katalikų padėties Lietuvoje ir siūlė aktyviau bei garsiau įsijungti į prieškomunistinę propagandą, kadangi dabartinė komunistų linija esanti visą pasaulį ir lietuvišką išeiviją užliūliuoti neveiklume. Kan. J. B. Končius, neseniai lankęsis už geležinės uždangos ir turėjęs progos sutikti lietuvių, gyvais pavyzdžiais nušvietė ten esančią Bažnyčios, tikinčiųjų ir lietuvių padėtį, ragindamas likusiems padėti siuntiniais ir kelti jų moralę laiškais. Kanados Liet. Kunigų Vienybei suvažiavime atstovavo T. Placidas, OFM, ir padarė trumpą pranešimą iš čionykštės Vienybės darbų. J.E. vysk. Brizgiui rekomenduojant, Amerikos lietuviai kunigai yra pasiryžę pradėti daryti lietuvių vaikų šventes - kongresus, kokius Kanados LK Vienybė jau suruošė Delhi ir Niagara Falls miestuose. T. Pl.

Sukilkime prieš nutautėjimą!

JUBILĖJINĖS KLB KRAŠTO TARYBOS SESIJOS NUTARIMAI

KLB V krašto tarybos sesija, įvykusi 1962 Maironio metais, rugsėjo 15-16 d. Otavoje, peržvelgusi okupuotos Lietuvos ir Kanados lietuvių reikalus, priėmė šiuos nutarimus - rezoliucijas:

1. KLB KRAŠTO TARYBA DĖKOJA Kanados ministeriui pirmininkui John Diefenbakeriui už Lietuvos, Latvijos ir Estijos generaliniams konsulams suteiktą oficialų valdžios pripažinimą. Šiuo žingsniu Kanados vyriausybė parodė, kad supranta ir tiki tautų laisve ir demokratinio pasaulio pergale prieš komunistinį imperializmą.

2. SUKELTI DIDŽIULĮ VISŲ KONTINENTŲ PLOTŲ IR ŽEMĖS RUTULIO TAUTŲ MĄSTU SĄJŪDĮ UŽ LIETUVOS ir, bendradarbiavimo galimybe, Latvijos ir Estijos laisvę ir nepriklausomybę, tuo pačiu plačiausiai išpopularinti Lietuvos vardą, sukelti galimai didžiausią pasipriešinimą Sovietų Rusijos okupacijai ir kolonizmui, iškelti maksimaliai stipriausią pavergtiesiems laisvės reikalavimą, — Kanados Lietuvių Bendruomenės V-sios kr. tarybos pirmoji sesija, įvykusi š.m. rugsėjo 15-16 d. Otavoje siūlo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai ir Pasaulio Lietuvių seimo darbotvarkėn įtraukti klausimą paruošti peticiją, kuriai parašai būtų renkami visuose kontinentuose ir juos surinkus, būtų įteikta Jungtinių Tautų organizacijai.

3. KLB KRAŠTO TARYBA NUTARIA, kad įprasmintume ir atžymėtume kiekvienus metus, praleistus nesavo laisvoje šalyje, siūlo juos pavadinti kokiu nors reikšmingu ir išskirtinu vardu. Sekančius 1963-čiuosius metus pavadinant SUKILĖLIŲ METAIS. Jie turėtų būti skirti, pirmoj eilėj 1863 m. sukilimo šimtmečiui prisiminti, bet [illegible] nat ir visiems mūsų tautos visų laikų mirusiems ar gyviems sukilėliams, kovojusiems ir kovojantiems prieš visas vergijas už savo krašto laisvę.

4. KLB KRAŠTO TARYBA YRA NUOMONĖS, KAD ŠEIMA YRA PAGRINDINIS PRIAUGANČIOS KARTOS LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO VEIKSNYS ir dėlto lietuviško prieauglio problemą laiko pačia svarbiausia išeivijos gyvenime. Tačiau su gailesčiu turi pastebėti, kad mūsų vyresnioji karta dažnai lengvabūdiškai išsižada savo kalbos šeimoje ir tokiu būdu sugriauna pačius lietuvybės pagrindus. Todėl kr. taryba kviečia motinas ir tėvus rimtai susirūpinti savo gimtosios kalbos išlaikymu.

5. KLB KRAŠTO TARYBA SVEIKINA PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUDARYTĄJĄ KULTŪROS TARYBĄ, linkėdama jai sėkmės, koordinuojant ir planuojant mūsų švietimą ir kultūrinę veiklą, ir kviečia visus lietuvius besąlygiškai remti ją, kad jos darbas būtų našus ir svarus.

6. KLB KR. TARYBA SVEIKINA SESERIS IR BROLIUS TĖVYNĖJE, kovojančius už savo poročius, tikėjimo, kultūros ir tautinių tradicijų išlai-

(Nukelta į 7 psl.)

Gen. Douglas MacArthuras — 4.

UOLA RAMIAJAME VANDENYNE

Paruošė VYT. KASTYTIS

Nužiūrėjęs senesnio amžiaus viršilą, MacArthuras griebėsi psichologijos priemonių kareivių moralei atstatyti:

— Pats tikriausiai esi dalyvavęs ispanų-amerikiečių kare Filipinuose? Mano tėvas visada sakydavo, kad ten tai buvo karas, o ne vaikų žaidimas, kokį mes čia turime ...

— Ar pats nebūsi Douglas MacArthuras? — nustebo viršila. — Atsiprašau, pulkininkas MacArthuras. generolo Arthuro sūnus?

— Tas pats ...

— Ja, ten tai bent buvo karas! Vokiečių nė iš tolo negali lyginti su ispanais. Kai jie, būdavo, pradeda puolimą rėkdami ir mosuodami kardais, drąsiausiam vyrui plaukai pasišiaušdavo ... Atsimenu, vienas mūsų virėjas buvo plikas kaip tilvikas prieš puolimą, o po jo — viršugalvį dengė tankūs juodi plaukai ...

D kuopos vyrai, nors ir priešo spaudžiami, pradėjo juoktis. Juokas yra kylančios moralės ženklas. Pulk. MacArthuras kreipėsi į vyrus:

— Mūsų plaukai dar nėra pasišiaušę. Būtų negražu pozicijas vokiečiams užleisti ...

Staiga nuotaika aprimo, ir niekas nė galvoti nenorėjo apie pasitraukimą. Vokiečių puolimas buvo atmuštas ir D kuopa, pulk. MacArthuro vadovaujama, perėjo į puolimą. Vokiečiai, dengdami savo pasitraukimą, pradėjo šaudyti dujų sviediniais. Amerikiečiai užsidėjo dujokaukes, bet MacArthuras, beskubėdamas į fronto linijas, savąją buvo palikęs štabo kambaryje. Logika diktavo pasitraukti į saugų užnugarį, bet užsispyrimas neleido palikti kautynių lauko. Dujų sviediniai tada turėjo labai trumpą veikimo spindulį. Sprogimo vietose jie sudarydavo užnuodyto oro saleles, šiaip jau didelius oro plotus palikdami neužnuodytus. Vadovaudamas kautynėms, MacArthuras įžengė į užnuodytą orą. Kosėdamas ir čiaudydamas jis spėjo pasitraukti iš užnuodytos vietos ir jau tyro oro prieglobstyje sukniubo ant žemės. Kareiviai jį norėjo nugabenti į ligoninę. MacArthuras neleido:

— Pirma reikia užbaigti kautynes, o paskui galvoti apie ligoninę ...

Po kelių minučių jis vėl pakilo nuo žemės vadovauti kautynėms, nors ir nevisiškai tvirtomis kojomis, apkvaišusia galva ir pusiau užtemdytu regėjimu ... D kuopa, kuri puolimo pradžioje galvojo apie pasitraukimą, užėmė vokiečių pozicijas.

Purvinos uniformos ir drąsios širdys.

Kai "Vaivorykštės" divizija buvo atitraukta iš fronto linijos ir pasiųsta poilsio į fronto užnugarį, ją aplankė vyriausias amerikiečių karinių pajėgų Europoje vadas generolas John J. Pershingas. Jo vizitas buvo visiškai netikėtas. Kautynių nuvargintus kareivius jis rado be uniformų, barzdomis apžėlusiais veidais, tebedvokiančius apkasų purvu.

— Ši divizija yra pasityčiojimas iš kariuomenės vardo! — generolas užpuolė divizijos štabo viršininką pulk. MacArthurą.

— Prieš penkias dienas ji buvo kautynių linijoje, generole, — šaltai pastebėjo MacArthuras.

— Prieš penkias dienas? — dar labiau užraudo blizgančių uniformų mėgėjas gen. Pershingas. — Ka jūs veikėte tas penkias dienas?

— Daugiausia miegojome, lošėme kortomis, šaškėmis, truputį nugėrėme ...

— Pulkininke, aš jus laikysiu atsakingu už kareivių išvaizdą; žiūrėkite, kad divizijos vyrai būtų panašūs į kareivius. Kita karta, kai mes susitiksime, tegu ši divizija būna gražiausiai atrodantis dalinys visoje Prancūzijoje! ...

Pulk. MacArthuras nieko neatsakė, bet, generolui išvažiavus, sarkastiškai nusiskundė savo adjutantui:

— Šio generolo ir į jį panašių aš negaliu suprasti. Jie temato tik purvą ant kareivio uniformos ir neskustą barzdą ant jo veido. Kodėl jie negali pažvelgti į žmogaus širdį? Divizijos vyrai yra žmonės — nuvargę, išgąsdinti, vieniši. Jie man primena mažus vaikus, kuriems yra būtinas didesnis jų supratimas ir įvertinimas. Jiems reikia poilsio, o ne blizgančių uniformų ...

Keletą dienų po generolo vizito "Vaivorykštės" poilsio vietą lankė pasipūtę pulkininkai ir majorai, niekada nematę fronto linijų. MacArthurui jie įteikdavo protesta po protesto, kad divizijos kareivių nešvarios uniformos, nevalyti batai, kad kareiviai neužsisagstę uniformos sagų. Visus protestus MacArthuras tuojau pat nesdavo į šiukšlių dėžę. Ši štabo karininku antplūdį sustabdė pasibaigusi MacArthuro kantrybė. Išsitraukęs revolverį, jis tarė vienam nekviestam svečiui:

— Jeigu pats dar kartą parodysi savo bjauru snukį stovyklos ribose, duodu žodį, aš jį nuimsiu nuo pečių! ...

Grasinimas turėjo nelauktų pasekmių — nuo tos dienos štabo karininkai MacArthuro "Vaivorykštės" diviziją paliko ramybėje ...

Įvairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir **oro paštu** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvena ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadeiniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas Street, Sudbury, Ont. Tel. OS.3-5315, p. M. Venskevičienė.

SAVININKAI S. ir A. KALŪZA

LIETUVIS KUNIGAS, RAŠĘS ESTAMS

TĖVO JONO BOREVIČIAUS, S.J., 25 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTIES PROGA

PR. RUDINSKAS

Dvidešimt penki darbo metai betkuriame pašaukime ar profesijoje yra reikšminga sukaktis. Tokia sukaktis įgyja visai kitą plotmę ir reikšmę, kai ji skirta paminėti sukaktuvininkui, kurio visa energija ir darbas buvo aukojami Bažnyčiai, visuomenei ir artimo daliai palengvinti. Toks sukaktuvininkas yra Tėvas J. Borevičius, jėzuitų ordino narys, dabartinis Aušros Vartų parapijos klebonas Montrealyje, nenuilstantis visuomenininkas ir kultūrininkas.

T. J. Borevičius gimė 1906 m. gruodžio 6 d. Alytuje ir ten baigė pradžios ir gimnazijos mokslą. 1925 m. jis įstojo į jėzuitų ordiną. Valkenburge, Olandijoj, 1932 m. baigė filosofiją ir ten pat 1938 m. teologiją. Kunigu buvo išventintas 1937 m. birželio 24 d. Po to dar studijavo socialinius mokslus Miunsterio un-te, Vokietijoje ir Liuveno un-te, Belgijoje.

Sukaktuvininko pastoralinis ir visuomeninis darbas labai įvairus ir spalvingas. 1932-34 m. jis siunčiamas į Estiją, pas vietos vyskupą Taline. Čia būdamas jis įsteigė jaunimo auklėjimo institutą, jam vadovavo ir tuo pat metu dirbo rusų gimnazijoje. 1941-44 m. Stauliuose jis — Prekybos instituto kapelionas, o nuo 1942 m. šv. Ignaco bažnyčios rektorius. 1945 m. T. Borevičius dirba Šveicarijoje kaip Lietuvių Tremtinių komiteto pirmininkas, Šveicarijos Caritas bendradarbis, lietuvių kapelionas ir tarptautinės švietimo komisijos narys.

Iš Europos T. Borevičius 1946 m. atvyksta į JAV ir imasi organizuoti lietuvių jėzuitų namus ir Jaunimo Centrą. Nuo 1948 m. dirba kaip jėzuitų namų generalinis ekonomas. 1949 m. pakviečiamas Čikagos studentų ateitininkų, o 1952 m. ir JAV Studentų At-kų sąjungos dvasios vadu. 1955 m. išrenkamas JAV Bendruomenės Čikagos apygardos valdybos vicepirmininku. Dirbdamas su Čikagos Jaunimo Centru T. Borevičius 7 metus iš eilės organizavo sėkmingas jaunimo stovyklas. Šiuo metu jis yra išrinktas Lietuvos Šaulių sąjungos tremty garbės teismo pirmininku.

1957 m. rudenį T. J. Borevičius paskiriamas Aušros Vartų parapijos klebonu Montrealyje. Čia jis tęsia Tėvo J. Kubiliaus pradėtą jaunos parapijos kūrimą ir visa siela įsijungia į Montrealio lietuvių religinį, kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą. 1959 m. jis išrenkamas IV KLB krašto tarybos nariu ir KLB Kultūros Fondo pirmininku. 1962 m. vėl išrenkamas V-sios KLB krašto tarybos ir valdybos nariu ir KLB atstovu į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą 1963 m. Toronte. Nuo pat atvykimo dienos jis pasiėmė globoti Montrealio lietuvių sporto klubą "Tauras" ir 3 metus buvo jo pirmininku. Vargu ar kuris jaunimo įvykis apsiėjo be T. J. Borevičiaus pagalbos ar vadovavimo. Šeštad. mokyklų globa, jaunimo subatvakariai, šokėjų grupės pasirodymai ir išvykos ir aplamai jaunimo auklėjimas ir švietimas yra sukaktuvininko dominuojamos sritys.

Pastoraciniame ir misijų darbe Tėvas J. Borevičius reiškėsi Lietuvoje nuo 1938 m., o šiame kontinente — nuo atvykimo dienos. Prie AV parapijos jis suorganizavo gražiai veikiančias šv. Onos dr-ją ir Marijos Sambūrį. Be to, sukaktuvininkas kartu yra daugelio organizacijų dvasios vadas bei aktyvus jų valdybų narys.

Neapleido Tėvas J. Borevičius ir spaudos darbo. Būdamas Estijoje parašė estiškai dramą "Kalėdų garsai", aktyviai reiškėsi "Rytė", "XX Amžiuje", "Lietuvos Aide", "Drauge", "Misijose", "Žvaigždėje", "Ateityje", "Laiškai Lietuviams", "Tėv. Žiburiuose", "Nepriklausomoj Lietuvoj" ir kitoje periodinėje spaudoje.

Klebono Tėvo J. Borevičiaus religinė, kultūrinė ir visuomeninė veikla yra tokia plati ir šakota, kad sunku ją šiame trumpame straipsnelyje apimti. Sukaktuvininkas tebėra pilnas jėgų, energijos ir pasiryžimų tolimesniems darbams. Jo didelis išsimokslinimas ir visuomeninės veiklos patirtis laiduoja lietuviškajai visuomenei susilaukti dar daugelio naudingų projektų ir sumanymų įgyvendinimo. Telydi jo pastangas ir darbus tas pats pasisekimas ir Dievo palaima, kuri jį lydėjo iki šios dienos.

Faktų kalba patikimiausia

AL. GIMANTAS

Savo mėgėjiškoje laikraštinėje veikloje jau daug kartų teko įsitikinti, kaip yra svarbu kiekvienam rašančiajam galimai daugiau ir plačiau pažinti dalyką, apie kurį rašoma. To stingant negalima išvengti ir klaidų, kurios gali suklaidinti ir straipsnelio skaitytoją. Štai, kiek įvairių dalykų prirašoma apie Lietuvą, apie mūsų tautiečių gyvenimą ir sąlygas tenai. Tai būtina, tai skaitytojų laukiama ir pageidaujama, tai, galima sakyti, bene pati pagrindinė medžiaga, prie kurios tuoj ir sėdasi skaitytojas vos sulaukęs naujo savo mėgiamo laikraščio numerio. Daugumą ta tema rašinių paskaičius, dar kartą tenka įsitikinti, kaip svarbu, kad jų autoriai būtų galimai daugiau informuoti, kad jų vieni ar kiti teigimai, išvados, galėtų būti galimai arčiau realybės, kad nebūtų pasikliauta vien tik prielaidomis ar tuo amerikiniu "wishful thinking".

Norėdamas tų ir panašių klaidų išvengti, šis autorius, kaip nemažai rašąs lietuviškaisiais reikalais, stengėsi pasikalbėti atvirai, plačiai, tarp "keturių akių", kad susidarytų tikresnį, galimai realesnį šios dienos gyvenimo vaizdą mūsų tėvynėje.

Kaip laikraštininkui, nors ir mėgėjui, bet jaučiant atsakomybę prieš laikraščius ir skaitytojus, regis, tik jau būtų pareiga savo rašiniuose ir teiginiuose, galimai mažiau vadovautis savąją intuicija, bet daugiau surinktais faktais. Žinoma, sutikime, kad asmenys turėję progos lankytis Lietuvoje, dėl mums žinomų, kaikada ir nežinomų, priežaščių, gali turėti mažiau ar daugiau subjektyvius įspūdžius. Bet, tikrai norint, visdėlto galima tą visą medžiagą svarstyti galimai visapusiškiau, objektyviau. Sutikime ir su tuo, kad kiekvienas rašantysis, kad ir labai besistengdamas, nevisada bus pajėgus išlaikyti visišką nešališkumą, gal nejučiomis, gal to visai ir pats nenorėdamas, bandys savo rašiny prakišti ir grynai savąją nuomonę, bet visvien tiesa būtų toji, kad kiekvienas lietuvis laikraštininkas, vis jau turi stengtis būti nešališkas, objektyvus, faktais besiremiąs.

Iš pasikalbėjimų su buvusiais dabartinėje Lietuvoje

Teko patirti visą eilę mums mažiau žinomų faktų, įvykių, pavardžių, kurie visi susiję su gyvąja Lietuva, su mūsų tautiečių, likusių anapus, kaikuriais pageidavimais, pastabomis, norais. Ir, tikėkite, mažiausiai teko skirti dėmesį "valdančiųjų klasės" poreikiams ar balsams. Jie mums mažiausiai įdomūs. Bet, tikrai įdomūs ir svarbūs žodžiai ir mintys tų eilinių tautiečių, kurių vieni dar studijuoja, kiti tarnauja, dar kiti grįžę iš Sibiro tremties. Jų balsas, nežiūrint ar jie būtų kultūrininkai ar šiaip valstybės kontroliuojamo gyvenimo paprastais nariais tikrai yra įdomus. Taipgi dar kartą teko įsitikinti, kaip labai įvairiuose klausimuose skiriasi jų ir mūsų nuomonės. Atskirai tektų minėti ir įvairius pokalbius su lietuviškuoju jaunimu, kuris, faktinai savąjį auklėjimą ir brendimą gavo jau sovietiname krašte.

Skautų sąskrydis oro bangomis

Pasaulinis skautų biuras Otavoje spalio 20-21 d. organizuoja penktąjį skautų sąskrydį radijo bangomis. Šias dvi dienas radijo mėgėjų pagalba skautai visame pasaulyje kviečiami radijo bangomis savo kalba ar Morzės ženklais įsijungti į šį sąskrydį. Skautų biuras Otavoje savo žinioje turės du radijo siųstuvus ir keturis jautrius trumpų bangų priimtuvus.

Nixonas už Kubos izoliavimą

Buvęs prezidentinis kandidatas R. Nixonas reikalavo prez. Kennedy, kad būtų blokuojami laivai, gabenąs ginklus į Kubą. Tokia blokada susilauktų visų amerikiečių paramos. Anot jo, Kuba yra vėžys Amerikos kontinento kūne. Reikalinga operacija, kol dar nevėlu.

Jie sako...

Dean Rusk, JAV užs. r. min.: "Mes esame galinga valstybė; nesinerviname ir nebijome. Mes pajudėsime, kai reikės".

Harry Truman, buvęs JAV prez., demokratų susirinkime Hartford, Conn., pavadino Eisenhowerį neveikliausiu prezidentu JAV istorijoje: "Tikrumoje mes dabar mokame pabaudą už tą valdžią, kuri per 8 metus visiškai nieko nepadarė".

Nikita Chruščiovas, fotografuodamasis su JAV vidaus r. min. S. Udall: "Jeigu tavo karjerai tai padės, ištiesk ranką ir grūmok pirštu man į veidą".

Brazilijos studentų atstovas JAV kongresmanui: "Mes mielai priimame jūsų pagalbą, bet nerespektuojame jūsų dėl neveiklumo prieš komunistus".

John Diefenbaker, Kanados min. pirm.: "Per 100 metų Kanada atsilaikė Amerikos magnetui, bet atėjo laikas, kad galime tapti įstumtais į amerikinę orbitą".

Sir Alexander Bustamante, Jamaikos min. pirm. Commonwealtho konferencijoje Londone: "Nesvarbu, kas ką sako, Britanija vistiek įsijungs į Europos ekonominę sąjungą. Nėra reikalo tuščiai kalbėti. Mūsų kalbos reikalo nepakeis".

Vaughan Garry, Virginijos kongresmanas: "Mes duodame milijonus dolerių Indijai, už kuriuos jie dabar perkasi Migus iš Rusijos ir kartu kritikuoja mūsų politiką kiekviena proga".

"Le Figaro", Paryžiaus laikraštis: "Galutinis sprendimas dėl Britanijos įsijungimo į Europos ekonominę sąjungą tikriausiai bus padarytas Paryžiuje, bet ne Londone".

Banko tarnautojas Niujorke: "Prie dabartinės JAV valdžios rusai galėtų įsitvirtinti Floridoje; tada prezidentas kreiptųsi į JT, kad juos iš ten išvarytų".

Pierre Messmer, Prancūzijos krašto apsaugos ministeris, užklaustas, kodėl Prancūzija siekia tapti atomine jėga: "Mes žūt būt, turime įsigyti savo karinę atominę jėgą. Nežiūrint bendrų interesų su JAV, strateginiai ir taktiniai sprendimai bus daromi JAV prezidento. Europos gynimas negali priklausyti tik nuo JAV".

Svečias iš JAV kan. dr. J. B. Končius, BALFo pirm., su grupe Punsko lietuvių ir vietinės parapijos kunigais.

Sudaryta KLB nauja vadovybė

Rugsėjo 21 d. dr. P. Lukoševičiaus bute įvyko pirmasis naujai išrinktos KLB kr. v-bos posėdis, kuriame pasiskirstyta pareigomis: pirm. dr. P. Lukoševičius, 479 Bourbonnais Street, LaSalle, P. Q.; tel. DO. 6-1210. Tai oficialus naujosios krašto valdybos adresas. Sekret. inž. Izid. Mališka, 2085 Beaudet Pl., Montreal 9, P. Q.; tel. RI. 7-5846. Vicepirmininkai: dr. Jonas Šemogas, 7491 Lasalle Blvd., LaSalle, P.Q.; tel. DO. 6-9582; Albertas Norkeliūnas, 6695 — 35th Ave., Montreal 36, P.Q.; tel. RA. 7-3120. A. Norkeliūnas drauge yra narys ryšiams su kitomis taut. grupėmis. Ižd. agr. Pr. Rudinskas, 2415 Park Row. E., Montreal, P.Q.; tel. 481-2957.

Kultūros Fondo pirm. Tėvas J. Borevičius, SJ, 1465 rue de Seve, Montreal 20, P.Q.; tel. PO. 6-5755. Šalpos Fondo pirm. Jonas Adomaitis, 591 Gerald St., LaSalle, P. Q.; tel. DO. 6-7639. Protokolo sekret. dr. V. Pavilanis, 3439 Beaconsfield Ave., Montreal, P.Q.; tel. HU. 1-8437.

KLB kr. v. informacija, kuri yra ir politinis komitetas (nes šio vardo atsisakyta) — J. Kardelis, 7722 George Street, LaSalle, P. Q.; tel. DO. 6-6220.

Nutarta: jaunimo sekciją pavesti sudaryti Kultūros Fondui; jau padaryti žygiai steigti studentams-moksleiviams bendrabučius Toronte; Kultūros Fondo, Šalpos Fondo ir KLB KV Informacija sudaro savo skyrius, kuriuos pristato KLB kr. v-bai; tuojau vykdo KLB kr. tarybos nutarimus.

KLB KV Informacija

Komunistų rankos negailestingos ir amerikiečiams

Vienuolikos amerikiečių karių, paimtų į nelaisvę Laose, likimas dar nežinomas. Penki buvo komunistų paleisti ir rugpjūčio 17 grįžo namo. Grįžusieji pasakoja žiaurią istoriją apie belaisvį kapitoną Walter H. Moon, 38 m. amžiaus. Komunistai pagavę jį, surišo rankas užpakalyje, užrišo virvę ant kaklo ir taip pririštą prie sunkvežimio nugabeno į kalėjimą. Sunkvežimiui sustojus, kad jis nepabėgtų, iškasė duobę, įmetė belaisvį ir ant duobės viršaus uždėtos lentos užvažiavo sunkvežimio ratas.

Kapitonas Moon buvo spardomas ir mušamas kasdien. Mėnesiui praėjus Moon bandė pabėgti, bet sargybinių kulkų buvo pašautas į galvą. Netekęs daug kraujo ir nusilpęs vėl buvo įmestas vienutėn, kur buvo spardomas ir mušamas. Taip be sąmonės ir jokios medicinos pagalbos buvo paliktas gulėti visą dieną. Ištisas tris savaites nebuvo teikiama jokia medicinos pagalba. Sargai neprileido kitų belaisvių, norinčių jam padėti. Jo žaizdos pradėjo dvokti ir jam duodamą maistą sargybiniai apspjaudydavo.

Taip iškentėjęs 3 mėnesius kapitonas Moon, dar pilnas žaizdų, griebėsi paskutinio bandymo. Įėjus vienutėn dviem sargybiniam, jis griebė iš vieno šautuvą, norėdamas staiga išplėšti, bet buvo šautuvo buože pritrenktas ir peršautas per galvą. Kiti belaisviai nunešė jo lavoną po vienu medžiu ir palaidojo.

Vėliau kap. Moon JAV karinės vadovybės buvo pakeltas į majorus ir suteiktas jam medalis. Liko žmona su dviem vaikais.

V. K.

Vienybės akcija VLIKo opozicijoje

P. STRAVINSKAS

Klaida manyti, kad VLIKo opozicijoje susitelkė tik mūsų separatistai, vieningo politinio darbo (laisvinimo) ardytojai.

Daugelis tos opozicijos veikėjų, net ir kaikuriose bevaik visos opozicinės grupės, netik mato mūsų susiskaldymo (laisv. darbe) žalą, bet ir turi drąsos pareikšti tatai viešai atviru nuoširdumu.

Vienas tų VLIKo opozicijos drąsiųjų grupių yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis — LAS.

To sąjūdžio spaudoje jau nekartą buvo aiškiai pasisakyta prieš mūsų susiskaldymą laisvinimo kovos fronte, kviečiant visus vienybėn.

1. Antai, 1958 m., nepavykus VLIKo grupių komisiai susitarti su LNT — tautinių grupių bloku — ir LFB — frontininkais dėl šių įsijungimo į VLIKą, "Laisvosios Lietuvos", LAS organo, red. A. J. Kaulėnas savo laikraščio vedamajame griežtai pasmerkė susiskaldymą, augailestavo nesusitarimą ir šalims siūlė vėl sėsti prie derybų stalo.

2. 1961. VI. 2. "L. Lietuvos" nr. 11/854 LAS pirm. dr. V. Misiulis savo programiniame žodyje irgi pasisakė prieš mūsų susiskaldymą laisv. darbe net į tris frontus — VLIKas, LNT ir LFB — ir kvietė visas mūsų grupes susiprasti ir apsijungti viename laisvinimo organe — VLIKe. Jis pakaltino ir LNT opozicijos vadovą, kad jis 1957-58 m. derybose su VLIKo grupių komisija statė VLIKui neįmanomus išpildyti reikalavimus.

3. Dabar gi, šiais, "L. Lietuvos" 1962. IX. 13. laidoje vėl tuo pačiu žodžiu to laikraščio red. LAS veikėjas A. J. Kaulėnas, da raišikau ir atviriau bei drąsiau pasisakydamas už visų mūsų grupių apsijungimą VLIKe, kaip tautos atstovybėje.

a. Savo straipsnyje "VLIKas ir reformos" jis atmetė mintį, kad VLIKą reikia sujungti su Bendruomene (kaip siūlė šiame laikraštyje buv. VLIKo pirm. J. Matulionis) ar kitaip paversti jį lietuvių emigracijos organizacija.

b. Jis teisingai pastebėjo, kad VLIKas isteigtas Lietuvoje, kaip tautos atstovybė, kad tokio VLIKo ir šiandien reikalinga mūsų pavergtoji tauta.

c. Todėl, teisingu J. Kaulėno aiškinimu, ir šiandien turime koncentruoti savo pastangas VLIKui, kaip tautos atstovybei, paremti, jo turimą mandatą (tautai atstovauti) stiprinti, o ne jį silpninti ar ir visai sunaikinti.

d. "LL" red. atviru nuoširdumu pareiškia, kad VLIKas turi būti tautos atstovybe tol, "kol tauta to statuso nepakeis". Tiesa, jis konstatuoja, kad VLIKas net išdavęs iš savo sudėties Liet. nacionalistų partiją, pakenkes savo tarptautiniai prigimčiai, bet tą jo klaidą jis nelaiko nepataisoma.

e. LAS veikėjas A. J. Kaulėnas irgi teisingai konstatuoja, kad vienybės ir taikos šiandien nori visa išeivijos masė, nes "tautos interesai šiandien reikalauja vieningų pastangų, vieningos akcijos, vieningų pinigų tai akcijai telkimo ir vieningo - planingo veikimo". Esą, vienybei atstatyti trukdo tiktai paskiri asmenys dėl savo siaurų asmeninių interesų, dėl ambicijų ir turėtų praeityje asmeninių sąskaitų. Tiems "užkietėjusiems" str. autorius pataria iš politinės veiklos pasitraukti ir eiti "į pensiją"...

Po tokių sveikos politinės išminties, tiesių, ir teisingų žodžių, pareikštų LAS vadovaujančiųjų jų grupės organe, tikėkime, seks tokie pat Liet. Atgimimo Sąjūdžio darbai.

Labai ir labai norėtume LAS matyti VLIKo, kaip tautos atstovybės, sudėty.

TOKYO. — Japonijos mokslininkai, ištyrinėję vietoves apie Christmas ir Johnston salas, paskelbė neradę pavojaus žmogaus gyvybei. Šiose salose amerikiečiai neseniai darė branduolinių sprogmenų bandymus.

MASKVA. — Praeito karo dezertyras išgyveno 20 m. palėnėje globojamas savo motinos. Buvo beveik aklas, kai išėjo į šviesą ir pasidavė policijai.

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

geriausiai perkamas

kadangi yra

geriausio skonio!

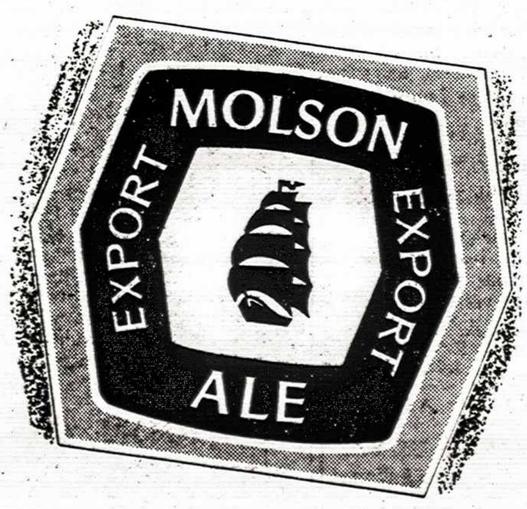

DAUGIAU ŽMONIŲ GERIA MOLSON'S EXPORT KAIP BETKURĮ KITĄ ALŲ!

Molson's — Independent Brewers since 1786

FE-2

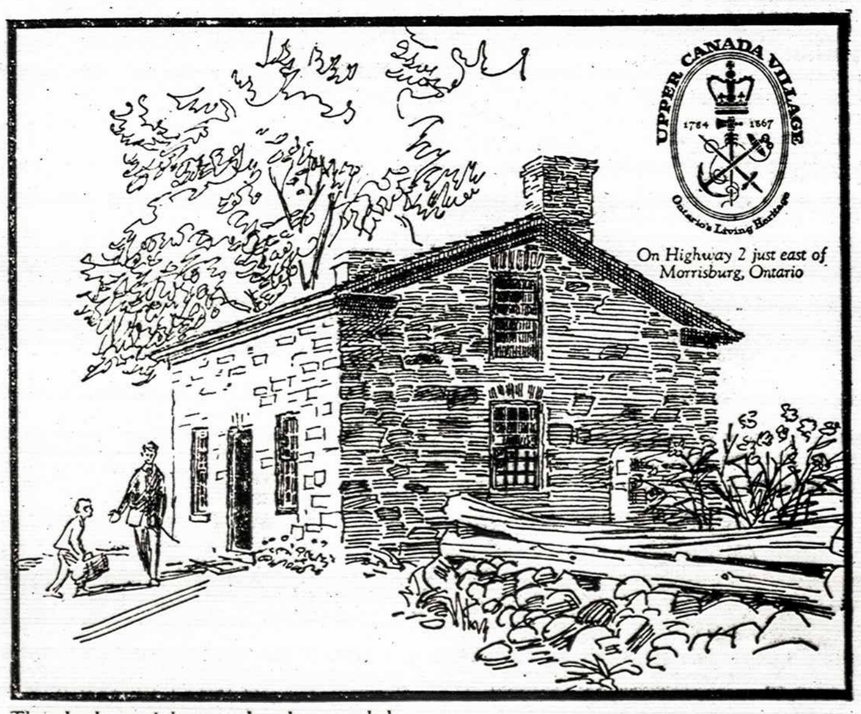

The schoolmaster's house and a reluctant scholar

Atostogos istorinėj vietovėj

KADA JŪS PRAEISITE pro 1850 m. muitinės vartus į Augštutinės Kanados kaimą, jūs sugrįšite daugiau kaip šimtą metų į Ontario praeitį. Apie 40 įvairių pastatų, kuriuos jūs pamatysite ir įeisite — gyvenami namai, bažnyčios, malūnai, smuklės, krautuvės — viskas yra perkelta originaliai iš jų vietovių į St. Lawrence slėnį. Jie yra restauruoti ir perdažyti su kruopščiu tikslumu ir atsidėjimu iki detalių. Augštutinės Kanados kaimas randasi Crysler Farm Battle Park, septynios mylios į rytus nuo Morrisburg. Šis gražus parkas su jo puikiomis ir patogiomis poilsio priemonėmis ir tipiškas iš grandinės parkų, besitęsiančių nuo Adolphustown 170 mylių išilgai St. Lawrence iki Glengarry, arti Quebeco sienos. Neribotos galimybės piknikams, maudymuisi, plaukiojimu laiveliais bei stovyklavimui yra prieinamos visuose aptarnaujamuose šiuose plotuose. Nuostabios atostogos laukia jūsų, kur istorinė praeitis ir vasaros malonumai eina kartu.

THE ONTARIO ST. LAWRENCE DEVELOPMENT COMMISSION
MORRISBURG, ONTARIO

Hon. John P. Robarts, Q.C., LL.D., Prime Minister of Ontario

Hon. Robert W. Macaulay, Q.C., Minister of Department of Economics and Development

Pavergtoje tėvynėje

JAV "PAŽANGIEJI" PAS LIETUVOS RAŠYTOJUS

Šią vasarą Lietuvoje viešėję keli JAV "pažangieji" lankėsi ir pas Lietuvos rašytojus Vilniuje. Juos sveikino M. Sluckis, J. Marcinkevičius ir kt. Lietuvoje veikiančio vad. taikos gynimo komiteto pirm. rašyt. T. Tilvytis "pažangiesiems" įteikė baltą šilko vėliavą su Picasso taikos balandžiu ir, kitoje pusėje, ranka, laužančia ginklus. Tai liaudies menininkės darbas. Susijaudinusios viešnios pažadėjo šią vėliavą vežioti iš vienos lietuvių "pažangiųjų" gyvenvietės į kitą, skatinant meilę, santaiką...

KUBIETIS VILNIAUS ĮMONĖJE

Vilniaus elektros suvirinimo įrengimų gamykloje suvirintojo specialybės mokosi iš Kubos atvykęs Roberto Martines. Į svečius jį buvo pasikvietę Vilniaus studentai. Ant Kubos komunisto galvos buvo uždėta lietuviška studento kepuraitė. Studentės Aldona Tadauskaitė ir Dalė Pocevičiūtė jam įteikė gėlių. Gamtos mokslų fakulteto stud. Karolis Ciemenis atidavė duoklę propagandai: "Nors mūsų jaunimą ir šauniąją Kubą skiria vandenynas, bet mes visuomet su jumis, broliai kubiečiai!.."

STATYBA IR "VODKA"

Statybininko dienos proga Klaipėdos miesto statybininkai surengė išvyką prie Kolotės ežero. Sekdami sovietiniu įpročiu, statybininkai "maudėsi" alaus, vyno ir degtinės upėse. Valdybų viršininkai stengėsi pasirodyti vienas kitam, kurio valdyba daugiau yra išskyrusi lėšų išgėrimui. Šių soclenktynių rezultatus aprašo "Tiesos" korsp. V. Miniotas: "Prieš kelerius metus pasodintos pušelės išlaužytos, sutryptos. Beržiukai išlaužyti, iš vejos plynas laukas liko. Mėtėsi popieriai, šukės, maisto likučiai. Pirmadienį daug statybininkų neišėjo į darbą. Kaikurie iš jų atsidūrė išblaivinimo įstaigoje. Niekas nėra prieš, jiegu šventės proga savo draugų būryje išgeriama taurelė. Tačiau labai bloga tai, kad prarandamas saikas,, ir taurelė virsta taure, iš kurios galima ir arklius nugirdyti..."

ĮSAKYMAI ŽURNALISTAMS

Vilniuje įvyko Lietuvos Žurnalistų sąjungos valdybos antrasis posėdis. Valdybos narius "švietė" tokie "žurnalistai" kaip LKP ck I sekr. A. Sniečkus, LKP ck A. Barkauskas ir LTSR ministrų tarybos pirm. pavad. L. Diržinskaitė. Žurnalistų uždavinys esąs: "Kilni žurnalistų pareiga — padėti partinėms organizacijoms mobilizuoti kolūkinio kaimo žemdirbius šienapjūtės darbams užbaigti, kukurūzų ir kitų kaupiamųjų kultūrų pasėlių priežiūrai, kad būtų sukaupta kuo daugiau pašarų ir tuo sudarytas tvirtas pagrindas visuomeninei gyvulininkystei toliau sparčiai vystyti..." Kadangi dabartinės Lietuvos laikraščiai yra paskendę skandalingai neįdomiame šablone, ištikrųjų, didelę žurnalistų dalį galima būtų pasiųsti laukų darbams kolūkiniame kaime...

AUTOBUSAI BE KELEIVIŲ

Vilniaus priemiestinių autobusų stotyje prie bilietų kasų susidaro ilgos eilės. Kasininkės nesuspėja laiku bilietų parduoti. Kai keleivis į autobusą mėgina įlipti be bilieto, konduktorė pastoja kelią: "Neleisiu. Reikėjo nusipirkti kasoje..." Šoferis užveda motorą, ir apytuštis autobusas, palikęs keleivius, išvažiuoja iš stoties. Autobusų kolonos viršininkas I. Klimentjevas gina iš Sov. Sąjungos atgabentą raudonąjį biurokratizmą: "Norime įvesti tvarką. Tegul keleiviai perka bilietus kasoje, o ne autobuse..." Autobusų stoties viršininkas yra grynakraujis sovietinio biurokratizmo atstovas A. Svornikas. Mažą autobusų stoties aikštelę dar labiau sumažina jos pačiame viduryje lentinėje pašiūrėje įsikūrusi parduotuvė, kuriai miesto vykdomasis komitetas niekaip negali surasti kitos vietos plačiajame Vilniaus mieste...

VISUOMENINIAI INSPEKTORIAI PAVOJUJE

Dabartinėje Lietuvoje kovai su gamtos įstatymų pažeidėjais, tvarkos laužytojais ir visuomeninio turto grobstytojais plačiai naudojamasi visuomeninių inspektorių pagalba. Visuomeniniais inspektoriais skiriami sąžiningesni fabrikų darbininkai, įstaigų tarnautojai. Šioms pareigoms jie skiria laisvas nuo pagrindinio darbo valandas.

Šiaulių miesto liaudies teismo vyr. teisėjas A. Tijūnėlis džiaugiasi, kad visą trečdalį svarstomų bylų yra padėję išaiškinti visuomeniniai inspektoriai. Tačiau nevienam visuomeniniam inspektoriui teko gerokai nukentėti nuo įstatymų laužytojų. Naujojoje Akmenėje gyv. K. Vaitkevičius Agluonos upės kanale aptiko brakonierius tinklais gaudančius žuvis. Brakonieriai Alfonsas ir Bronius Gendvilai suplėšė visuomeninio inspektoriaus dokumentus, atėmė šautuvą ir, sumušę K. Vaitkevičių iki sąmonės netekimo, įmetė jį į Agluoną. Iš mirties nagų inspektorių išgelbėjo šaltas Agluonos vanduo...

Joniškio visuomeninį inspektorių M. Dauskurdį, kuris sulaikė mašiną vairuojantį girtą B. Stravinską, sekančią naktį negailestingai prilupo pastarojo brolis, pasikvietęs į pagalbą tris samdytus sėbrus...

Papilės kelio pervažos sargė Liucija Ežerskienė, pranešusi, kad Papilės gyvulių priėmimo punkte vyksta komunistinės "moralės" nešvarūs darbeliai, tuojau pat buvo atleista iš sargės pareigų. Į darbą ji buvo grąžinta tik tada, kai įsikišo liaudies teismas...

MOKYTOJAI LINKSMINASI, MOKINIAI PASNINKAUJA...

Telšių kurčiųjų mokyklos-internato dir. A. Andrijauskas ir dir. pavad. mokymo-auklėjimo reikalams O. Vizbarienė nutarė iškilmingai atšvęsti mokyklos-internato įkūrimo 6 metų sukaktį. Pobūvio išlaidoms padengti panaudojo mokinių keturių dienų piniginę mitybos normą, matyt, tikėdamiesi, kad kurtieji neišgirs linksmo baliaus garsų... Pobūvio triukšmas pasiekė švietimo ministeriją. Abu kaltininkai nubausti didelėmis "komunistinėmis" bausmėmis: direktoriui A. Andrijauskui pareikštas griežtas papeikimas, dir. pavaduotojai — paprastas papeikimas.

—vkst—

HAMILTON, Ont.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ. — Bendruomenės valdyba spalio 6 d. Knights of Columbus salėje rengia įdomų Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą - balių. Tokio pobūdžio subuvimo Hamiltone dar niekad nėra buvę. Norima pagerbti mūsų buvusią šaunią kariuomenę, jos savanorius - kūrėjus ir, po vasaros karščių, duoti svečiams pasivaišinti ir pašokti. Bendruomenė jau seniai tam ruošiasi. Yra pakviestos visiems dar nematytos pajėgos menininei programai atlikti. Tikimasi, kad hamiltoniečiai toje šventėje gausiai dalyvaus.

SOLIDARUMO ĮNAŠAI. — Bendruomenės valdyba nutarė Hamiltone ir jos apylinkėse pradėti rinkti solidarumo įnašus. Kiekvienas dirbantis tautietis moka metams $2. Suma labai maža, ir ilgi šiol valdybos dar niekad neturėjo sunkumo tą porą dolerių gauti. Tie pinigai naudojami Lietuvos išlaisvinimo ir garsinimo veiklos išlaidoms padengti. Būkime visi tokie kaip O. Stasiulis, 300 Robert St., kuris neaplankytas įnašų rinkėjo pats atnešė $12 ir sakėsi sumokąs solidarumo įnašą už 6 metus. Jaudinantis tautiečio solidarumo pavyzdys! Vis tik esama didžių patrijotų netik tribūnose ir pirmuosiuose suoluose, bet ir ten, kur visiškai nejieškoma ir nesitikima.

K. M.

JAUNUČIŲ ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS įvyks sekmadienį, rugsėjo 30 d., 3 val. p.p. parapijos salėje. Kviečiame visus vaikučius nuo 7-12 metų amžiaus gausiai dalyvauti pirmame po vasaros atostogų susirinkime ir praleisti sekmadienio popietę lietuviškoje aplinkumoje. Visais jaunučių reikalais prašome kreiptis pas Eleną Gudinskienę, tel. JA. 7-1967.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS šaukiamas sekmadienį, rugsėjo 30 d., 5 val. p.p. parapijos salėje. Maloniai kviečiame visus moksleivius, mergaites ir berniukus, lankančius gimnaziją, atvykti į susirinkimą, kur bus aptarta visa eilė klausimų jaunimo reikalais. Po susirinkimo — jaunimo šokiai. **Vadovai**

VAJUS TAUTOS NAMAMS 75-toje savaitėje davė $400 ir nuo pradžios pasiekė $81.700. Naujais nariais su $100 įstojo X ir Y; Jonas Romikaitis pridėjo trečią šimtą, o Vyt. Morkūnas, 32E 26th St., antrą šimtinę. Ant. Jankauskas įteikė $200. Kadangi jis buvo anksčiau pažadėjęs, bet neleido paskelbti, kol nebus įnešęs, tad jo duoti $200 yra anksčiau paskelbti su slapyvardžiu ir į šios savaitės gautus $400 neįeina. Visiems didžiojo tautinio židinio statytojams LN v-bos vardu nuoširdžiai dėkojame!

AUKŲ UŽ METRAŠTĮ rugs. 13-20 savaitėje gauta $7, o iš viso $240,69. Labai didelę padėką reiškiame Kotr. Meškauskienei už stambią $5 auką! Po $1 aukojo P. Lukavičius ir R. Šniuolis. Nuoširdus ačiū!

LN KINO TEATRE DELTA šią visą savaitę eina gražus "Tempest" filmas, vaizduojąs kazokų sukilimą caristinėje Rusijoje. Nuo ateinančio pirmadienio, spalio 1 d., visą savaitę bus rodomi du spalvoti filmai — "Conquest of Space" ir Court Gesture". Kviečiame visus lietuvius atsilankyti.

Per pirmąsias rugsėjo 2 savaites mūsų kino teatre atsilankė tik apie 10 lietuvių. Būtų didelė parama LN v-bai, jei kiekvienas LN narys su šeima bent kartą į 3 mėnesius savąjį kino teatrą aplankytų. **Sk. St.**

NĖSU TN NARYS. — Š. m."T. Ž." nr. 37, žinutėje iš Hamiltono, pasakyta, kad į Hamiltono Tautos Namus nauju nariu su $100 įstojo V. Jakimavičius. Pareiškiu, kad aš į Tautos Namų narius neįstojau ir nemanau įstot. Kad aš esu Tautos Namų narys ir įnešiau $100, sužinojau tik perskaitęs "T. Ž.". Galėtum pamanyti, kad įvyko klaida, bet yra ir daugiau tokių, kurie tik iš laikraščio sužinojo, kad yra Tautos Namų nariai ir įnešė po $100.

Hamiltono Tautos Namų valdyba turėtų pasirinkt švaresnį būdą verbuoti narius. **V. Jakimavičius,**
315 Houghton Ave. S.,
Hamilton, Ont.

A. † A.

VALENTINAI PARANCEVIČIENEI mirus,

liūdesio valandoje jos šeimai

reiškiame užuojautą ir kartu liūdime

O. P. Pačesai ir V. G. Aleknevičiai

A. † A.

VALENTINAI PARANCEVIČIENEI mirus,

jos vyrui inž. Jonui Paranceviičiui,

sūnums Edvardui, Donatui ir dukrytei Audronei

nuoširdžią užuojautą reiškia

I. J. Aleknevičiai

Londono vyskupijos lietuvių šventė

SUJUDO DELHI APYLINKĖS LIETUVIAI. Praėjo ledus ir ankstyvas šalnas siuntusi vasara. Baigiamas sudoroti tabako derlius. Nebetoli Londono vyskupijos lietuvių šventė, įvykstanti š. m. rugsėjo 29 d. Delhi, Ont. Jai pasiruošti rugsėjo 16 d. tuoj po pamaldų įvyko parapijos komiteto narių susirinkimas. Nustatytos iškilmingai vakarienei bilietų kainos, pakalbėta kaip sėkmingiau tie bilietai išplatinti. Pasiskirstyta pareigomis ir darbais.

SUDARYTI TRYS PONIŲ KOMITETAI. Manoma, kad iškilmingoj vakarienėj dalyvaus apie 400 žmonių. Tokiai vakarienei reikia tinkamai pasiruošti. Tam tikslui sudarytas centrinis moterų komitetas iš šių ponių: E. Tuinylienės — pirm., O. Stradomskienės, D. Bartulienės, A. Januškevičienės, A. Matelienės, E. Bačiūnienės, Grincevičienės, M. Miceikienės. Joms padės įvairiuose darbuose kitos ponios. Loterijai organizuoti ir pravesti darbuojasi šios ponios: H. Rugienienė, B. Vytienė, O. Šiurnienė. Tautodailės parodai organizuoti išrinktos šios ponios: R. Augustinavičienė, E. Kairienė, Z. Augaitienė, E. Augustinavičienė.

LAUKIAMA DAUG SVEČIŲ. Iškilmės prasideda rugsėjo 29 d., šeštadienį, 5 val. po p., atvykus Londono vyskupui J. C. Cody. Pakviesti apylinkės kanadiečiai kunigai ir lietuviai kunigai iš Toronto, Hamiltono, Windsoro, Londono, užmegsta ryšiai su angliška spauda, radijo stotimis, televizija. Atvyksta iš Windsoro choras su dir. muziku J. Sodaičiu. Iš Hamiltono pasirodys garsioji tautinių šokių grupė, vad. p .G. Breichmanienės. Pasirodys West-Lorne apylinkės vaikai su spacialia programa, pritaikyta Maironio gimimo šimtmečiui paminėti. Dalyvauja Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, visų Londono vyskupijoje esančių bendruomenės apylinkių pirmininkai ir kt.

ŠVENTĖS TVARKA. 5 val. po p. vyskupo sutikimas. Nuo 5 val. iki 6 val. pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje (42 Talbot Rd., Delhi). 6 val. 15 min. iškilminga vakarienė belgų salėje. Pagrindinis kalbėtojas — Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. Trumpa tars žodį apylinkių pirmininkai. Seka meninė dalis: choras, šokių grupė ir kiti vienetai. Gale — apžiūrėjimas lietuviškos spaudos ir tautodailės parodų toje pačioje salėje. Pasibaigus oficialiai daliai, bus pasilinksminimas, grojant geram orkestrui; loterija, bufetas. Lietuviškos spaudos parodos suorganizavimu rūpinasi Vl. Miceika su kitais vyrais. Rengėjams nepavargti, svečiams pasidžiaugti, o visiems plačių kolonijų lietuviams atvykti į šią neeilinę lietuvių šventę, kad lietuvių ir Lietuvos vardas plačiai nuskambėtų! **Kor.**

SUDBURY, Ont.

ŠOKIAI. — Spalio 6 d., šeštadienį, serbų salėje, 231 Bloor St. ir spalio 27 d., šeštadienį, kroatų salėje, 251 Kathleen St., 7 val. vakaro, LB v-ba rengia pobūvius — šokius. Veiks geras ir įvairus bufetas, gros gera muzika. Visus tautiečius kviečiame atsilankyti ir atsivesti draugus.

TAUTOS ŠVENTĖS IR MAIRONIO MINĖJIMAS rugsėjo 8 d. pavyko labai gerai. Paskaitininkui už gražią ir turiningą kalbą, meninės programos vadovei, kanklių muzikos mokytojui, jauniesiems menininkams už puikios programos išpildymą, taip pat parengimo tarnybai nuoširdžiai dėkojame.

ŠEŠTADIENINĖ TUMO-VAIŽGANTO MOKYKLA pradėjo darbą rugsėjo 22 d., šeštadienį, šv. Tomo mokykloje. Drinkwater Str. Šiais metais mokytojaus: mokyt. M. Venskevičienė, mokyt. J. Gabrėnienė, kun. A. Sabas ir L. Remeikienė. Prašome mielus tėvus, visus vaikus leisti į šeštadieninę mokyklą.

POLICIJOS BAIMĖ? — Keletas buvusių uolių LB narių nustojo lankyti lietuvių tautinių švenčių minėjimus, parengimus, motyvuodami, kaip vienas iš jų pasakė: "ko ten eisi,, jei LB v-ba mėto su policija". Malonu konstantuoti, kad mūsų kolonijos lietuviai yra tiek kultūringi, kad pobūviuose, per eilę metų jokių nesusipratimų neįvyko, o jei kas ir įvyktų, būkime tikri, lietuvis su lietuviu susitvarkys be policijos pagalbos. Policija mūsų pobūviuose nedarė tvarkos anksčiau, nedarys ir dabar, nes to neleidžia lietuviškumas ir garbė. Visgi, dėl keistos, nežinia iš kur atsiradusios "policinės baimės", bendruomeninių reikalų atsižadėti nederėtų.

PRIEKAISTAI SPAUDOJE. — P. M-ris lietuviškoje spaudoje ("Draugas SD") labai apgailestavo, kad šiais metais LB v-ba reikalauja visiems aukoti ir aukoti, ypač jis nustebo, kad, kaip "laikraščiai rašė, po pamaldų v-ba visus nemokamai vaišina". Dažniausia dėl aukų skundžiasi tie, kurie lietuviškiems reikalams niekuomet neaukoja. Kaip taisyklė, aukotojai yra visuomet tuo patenkinti ir nesiskundžia. P. M-ris (slapyvardė) LB v-bos aukotojų sąrašuose nerandamas, bet jei jis tikrai yra aukojęs, prašome pranešti tikrą pavardę ir jo paaukoti pinigai bus tuojau mielai sugrąžinti.

Kad aukotojams, tuoj po jaunimo stovykloje įvykusių pamaldų, atvykusius 60 mylių kelią, išbuvusius stovykloje visą popietę paruošėme kuklius užkandžius (to reikalavo lietuviškas mandagumas), dėl to p. M-ris neturėtų perdaug apgailestauti.

Ar nebūtų geriau, kad kaikurie lietuviai savo didelę energiją panaudotų rimtiems, bendriems lietuvių gero sugyvenimo ir lietuvybės išlaikymo reikalams.

Sudburio LB apylinkės valdyba

WINNIPEG, Man.

KETURI KURSO DRAUGAI. — Telšių kunigų seminarijos XI laidos 20 metų kunigystės sukakties proga į šv. Kazimiero bažnyčios kleboniją pas kun. J. Bertašių atvyko: kun. St. Aleksiejus iš Deming, N. Mexico, kun. V. Katarskis iš Dayton, Ohio, kun. Pr. Kuras iš La Salle, Illinois. Visi keturi kurso draugai praleido savaitę besidalindami nueito kelio įspūdžiais.

Sekmadienį, rugpjūčio 12 d., buvo atlaikytos iškilmingos šv. Mišios. Celebravo kun. St. Aleksiejus, o kun. V. Katarskis pasakė pamokslą. Tuo pačiu metu klebonijoje viešėjo kun. Razma su savo mamyte, kun. P. Patlaba ir J. Butkus.

PARAPIJOS GEGUŽINĖ. — Vasaros sezono užbaigai rugsėjo 16 d. Oak Point parapijos vasarvietėje įvyko gegužinė — piknikas, kuriame šeimininkavo O. ir Alf. Jančiukai. Loterijos bilietus platino Ev. Kalasauskas. Akordeonu šokiams grojo T. Markus.

PAKRIKŠTYTA Liza Kristina Daubaraitė, Alfredo ir Saulės Daubarų dukrelė. Krikšto tėvais buvo Leonas ir Marija Noreikos.

SIDABRINĖ VEDYBŲ SUKAKTIS. — Rugsėjo 8 d. Kanados Lietuvių Klube Manitoboje įvyko Veros ir Medarto Zavadskų sidabrinės vedybų sukakties paminėjimas, kurias suruošė jų artimieji draugai ir pažįstami. Į minėjimo komitetą įėjo: M. Vidrikas, K. Pranevičius, Daubarai, Steponavičiai, P. O. Gudžiūnai, M. Šarauskas, M. Bukauskas, Stanevičiai, J. M. Januškos ir kt.

Salė buvo pripildyta jų draugų ir pažįstamų. Sukaktuvininkai, savo artimųjų lydimi, buvo įvesti į sale, orkestrui grojant maršą. Pagerbtuves atidarė M. Vidrikas, apibūdindamas V. ir M. Zavadskų nuveiktus darbus lietuviškame bare. Po to, M. Vidrikas, kuris yra ilgametis klubo v-bos narys ir iždininkas, pakvietė liet. parap. kleboną kun. J. Bertašių maldai.

Vakarienės metu pirmuoju kalbėtoju iškviečiamas kleb. kun. J. Bertašius. Jis išsamiai apibūdino Zavadskų šeimą bei jų gyvenimą. Sveikinimo žodį tarė LB Winnipego apyl. v-bos vice-pirm. Eug. Kalasauskas ir Kanados Lietuvių Klubo Manitoboje v-bos pirm. J. Demereckas. Savo asmeniškus linkėjimus išreiškė J. Januška, H. Samulaitis ir L. Samulaitienė. Studentė Gražina Zavadskaitė nuoširdžiai pasveikino savo tėvelius ir dėkojo svečiams už tokį gražų parengimą. Sekė dovanų įteikimas, kurių buvo labai gausu. Po to, M. Vidrikas pakvietė visus sugiedoti ilgiausių metų. M. ir V. Zavadskai trumpais žodžiais padėkojo už gausingas dovanas ir pobūvio surengimą.

Svečiams besilinksminant, dar iš publikos tarė žodį savanoris-kūrėjas Povilas Liaukevičius, Vladas Steponavičius ir vakaro šeimininkių vardu O. Gudžiūnienė. Zavadskų dukra Gražina, studijuojanti Čikagos un-te, perskaitė sveikinimo telegramas iš įvairių draugų bei pažįstamų.

Tenka pažymėti, kad p. Zavadskai, o ypač Vera Zavadskienė, labai gyvai yra įsijungusi į lietuvišką veiklą Winnipege. Pas juos nėra skirtumo tarp naujojo ir senojo ateivio. Dar pačioje pradžioje, kai lietuviai nutarė statyti klubą, jie įsijungė į bendrą darbą ir vieni iš pirmųjų aukojo $200 jo statybai. V. Zavadskienė eilę metų yra išbuvusi klubo valdyboje, eidama sekretorės pareigas. Daugiau imigravus naujųjų ateivių į Winnipegą, ji įsijungia ir į naujųjų ateivių įsteigtas organizacijas ir net kartkartėmis išrenkama į v-bą arba į revizijos komisiją.

Pradėjus statyti Winnipege lietuvių parapijos bažnyčią, jie atėjo su savo aukomis ir visokeriopai remia. Jie skaito įvairius lietuviškus laikraščius ir remia juos pirkdami jų šėrus.

Todėl nenuostabu, kad šių asmenų minimų sukaktuvių minėjime salėje net vietų pritrūko, o dabar Verai ir Medartui Zavadskams tenka palinkėti laimingai sulaukti 50 metų — auksinės vedybų sukakties minėjimo.

Kstr.

LONDON, Ont.

RUDENS ŠOKIAI. — Pasibaigus vasaros atostogoms ir pabaigus skubesniuosius rudens darbus, visi ruoškimės į šokius, kurie įvyks visų žinomoje ir mėgstamoje salėje Queens parke administracijos buildinge spalio 6 d. 8 v. v. Gros puikus orkestras, veiks bufetas ir turtinga loterija. Visus Londono ir apylinkių lietuvius maloniai prašome atsilankyti.

Apylinkės valdyba

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

VIENUOLIKTASIS BALFo SEIMAS įvyks spalio 12-14 d. Baltimorėje, Southern viešbutyje. Prasidės susipažinimo vakariene spalio 12 d. 7.30 v.v. lietuvių svetainėje. Posėdžiai vyks spalio 13 d. Southern viešbutyje nuo 9 v. ryto. 7.30 v.v. iškilminga vakarienė. Seimo užbaiga spalio 14 d. iškilmingomis pamaldomis 10 val. r. šv. Antano lietuvių bažnyčioje.

A.A. PREL. PR. STRAKAUSKAS, Brocktono, Mass., klebonas mirė rugsėjo 13 d., palaidotas rugsėjo 17 d. Jis buvo žymus lietuvių visuomeninink as, organizatorius, spaudos rėmėjas. Gimęs 1896. IX. 20, kunigu įšventintas 1924. V. 24.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ FRONTO bičiuliai korespondenciniu būdu išsirinko naują centro valdybą ir kontrolės komisiją. Centro v-bon išrinkti: dr. K. Ambrozaitis, V. Aušrotas, dr. Z. Brinkis, J. Baužys, inž. S. Kungys, dr. V. Majauskas ir inž. A. Pargauskas. Kontrolės komisijon: inž. A. Alkaitis, V. Akelaitis ir inž. V. Čyvas. Rinkimus įvykdė rinkiminė komisija iš S. Laniausko, Vl. Palubinsko ir V. Račiūno Clevelande.

L. ZEIKUS, gyvenęs Cicero, Ill., širdies smūgiu mirė rugsėjo 7 d. Velionis buvo plunksnos žmogus, 1954 m. išleides romaną "Lieptai į tolumas", kiek anksčiau Ledėno slapyvardžiu, išleido poemą "Minijanas". Be to, bendradarbiavo spaudoje ir paliko didesnių darbų rankraščiuose.

PR. RAŠKINIS, 78 m. amžiaus, gyv. San Diego apylinkėje El Cajon, po sunkios operacijas mirė rugpjūčio 17 d. Velionis Amerikon atvyko 1901 m. Čia, baigęs laikrodininkų kursus, tuo amatu vertėsi ligi mirties. Labai aktyviai dirbo lietuviškoj visuomeninėj veikloj, būdamas geru bendradarbiu dr. J. Šliūpui, kun. Burbai, dr. Vinikui ir kt.

LIETUVIS KINIJOS KALĖJIME.— Iš New Britain, Conn., kiles lietuvis Daunys — T. Downey, lakūnas, buvo pašautas viršum raud. Kinijos, apkaltintas šnipinėjimu ir nuteistas kalėjimu iki gyvos galvos.

Italija

PLYTŲ VAJUS Don Bosco šventovei statyti organizuojamas Tėvų saleziečių. Šventovė bus statoma Don Bosco gimtinėje. Prisidėti kviečiami visi. Plytas galima pirkti ir šeimos mirusiųjų vardu. Aukotojų vardai bus surašyti į specialias knygas ir kiekvieną antradienį už juos bus laikomos Mišios.

Vokietija

MIRĖ MĖTA ŠVIRKŠLIENĖ - ŽEMAITAITĖ, gim. 1896. X. 4 Jelovirdžių kaime, Pagėgių apskr. E.

MOKSLAS VASARIO 16 G. pradėtas rugsėjo 12 d. Gražiais lietuvių ir pasaulinių dailininkų reprodukcijų paveikslais išpuoštas koridorius ir visi kambariai. Tą darbą atliko dailės mokytojas A. Krivickas. Taip pat aptvarkyti klasių barakai, parūpintos naujos krosnys.

Naujai priimti į gimnaziją 9 moksleiviai — 2 berniukai ir 7 mergaitės. Į pirmą klasę priimta 4 mok., antrą — 1, trečią — 3 ir ketvirtą — 1. Dėl įvairių sumetimų išstojo 4 mok. — du iš pirmos, 1 iš penktos ir 1 iš šeštos klasės. E.

Argentina

ARGENT. LIET. TEMPERLEY SK. ruošia Vytauto Didžiojo karūnavimo sukakties minėjimą rugsėjo 29 d. Jalukėno namuose Villa Sastre.

ALEKS. LITVINSKAS mirė sulaukęs 60 m. amž. Kilimu buvo alytiškis. Argentinon atvyko 1929 m. Dirbo chemijos fabrike. Argentinoj liko žmona Teofilė, o pevergtoj Lietuvoj — brolis Stasys.

"NEMUNO" DR-JA Berisso mieste rugpjūčio 25 d. užbaigė 53-čiuosius savo gyvavimo metus. Tai viena seniausių lietuvių draugijų Argentinoje.

Britanija

JONAS ŽALA mirė rugpjūčio 24 d. Nottingham General Hospital.

LIETUVIŲ NAMUOSE, Londone, ką tik užbaigtas remontas. Ruošiamasi rudenio pobūviams. Remontas įvykdytas beveik savomis jėgomis.

Paruošė Pr. Al.

NIAGAROS PUSIASALIS

DIDŽIAI PASISEKUSI ŠVENTĖ. — Šiemet mūsų pusiasalio didžioji metinė šventė pasisekė retai puikiai. Mūsų pasididžiavimas — Toronto "Varpo" choras ir Hamiltono tautinių šokių grupė. Daug mūsų šaunių tautiečių atvyko iš visų kraštų, net Čikagos, Detroito ir Ročesterio.

Didžiulė Wellando St. Stephen's salė buvo pilnutėlė, kaip dar niekad. Nuotaika — visų auksinė. Jautėsi didinga lietuvybės šventė, pilna geros valios, augšto meno, bendro didelio darbo supratimo. Tik bendroje talkoje tėra galimybės toks lietuvybės pulso pasireiškimas nedidelėje lietuvių saujelėje, kaip kad buvo šioje parapijos šventėje. Į puikiai papuoštą salę suvažiavo gausybė lietuvių.

Hamiltono tautinių šokių grupė pradėjo programą puikiai, tiesiog baletiškai pašoktais šokiais. Taip lengvai, gražiai buvo atlikti šokiai, kad susidarė įspūdis, jog Hamiltono tautinių šokėjų grupė jau yra tikri profesionalai. Šokių vadovė G. Breichmanienė buvo iškviesta į sceną specialiai pasirodyti ir turėjo priimti audrą plojimų.

Paskui į sceną išėjo "Varpo" choras pilname sąstate. Pasirodo, scena, talpinanti 60 žmonių, ir persiaura ir permaža. Dirigentas St. Gailevičius turėjo diriguoti iš salės, o choristai bosai paskui skundėsi, kad negalėjo matyti dirigavimo. Nežiūrint to — choras, neretai čia girdėtas, nustebino visus. Retas susidainavimas, įsijautimas, dalyko žinojimas. Dainos praskambėjo užburiančiai. Plojimai nesibaigė. Įvyko ir dar vienas dalykas. Pasirodo, publikos pačiame viduryje sėdi mūsų pagarsėjęs solistas V. Verikaitis. Jis buvo atpažintas ir audra plojimų įprašytas į sceną. Čia solistas sudainavo su choru dvi dainas, kurių ilgai mūsų visuomenė neužmirš.

Viskas buvo užbaigta, visų manymu, pergreit — vos pusantros valandos programa, bet paguoda liko ta, kad nepaskutinį kartą šie mūsų lietuviško meno ambasadoriai atvyko į mūsų padangę; jie vėl pasirodys ir ilgiau pabus mūsų švenčių proga.

Pradžioje programos buvo smūgis visiems: pilnai didžiulei salei žmonių susėdusiai pasiklausyti kalbos mūsų generalinio konsulo dr. J. Žmuidzino kalbos pranešėjas perskaitė laišką, pranešdamas, kad konsulo nebus, nes yra išvažiavęs į Otavą. Tačiau publika vis tik paplojo iš tolimesnio laiško turinio sužinojusi, kad konsulas, deja, tikrai turėjo vykti ten, kur jis buvo staiga iškviestas tarnybos reikalais. Pažadėjo atvykti kita proga susipažinti su šios apylinkės lietuviais, kurie kaip ir visi kiti džiaugiasi Lietuvos generaliniu konsulu, kurs atstovauja Lietuvai, dėl kurios laisvės mes visi gyvename tremtyje, įsitikine, kad ta laisvė vieną dieną Lietuvai sugrįš.

Šalia čia aprašytos didingos meno programos buvo dar ir mėgėjiško dailės meno paroda. Apie 40 aliejiniais dažais tapytų paveikslų. Kokie ten tie paveikslai buvo, tai jau skonio reikalas, bet jie paįvairino parapijos šventę ir daugelį sudomino.

Programos gale gėles įteikė gražiai apsirengusios mergaitės, o padėkos žodį tarė Niagaros pusiasalio klebonas Tėvas B. Mikalauskas, OFM. Iš jo žodžių jautėsi, kad buvo didžiai dėkingas visiems menininkams, kurie užtikrino visišką šios šventės pasisekimą. Buvo padėkota visuomenei už šventės parėmimą, už kilnų prisidėjimą prie lietuvybės išlaikymo. Tai buvo vienas gražiausių parengimų mūsų pusiasalyje tų lietuvių dėka, kurie rūpinasi mūsų tautos reikalais, dirbdami savo bendruomenėje ir savo parapijoje.

Berželis

OTTAWA, Ont.

PADĖKA. — Dailininkams Juozui Pautieniui, Telesforui Valiui ir Viktorui Petravičiui reiškiame nuoširdžią padėką už sutikimą dalyvauti pirmoje lietuvių meno parodoje Kanados sostinėje Otavoje KLB krašto tarybos suvažiavimo metu.

J. Simanskis, KLB Otavos apyl. valdybos pirm.

St. Catharines, Ont.

NUOŠIRDI PADĖKA. — "Dėkoju "Varpo" chorui ir jo vadovui muz. St. Gailevičiui, tautinių šokių grupei "Gyvataras" ir vadovei poniai G. Breichmanienei, solistui V. Verikaičiui ir akompaniatorei panelei D. Skrinskaitei už sėkmingą meninės programos išpildymą parapijos šventėje.

Ačiū laikraščiams "T. Žiburiams", "Draugui" ir "N. Lietuvai" už parengimo garsinimą. Nuoširdus ačiū atėjusiems į talką: P. Meškauskui, J. Kalainiui, S. Janušoniui, S. Šetkui, J. Dainorai, A. Gverzdžiui, K. Stankevičiui, A. Stankevičiui, M. Kuzavui, J. Skeivelui, A. Pranaičiui, A. Žinaičiui, V. Žinaičiui, K. Jasudavičiui. Didelis ačiū šeimininkėms: E. Jasudavičienei, A. Žinaitienei, A. Dainorienei, M. Jasiulionienei, M. Gverzdienei, M. Šetkuvienei, O. Kuzavienei, M. Čepukienei ir F. Janušonienei. Ačiū dirbusioms prie loterijos: Skeivelienei, S. Galdikienei, N. Žinaitytei ir N. Boguševičiūtei.

Nemažesnis ačiū visiems akojusiems dovanas ir dalyvavusiems šventėje.

T. B. Mikalauskas, OFM.

ELIAS ROGERS
SIŪLO
3 patogius apšildymo planus
išlaikyti patogiai savo šeimą ir sutaupyti pinigus.
ŠTAI JIE:
PLANAS 1 — metinis burnerio remontas ir krosnies išvalymas.
PLANAS 2 — "populiarus" planas.
PLANAS 3 — "pilnas" planas.
Skambinkite mums dabar, kad galėtumėte pradėti gauti jūsų pasirinktą planą.
KURUI ALYVA • KROSNYS • ALYVOS BURNERIAI • ANGLYS
THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED
2221 YONGE STREET • Tel. 481-2221

NOTARAS
ANTANAS LIUDZIUS, B.L.
savo įstaigą nuo liepos 1 dienos
perkėlė
į naujas patalpas —
Turner Building (suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575;
namų — FU. 3-8928

Visais draudimo reikalais
PRAŠOME KREIPTIS Į
LIETUVIŠKĄ DRAUDIMO ĮSTAIGĄ
TRI REALTY LIMITED — Insurance Dept.
Draudimo atstovai: A. PRANCKEVIČIUS ir Z. DIDŽBALIS
RAŠTINĖ: 1127 MAIN ST. E., HAMILTON, ONT.
Telefonas LI. 9-3594 (Darbo valandos: 9 val. ryto iki 10 val. vakaro)

Taupyk ir skolinkis
kooperatiniame bankelyje "TALKA"
ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.
Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. v

LIETUVA, AMERIKA, MUZIKA IR ATEIVIAI

PASIKALBĖJIMAS SU DIRIGENTU PROF. VYT. MARIJOŠIU

— Rodos, jau ilgesnį laiką dirbate amerikiečių muzikos institucijose. Kuriais keliais pavyko Jums ten įsitvirtinti?

— Prieš įsitvirtinant Hartt College of Music, Hartford, Conn., reikėjo dokumentais įrodyti savo studijas ir jų baigimą (Klaipėdoj ir Prahoj); laikyti teorinius kvotinius; diriguoti Brahmso III simfoniją ir smuiko koncertą (solistas Rubin Segal); repetuoti tuo laiku kolegijoj statomą operą "Ma tą", pravesti dirigavimo ir partitūrų skaitymo klases. Po viso to nuo 1950 m. pasirašiau sutartį. Prieš 4 metus susijungė trys pilnateisės kolegijos Hartforde: Hartt College of Music, Hillyer College (School of Arts and Sciences), Hartford Art Academy ir tai Connecticut sostinėje gimė University of Hartford. Per 12 metų dėstymo kolegijoj ir dabar universitete įkopiau į associate profesorius. Esu dabar dirigavimo departamento vedėjas (chairman), dėstau dirigavimą, partitūrų skaitymą, instrumentaciją, vedu operos ir orkestro klases. Be to, jau trečias sezonas esu Hartfordo styginio orkestro meno vadovas ir dirigentas.

Pedagoginis darbas ir dirigavimas užima netik visą mokslo metų laiką, bet ir vasaros atostogas tolimesniam pasiruošimui. Visa tai, kad ir nelengva, bet malonu. Bemokydamas kitus, pats gana daug išmokstu, taip kad amžiaus saulėleidis ateina nenuobodžiai.

— Kaip atrodo muzikinė Amerikos kūryba palyginus su lietuviškąja?

—Skirtumas yra didelis. Trumpai nusakyti labai sunku.

Dabartinėje Lietuvoje visa kūryba, kokia tik bebūtų, turi gravituoti turinio ir formos atžvilgiu oficialiai nustatyta kryptim ir tik neperseniai ten drąsiau pasisakoma apie naujus ieškojimus.

Čia gi, Amerikoje, tik automobiliai turi paisyti krypties taisyklių, žmonėms ieškoti naujumo visad laisvas kelias.

Ten drąsesnių kūrybinių bandymų ar abstrakščios tematikos vis dar vengiama, čia gi tų elementų net perdaug. Pvz. perilgai eksperimentuojama dvylikatoninė ir serijinė sistema bei elektroninė muzika.

Ten Lietuvoje, ir Sov Sąjungoje reiktų, kad atsirastų koks kompozitorius, kuris atsisakytų sentimentalizmo, oficialaus herojiškumo ar mitinginio patoso ir pasuktų sovietų muziką daugiau intelektualine kryptim. Amerikoje būtų gera, kad atsirastų kūrybinga asmenybė, kuri absorbavusi viską, ką sugalvojo eksperimentalistai — muzikiniai matematikai — duotų ka nors nauja daugiau ausiai, ne akiai.

Muzikinė kūryba Lietuvoje man, deja, smulkiau nežinoma, bet neatrodo, kad ji būtų kol kas drąsesnė ar originalesnė, kaip aplamai visas Sov. Sąjungos lygis.

Tremtyje lietuvių kompozitorius, kuriuos pažįstu, atrodo mūzos aplanko. Turime jau tremtyje parašytas kelias simfonijas (ypač produktingas J. Gaidelis), kantatas, misteriją ir smulkesnius kamerinio pobūdžio veikalus. Deja, operinėje srityje mūsų kompozitorius apsėdo ne mūzos bet murzos. Tik vienas K. V. Banaitis užmetė škicą (parašė klavyrą) "Jūratei ir Kastyčiui", bet ir tai dar nežinia kas ir kaip spalvas sudės (orkestruos). Tuo tarpu Čikagos Lietuvių Opėra jau kelius metus iš eilės stato svetimas operas, ir, kaip atrodo, gerai ir turbūt mielai imtų lietuvišką, bet vis nėra iš ko rinktis.

— Ar lietuviai muzikai išeivijoj pajėgia tęsti savo kūryba bei muzikinę veiklą ir tuo būdu tobulintis. Gal tremties sąlygos palaidojo nevieną talentą?

— Tremties sąlygos nebūtinai turi talentą palaidoti. Tam geriausias pavyzdys mūsų modernūs dailininkai, skulptoriai. Lietuviai muzikai išeivijoj turi sunkumų, ypač kompozitoriai, galiausiai viskas priklauso nuo asmens kvalifikacijų, veržlumo ir sėkmės. Konkurencija, protekcionizmas ir rasinis nepotizmas šiame krašte yra nemenkas. Laimėti tam tikrą poziciją Amerikos muzikiniame gyvenime ir laimėtoj pozicijoj išsilaikyti yra labai nelengva. Amerikon iš viso pasaulio suplaukia visokių sričių menininkų koncertinei estradai, operai ir pedagoginiam darbui. Taigi, reikia netik prieš čiabuvius, bet ir svetimus atlaikyti ir išsilaikyti. Ypač pradžia sunki ir labai brangiai kainuojanti. Toks pianistas, kaip A. Kuprevičius, tikrai galėtų gauti menedžerį, kuris jam surastų pagal jo pajėgumą ir repertuarą užtenkamai progų koncertuoti, bet pradžiai reikia mažiausia $30.000. Todėl reikia nepaprastai džiaugtis kad nors keliems iš lietuvių muzikų laimė nusišypsojo. Ypatingą dėmesį reiktų atkreipti į mūsų kompozitorius. Jų padėtis sunkiausia. Kur kas lengviau dailininkui pakelti išlaidas norint savo kūrinį pristatyti žiūrovui — surengti parodą. Nepalyginti sunkiau kompozitoriui. Pastarasis beveik visada turi turėti tarpininkus — jo kūrybos interpretatorius. Jei veikalas yra kamerinio pobūdžio, išlaidos mažesnės, bet jei veikalas didesnės apimties (simfonija, opera, kantata ir t.t.), pabandykite užmokėt dirigentui, solistams, chorui ir orkestrui už repeticijas ir koncertą, už salę ir visokius kitokius priedus. Paklauskit p. p. Vanagaitienę, Tysliavienę ar Kultūros Kongreso rengėjus kiek tas tiksliai kainuoja. Todėl ir yra ta kančia kompozitoriui. **Muzikinė partitūra, kol nėra išpildyta, iki tam tikros ribos net pačiam kūrėjui yra paslaptis.** Tik kurti ir niekad neturėti progos su klausytojais drauge išgyventi tos paslapties įsikūnijimo — neišgirsti skambėjimo, yra skaudi kompozitoriaus dalia.

Čia tremtyje tuo reikalu ką nors reikia organizuoti. Liet. Bendruomenės atatinkamas dėmesys būtų labai sveikintinas. Lietuvoje padėtis tuo reikalu yra skirtinga ir, žinoma, kiekvienam kompozitoriui tremtyje labai viliojanti.

Dirigentas Vyt. Marijošius tarp kanadiečių kompozitorių Adaskin ir Wenizweig Hartforde, Con.., kur jis kanadiečių dabartinės muzikos festivalyje dirigavo jų kūrinius.

— Ar yra priaugančioj lietuvių kartoj kylančių muzikos talentų ir koks susidaro vaizdas lyginant juos su okupuotoj Lietuvoj brėstančiais muzikais?

— Man yra žinomi du: Švedas ir Lapinskas. Abu mane labai sudomino net keliais vokaliniais dalykais, ypač Švedas. Ar jie yra ką daugiau sukūrę — nežinau. Ta proga noriu viešai padėkoti p. Stempužienei, kad ryžosi nelengvus tų dviejų kompozitorių kūrinius išmokti ir daug kur koncertuose puikiai atlikti. Apie brestančius muzikus Lietuvoj sunku ką pasakyti — jų kūriniai manęs nepasiekia.

— Kokio lygio yra dabartiniai mūsų dainų, operos ir muzikos koncertai? Ar jie rodo tendenciją gerėti ar blogėti? Gal vertėtų dažniau su jais pasirodyti svetimtaučiams?

— Čia, kur gyvenu, mažai girdimas rimtesnis lietuviškas koncertas. Kelių metų laikotarpyje atsilankė čiurlioniečiai paliko malonų prisiminimą. A. Kuprevičiaus du pasirodymai buvo puikūs. Ir repertuaras ir išpildymas buvo rimtas ir elegantiškas. Be to, girdėjau Stankaitytę, Barą ir Vaznelį. Deja, labai nepalankiom sąlygom dėl blogo akomponavimo. Aplamai apie mūsų dainų, operos ar muzikos koncertus daugiausia sužinau tik iš spaudos.

Deja, čia tikresnę nuomonę susidaryti yra labai nelengva. Suprantu, sunku apie meną rašyti. Dalykas, mat toks, kad kas supranta — nevisada moka parašyt, kas moka parašyt — tas nelabai supranta. Yra ir trečias atvejis. Duodu pavyzdį Balio Chomskio straipsnio "Drauge" 1962 m. balandžio 21 d. skyriuje "Mokslas, Menas ir Literatūra". Rašydamas apie "Aidos" spektaklį, apie dirigentą Kučiūną rašo: "Stebint jo dirigavimo stilių ir interpretacijos siekius, atrodo, kad jis — racionalistas ir antiromantikas, formalistas (iš čia pažanga), bet ne partitūros fotografas . . ." Skaičiau tą pastraipą kelis sykius. Pažįstu Kučiūną, pats "Aidą" dirigavau ir negalėjau suprasti ką p. B. Chomskis nori pasakyti — pagirti ar papeikti. Jei Kučiūnas antiromantikas — tai blogai, nes "Aida" 100% romantinė opera. Kodėl "formalistas" ir "iš čia pažanga"? Kokia pažanga? Ir galiausiai, kas tas dirigentas "partitūros fotografas"?

Arba dėl Stankaitytės: "...augštos gaidos puikioje kontrolėje, neprarasdamos savo grožio; kiekviena frazė išbaigta; pianissimo nutilsta eteriniuose garsuose, kuriuos pianistai išgauna pedalų pagalba". Pirmiausia eteris, senovės graikų filosofų pažiūromis, yra be galo skysta medžiaga: chemijoje — organiniai junginiai; anestezijoj — naudinga substancija. Bet nuo kada eteris turi garsa "kuriuos pianistai išgauna pedalų pagalba"?

Va, prie kokios kritikų kategorijos tokios rūšies rašymą priskirti? Stai kodėl, kad ir nuoširdžiai sekant spaudą, sunku susidaryt vaizdą ar muzikos veikla ir repertuaras daro pažangą ar ne.

Dėl pasirodymo svetimtaučiams būtų, žinoma, gerai, bet pirmiausia turėtų būti trys sąlygos aiškiai suprastos, būtent, kaip, kokiu repertuaru ir kur.

— Yra entuziastų organizuojančių net operų pastatymus. Kaip vertinate jų pastangas?

— Jų pastangos, kiek žinau, davė gerus rezultatus per trumpą laiką. Gaila, pats negalėjau girdėti. Džiugu, kad visuomenė nėra abejinga. Puiku, kad opera turi savo mecenatus. Tokiu lietuviškų Esterhazi, kaip p. Rudžiai, reiktų turėti daugiau, gal tada netik opera (svetima ar sava), bet ir kitokia didesnio formato lietuviška muzika nors periodiškai — kas du ar trys metai susilauktų geros progos pasiekti savo tautiečius.

— Kokia Jūsų nuomonė dėl K. V. Banaičio operos ir jos klavyro (operos santrauka arba nepilna partitūra) **išleidimo?**

— Labai trumpai teko matyti tos operos rankraštį, todėl nieko tikslesnio apie ją pasakyti negaliu. Tačiau visiškai nepritariu tos ar kurios kitos operos klavyro išleidmui, kol opera nėra pilnai baigta. K. V. Banaičio opera neorkestruota, t.y. nebaigta, tai kam išleidžiamas klavyras? Gal mane kas apšviestų, kiek turime tokių operų, kurios nėra orkestruotos, o klavyrai išleisti? Tačiau gal aš čia be reikalo užinteresuotus prieš save nustatau? To mažiausiai norėčiau. Mano nuomonė klavyro reikalu yra principinė.

Kompozitorius V. K. Banaitis mums visiems žinomas. Tiesa, opera jam yra pirmas tokios apimties bandymas. Pati opera yra pasakinio turinio, daugiau ar mažiau statiška. Reiškia, vietoj sceninės akcijos reikia turėti marias sceniškų efektų ir prabangaus orkestrinio drabužio. Jei visa tai, kad ir kuklesne forma, galima turėti, jei atsiras lėšų ir techniškų galimybių — puiku, kodėl ne! Galiausiai tam yra dirigentas Kučiūnas ir visi jo bendradarbiai. Jie ir autorius yra kompetetingi ir atsakingi už pasekmes.

— Madinga dabar "jazz" muzika. Ar ji iš viso yra muzika? Ko ji verta ir ar Jums patinka?

— Džazas yra muzikinis fenomenas, tvirtai įsipilietinęs visame

(Nukelta į 7 psl.)

Kultūrinėje veikloje

A. RŪKO parašyta Juozo Adomaičio - Šerno biografija jau spausdinama.

P. ORINTAITĖS romano "Daubiškės inteilgentai" I ir II tomai baigti spausdinti ir atiduoti knygrišyklon. Leidžia "Nidos" Knygų klubas Londone.

IŠLEISTOS DVI NAUJOS LIET. KNYGOS — abi premijuotos. Tai J. Kralikausko "Titnago ugnis" ir A. Vambuto pasakų ir padavimų knyga "Trys sakalai". Išleido Lietuviškos Knygos klubas Čikagoje.

RELIGINIŲ RASTŲ VARŽYBOSE, skelbtose "Laivo", dalyvauja keturi autoriai su keturiais veikalais: "Marija lietuviškoje pasakoje", "Dabarties sutemos", "Mikas Magonas" ir "Laikas ir amžinybė". Veikalai perduoti vertintojų komisijai.

"BRADDOCK FREE PRESS" JAV-bėse š.m. rugpjūčio 16 d. laidoj pirmam pusl. įsidėjo Maloningosios Dievo Motinos šventovės ir klebono kun. A. Sušinsko nuotrauką, pažymėdamas, kad naujoji grota įspūdingai papuošė sv. Izidoriaus bažnyčios priekį.

P. GAUČYS į lietuvių kalbą išvertė Romulo Gallegos, Venezuelos rašytojo, romaną "Laukinė moteris".

PED. ALICIJA RŪGYTĖ, dirbanti Čikagos augštesniojoje lituanistinėje mokyklose, yra išdirbusi Lietuvos bei lietuviškose mokyklose svetur 35 metus.

"TĖVYNĖS ŽVAIGŽDUTĖ" "Draugo" vaikų skyrius, atšventę metinę sukaktį. Skyrelio red. J. Plačas dėkoja atskirame straipsnyje vaikų literatūros talkininkams. Pr. Al.

J. NARŪNĖ, "Gintarėlės" autorė, leisdama angliškąją jos laidą, "Amberella", gavo paramos iš Vašingtono Lietuvių Moterų Atstovybės. Savo laiške ji rašo: "Patirtas mielų mano Sesių didelis pritarimas, malonūs pažadai propaguoti "Amberellą" padrąsino mane ir davė vilties išleisti mūsų žvejų legendą angliškai. Taip pat sukėlė manyje neužmirštamo dėkingumo jausmą. Tūkstančiai kartų dėkoju už parodytą jautrumą ir už tikrą supratimą mūsų vaikų spaudos reikalo. Taip pat už suteiktą man finansinę paramą. O ypač už knygnešišką talkinimą platinant "Amberellą".

Visu nuoširdumu dėkoju taip pat Niujorko klubui už finansinę paramą ir išplatintas knygas ir kitiems klubams, prisidėjusiems prie platinimo talkos.

Su gilia pagarba ir dėkingumu — J. Narūnė"

ANT. TAMOŠAIČIO dailės paroda surengta Čikagoje M. K. Čiurlionio galerijoje. Ji gausi paveikslais — 30 tapybos, 25 akvarelės ir 20 grafikos - litografijos darbų. A. Tamošaičio darbai labai lietuviški ir modernūs. Tapybos ir akvarelės darbai didelio formato. Keliolika darbų sukurta religinėmis temomis liet. liaudies meno dvasioje.

TORONTO UN-TAS išleido vengrų sociologijos profesoriaus John Kosa paruoštą studiją "Land of Choice". Tai knyga apie vengrų imigrantų įsikūrimą Kanadoje. Autorius dėstė sociologiją ir socialinę istoriją Budapešto ir Szeged un-tuose. 1950 m. imigravo Kanadon, o dabartiniu laiku profesoriauja North Carolina un-te, Chapel Hill, N.C. Knyga 120 psl. Kaina $3.50.

"LIETUVIŲ DIENŲ" leidykla jau išleido informacinį leidinį angliškai apie Lietuvą ir lietuvių kovas už laisvę. Knygos vardas — "Lithuania — Land of Heroes". Leidinio red. L. Valiukas.

DAIL. ČESLOVO KONTRIMO akvarelės kūrinių paroda atidaryta Rokiškio rajono kraštotyros muzėjuje. Ji skirta dailininko 60 m. metinėms paminėti. Daugiausia buvo darbų, vaizduojančių Nemuno krantus, Lietuvos ežerų vaizdus, pajūrį ir kitas vietoves. Parodos lankytojus dar patraukė darbai iš ciklo "Žemaičių papročiai 19 amž. pradžioje". E.

VILNIUJE IR KAUNE rugpjūčio mėn. viešėjo Estijos kultūros veikėjų delegacija. Ji susipažino su kultūros įstaigų veikla, architektūros, meno paminklais, statybomis. E.

BIBLIOTEKŲ TARNAUTOJŲ seminaras - stovykla įvyko Giruliuose, netoli Klaipėdos. Dalyvavo apie 200 bibliotekininkų, be to, svečiai iš Armėnijos, Gruzijos, Maskvos, kitų respublikų. Svarstyti bibliotekų uždaviniai. Svarbiausias jų — kompartijos ir vyriausybės nutarimų propagavimas. E.

VILNIAUS VALST. DAILĖS INSTITUTO studentų darbai — per 100 nuo rugsėjo 4 d. vežiojami po Lietuvą. E.

RUSŲ RAŠYTOJAS Konst. Simonovas atostogavo Palangoje. Palangos gamtovaizdis esąs nuostabus. Lietuvoje rašytojas susipažino su lietuviais menininkais ir iš dailininkų jam gilų įspūdį palikusi A. Savicko ir St. Krasausko kūryba. Rašytojas buvęs susižavėjęs Žemaitijos liaudies menininkų paroda Palangoje, buvo nuvykęs ir į Trakus pamatyti keramikos parodos. E.

KOKIOJ APLINKOJ BRĘSTA AMERIKOS JAUNIMAS?

GERARDAS BALČIŪNAS

(Tęsinys iš pr. nr.)

Populiari srovė, bet nepalanki išeivijos lietuviškumui

Kita nepalanki filosofinė srovė lietuvybės išlaikymui — analitinė filosofija. Jos įtaka Amerikoje, ypač akademiniuose sluogsniuose, yra labai stipri. Tą srovę pradėjo Bertrand Russell, anglų lordas, Cambridge universitete, iš kur ji persimetė į Vieną, o vėliau į Berlyną. Rudolf Carnapp ir Hans Reinchenbach tapo tos srovės žinomiausi atstovai Europos žemyne. Pasiekusi JAV, ji greitai paplito universitetuose. Ko siekia analitinė filosofija?

Jau Kantas buvo pastebėjęs, kad griežtieji ir taikomieji mokslai yra žymiai toliau pažengę savo metodais, ir bandė pritaikyti jų metodus filosofijos problemom spręsti. Analitikai pradėjo iš naujo taikyti tuos metodus suformuluodami pirmą ir galbūt pagrindinę savo filosofijos tezę: "Jei filosofas nori ką pasakyti, turi tai išreikšti **taip aiškiai** ir tiksliai, kaip matematikas".

Mūsų kasdieninė kalba nėra visada tiksli. Tą, aišku, pamatė ir analitikai. Tiems sunkumams išspręsti jie išrado dirbtinę kalbą, kurioje, sprendžiant problemas, nebūtų neaiškumų dėl pačių žodžių reikšmės. Kitaip tariant, kas matematika yra mokslui, dirbtinė filosofijos kalba — loginėm problemom spręsti. Manipuliuodami kalba, analitikai bando atskleisti problemų esmę, pirmiausia stengdamiesi suvokti kokiu būdu mes iš viso suprantame problemą.

Analitikų nuopelnai kalbos sąvokų srityje ir pažinimo teorijos bare yra dideli. Jie atskleidė daug įprastinių klaidų mūsų galvosenoje, **bet,** ir tas **bet,** man atrodo, labai svarbus, operuodami paskirom dalim ir rūpindamiesi atskirom problemom, jie nesugebėjo sukurti bendros pasaulėžiūrinės filosofijos. Žmogui yra netik svarbu žinoti kaip teisingai galvoti, bet ir žinoti, kodėl jis gyvena ir kur jis eina.

Šios srovės temperamentas yra šaltas ir jos pažiūra į filosofines sistemas, skelbiančias absoliučias vertybes, ypatingai religinę, yra nepalanki. Absoliutinės Būties buvimas tampa beprasmiškas, nes toks klausimas nėra logiškai suprantamas analitinės filosofijos metodologijoje.

Paneigę absoliutines vertybes, analitai pastatė žmogų netik prieš netikrą ir tamsų rytojų, bet, sugriovė tradicines normas, paleido jį vienišą į nesuprantamą pasaulį, kuriame nėra nei Dievo nei gyvenimo prasmės.

Egzistencializmas — keista mišrainė

Trečia filosofinė srovė, kurios įtaka yra jau žymiai mažiau jaučiama Š. Amerikoje, yra egzistencializmas. Nors akademiniuose sluogsniuose ji mažiau pastebima, ji savo literatūriniais veikalais tiesiogiai veikia jaunimą.

Tai keista mišrainė, iš kurios kilo diametraliai priešingos kryptys. Pradėta dano S. Kierhegaardo, ši srovė perėjo eilę pasikeitimų, kol pagaliau išsišakojo į ateistinį ir krikščioniškąjį egzistencializmą. Čia gal reikėtų įterpti, kad ateistinis egzistencializmas buvo pasmerktas 1950 m. popiežiaus Pijaus XII enciklikoje "Humanu generis".

Ko siekia ateistinis egzistencializmas? Pirmąjį egzistencializmo principą žinomas prancūzų rašytojas Sartre yra taip išreiškęs: Žmogus yra tuo, ką jis pats iš savęs padaro. Viskas pasaulyje vyksta pagal tapatybės dėsnį: A yra A ir visada bus A ir nieku kitu. Tik žmogus yra išimtis: jis visą laiką tampa tuo, kuo jis iki šiol nebuvo. Iš šios sąvokos ir kyla egzistencializmo vardas, nes žmogus pirmų pirmiausiai yra — egzistuoja, o tik paskui įgyja visas kitas ypatybes, panaudodamas savo valią tapti tuo, kuo jis pasirenka būti.

Tai filosofija, kuriai, kaip K. Jaspers yra pasakęs: "Žmogus yra viskas". Padarydami valią pagrindiniu žmogaus egzistencijos dėsniu ir tokiu būdu duodami jam visišką laisvę (anot Sartre: "Žmogus yra pasmerktas būti laisvu") egzistencialistai suprato, kad tokia padėtis veda į chaosą. Tam išvengti jie užkrovė kiekvienam individui "begalinę atsakomybę" už kiekvieną valios panaudojimą, nes, kaip jie sako, kiekvienas valios aktas neišvengiamai veikia į visos žmonijos likimą. Manau, kad nesunku pastebėti egzistencializmo įtaką į lietuvybės išlaikymą išeivijoje. Savo stoišku valingumu jis gali lietuvybę paskiruose individuose iškelti iki kraštutinumo bei vienašališkumo, o savo radikaliu pesimizmu bei vertybių neturėjimu ją visai suniekinti.

Negalime nepaminėti S. Freudo psichonalitinių teorijų. Jų įtakos šiandieną dar negalime nustatyti, bet nesuklysime pasakę, jog tos teorijos, leidžiančios žmogui racionalizuoti nepageidaujamus reiškinius ir moralines normas, gali pasidaryti pavojingos mūsų jaunimui išeivijoje, nes lietuvybės išlaikymas ir dabartinių aplinkybių reikalavimai dažnai sukelia psichologines įtampas.

Aš nepaminėjau krikščioniškųjų filosofijos sistemų, nes mano tikslas buvo iškelti tai, kas skiriasi nuo Lietuvos sąlygų bei idėjinės aplinkos prieškariniais laikais.

Nepersekiojamas tautiškumas — gležnas

Baigdamas norėčiau, Maironio metų proga, grįžti į Maironio laikus. Mes sakome, kad anuometinės ir dabartinės sąlygos lietuviui akademikui ar inteligentui yra labai panašios. Abeji buvo priversti semtis mokslo svetur. Man atrodo, kad paralelė yra klaidinga, nes yra vienas lemiamas skirtumas. Anuo metu lietuvis buvo engiamas ir jo lietuviškumas buvo persekiojamas, o dabartiniu metu lietuvis yra laisvas ta prasme, kad jo lietuviškumas nėra draudžiamas dalykas. Niekas jo netempia į Aliaską už lietuviška veikla, niekas jo veikimo netrukdo, nebent mes patys. Ši stoka persekiojimo, maro manyme, ir yra ta priežastis kodėl Maironio laikų lietuvis išlaikė savo tautybę, o dabartinis tremtinys ją lengvai praranda.

Stasys Yla

Dailininkas pasakoja

34.

Vieno pobūvio metu Kaune susitiko dailininkas ir kunigas. Kunigas buvo dailininko dukros mokytojas — kapelionas vienoje gimnazijoje. Judviejų kalba prasidėjo nuo dukros — mokinės ir nukrypo į ką kita. Kunigas buvo literatas, vieno poezijos rinkinio autorius, nūn religinių vadovėlių kūrėjas. Tuo metu jis buvo išleidęs maldaknygę mažiesiems — pusiau eiliuotą ir iliustruotą. Ją turėjo savo kišenėje, ir pakišo dailininkui pasižiūrėti. Kunigui buvo įdomu, ką dailininkas pasakys apie leidinio iliustracijas. Bet šis mažiausiai domėjosi iliustracijomis. Gal ir nebuvo kuo domėtis, nes didelio originalumo jos neturėjo. Dailininkas žiūrėjo tekstą ir jį skaitė. Vienu metu jis pertraukė svečių pokalbį ir ėmė skaityti eiliuotas maldas garsiai. Skaitė kaip geras artistas, įsijautęs ir pergyvendamas.

Nuo vaikų maldaknygės — prie savojo lūžio

Pasidžiaugęs maldaknyge, dailininkas pasislinko arčiau kunigo ir ėmė jam pasakoti:

— Nesu artistas ir nevaidinu savo nuotaikų. Džiaugiuos kiekvienu gražiu ir dvasią pagaunančiu religiniu reiškiniu. Džiaugiuos nuoširdžiai ir atvirai. Netikintis nesu. Bet klausyk, ką pasakysiu.

Jis valandėlę stabtelėjo, sutelkė savo akis ir, dar arčiau prisislinkęs, pradėjo.

— Buvau mokytojų seminarijoje, kai įvyko mano lūžis. Keistos aplinkybės. Šiandien gal nebūtų reikšmingos, bet tada . . . Mes buvome trys draugai. Vieną sekmadienį, po rekolekcijų, visi ėjome išpažinties. Visi buvome sutarę, be kitko, paklausti tą patį klausimą: ar galima mylėti mergaitę? Mums buvo kilusi abejonė ar meilė mergaitei yra nuodėmė, ar ne. Norėjome išsiaiškinti. Kunigų tą sekmadienį buvo suvažiavę iš visur — senų ir jaunų, tad mums buvo ką pasirinkti. Pirmasis pasirinko žilą klebona, antrasis priėjo prie augšto, energingo dar gana jauno kunigo klausyklos. Aš pasirinkau dzūką Aleksandravičių, apie kurį žinojau, kad neseniai yra baigęs dvasinę akademiją Petrapilyje; pasirinkau jį dėl to, kad jis man atrodė gero, jausmingo ir nuolaidaus būdo, kad rašė eiles ir net komponavo šventas giesmes.

Tai buvo jautri, bet paskutinė išpažintis

— Bažnyčioje buvo tylu, — kalbėjo toliau dailininkas, — tik protarpiais pasigirsdavo absoliucijos kuždesys. Pirmasis jau prie langelio, prieš antrąjį — dar kokia pora vyrukų, o aš turėjau dar prieš save penkis. Tik staiga pirmojo baltaplaukis klebonas pasilenkė į priešakį, pažiūrėjo į savo penitentą ir pusgarsiai pasakė: "Vai tu, jauti, jauti!" Man buvo viskas aišku ir mano širdį suspaudė baimė. Kai antrasis baigė savo išpažintį, iš jo klausyklos pasigirdo kunigo žodžiai: "Tu geriau savo knygų žiūrėk, o ne apie merginas galvok!" Tai mane dar labiau sukrėtė. Svarsčiau, klausti kunigą sutarto dalyko ar ne. Nusprendžiau klausti, ir kunigas man atsakė ilgu aiškinimu. Mylėti mergaitę nesą nuodėmė, tik į tai reikia žiūrėti labai rimtai. Vadinas, aš savo Steputę galiu mylėti, tik turiu, kaip kunigas sako, uoliai mokytis, nes tai pirmasis mano tikslas, ypač šiuo metu.

Su savo draugais po išpažinties apie tuos reikalus nebekalbėjom. Jie buvo tylūs ir pikti. Tą dieną jie nebėjo Komunijos ir iš viso jos nepriėmė. Deja, ir mano išpažintis buvo paskutinė. To meto audringos srovės mus vedė tolyn nuo religijos — ligi socializmo prieglobsčio — ir oficialiai mes pasidarėm netikinčiais.

Liaudinis tikėjimas netapo inteligentiniu

Kunigas klausėsi šio pasakojimo ir galvojo apie tų laikų liaudinę pedagogiką. Gal ji nebuvo bloga savo vietoje, betgi nūnai augo nauja karta — mokslus einanti, jautresnė, kritiškesnė ir trapesnė. Liaudis, šiuo būdu kunigų vedama, stiebėsi, nes vieno sukrėtimas kėlė kitus. O nūn, palietus vieną, lūžta ir kiti. Inteligentinis jautrumas buvo pernelyg žalias, nepajėgus savuosius pergyvenimus blaiviau aptarti. Reikėjo laiko subręsti, bet laikas nešėsi savo nepagydomas žaizdas net antrojon karton.

Dailininko dukra eina tuo pačiu keliu

Kunigas prisiminė dailininko dukrą. Ji buvo gražiai išauklėta ir religijos pamokų klausėsi gyvu dėmesiu. Ji dalyvavo ir mokinių rekolekcijose, bet nėjo sakramentų. Kunigas negalėjo suprasti kodėl? Jam kildavo mintis, ar neturi įtakos tėvų nusiteikimas. Tėvas, kaip nūn paaiškėjo, jautrus religijai, bet nepraktikuojantis — anksčiau socialistas, nūn liberalas. Motina, bajoraitė, buvo augusi be religijos, nors josios tėvai religijai skyrė didelę reikšmę tautos, ypač liaudies, auklėjime. Mergaitėje susikryžiavo šios įtakos. Tėvams likus Lietuvoje, ji pasirinko tremtį ir tebėra toj pačioj būsėnoj: tikinti, bažnyčią lankanti, bet neinanti išpažinties. Atrodo, kad ji seka tėvus, kurie religiją vertina, bet praktiškai yra pusiaukelėje.

Dail. A. Žmuidzinavičius atidengė tą lūžį

Apie aną "nelaimingą išpažintį" dailininkas Antanas Žmuidzinavičius prisimena ir savo biografijoj, išleistoj prieš metus. Ten jis atidengia ir dviejų savo draugų pavardes, būtent, Vinco Damijonaičio ir Juozo Žemaičio. Ar jo ir draugų religinio lūžio konkreti priežastis buvo tik ši, sunku pasakyti. Dailininkas prisimena savo motiną, kuri juos, vaikus, prižiūrėdavusi, kad paangę kone kas mėnesį eitų išpažinties. Bet nuo tų išpažinčių jie išsisukinėdavę, o būdami mokykloje jau užsispyrę eidavę nedažniau, kaip keturis kartus per metus. "Užtat velykinės išpažinties, neišskiriant net ir (mažiau pamaldaus) tėvo, jau niekas išvengti negalėdavo".

Savo aprašyme dailininkas išskyrė kultūringąjį kunigą Aleksandravičių. Bet kultūringas buvo ir kan. Juozas Tumas, o taciau tipiškas "liaudininkas" per išpažintis. Kunigų seminarijoje mes bijojome jo klausyklos, nes iš jos pasigirsdavo pusgarsis: "Š.... ne nuodėmė, sakyk toliau!" Būdavo ir kitokių pusgarsių jo reakcijų. Taip jis elgėsi ne tik su klierikais, bet ir su kitais penitentais. Ar tuo būdu jis ką nors atstūmė nuo religijos?

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
$16.900 pilna kaina, gražus rupių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. Arti susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — WINDERMERE
$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina $17.500.

GĖLIŲ KRAUTUVĖ (Hardware Store), SIX POINTS (Bloor Dundas)
$.500 įmokėti, plus prekės ir inventorius. Vienuolikos metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klijentūra. Pilna kaina $28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi modernios virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėm ir dviem voniom. Vandeniu alyva šildomas. $150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augštus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $16.400.

SWANSEA
$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu alyva apšildomas. Gražas dideli kambariai. Pilna kaina $16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių dupleksas. Pilna kaina $17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po $100 mėn. Įmokėti $5.900. Viena atdara skola balansui desimčiai metų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naują nuosavybių.

Brazilija tarp Maskvos ir Vašingtono

(Atkelta iš 1 psl.)

starųjų dar didesnį nepasitikėjimą Brazilija.

Raktine figūra naujoj Brazilijos užsienio politikos raidoje yra jos naujasis užs. r. min. Alfonso Arinos, kuris ši postą jau yra turėjęs prie prosovietinio prezidento Janio Quadros. Augštieji Brazilijos armijos karininkai bijo tolimesnio Brazilijos ir JAV santykių atšalimo, dėl kurio vieną gražią dieną gali nutrūkti žymi amerikiečių finansinė parama Brazilijos armijai; jau daug metų Brazilijos karinė organizacija remiasi JAV parama. Armijos vadovybė nenori tos paramos netekti, nenori prileisti prie tos paramos atėmimo.

Buvęs Brazilijos prezidentas Juscelino Kubitschek sako, kad Brazilija esanti "revoliucijos išvakarėse". Vienas iš jo patarėjų neseniai išreiškė spėjimą, kad Kubitschek galėtų tai revoliucijai vadovauti. Neilgai galvojęs, ekspreziidentas atsakęs, jog "gal mes ir turėtumėm pasisekimą, tačiau tokia revoliucija neatneštų mums jokio politinio laimėjimo". Iš to spėjama, kad Kubitschek tikisi ramiai prezidentinius rinkimus laimėti 1965 m. J. Gs.

Tiesūs ir kreivi amerikiečiai

Japonų mokslininkas Makuto Oda, gyvenęs JAV, pareiškė, kad amerikiečiai gali būti suskirstyti į du tipus: tiesius ir kreivus.

Tiesūs ir nusistatę tipai randami vidurinėse valstybėse. Tai kategorijai priklauso dauguma amerikiečių, kurie garbina JAV kaip "Dievo valstybę". Tipiškai tiesus amerikietis — miręs John Foster Dulles.

Kreivi amerikiečiai susideda iš abejotojų, nuolaidų šalininkų ir tų, kurie nemano, kad komunizmas yra labai blogas. Esą dabartinėje Kennedy valdžioje tokių svyruojančių tipų esą gana daug, tarp jų du ambasadoriai: Reischauer Japonijoje ir Galbraith Indijoje. Tipiškiausia svyruojančių mokykla — Harvardo universitetas.

• JAV turima 7.175.000 didesnių ar mažesnių sportinių laiveliu. Kanadoje yra apie 350.000. Amerikiečiai per metus išleidžia $1 bil. vandens sportui.

F. SENKUS Real Estate RO. 7-8131

1717 BLOOR STREET WEST, TORONTO 9

ŪKELIS PRIE NOTTAWASAGA UPĖS KRANTO, prie gero kelio, 7-8 mylios atstume nuo Wasagos. Visi ūkio trobesiai. Prašoma kaina $4.900.

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442
Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

TIESIOG IŠ BALDŲ PARODOS
1962 metų MODELIAI
yra išstatyti abiejose krautuvėse, nupirkti 5 fabrikų visi baldai ir parduodami labai nupigintomis kainomis. Didelis pasirinkimas.

Geriausia proga įsigyti naujausios mados baldus.

Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus.
Kviečiame visus atsilankyti netik iš Toronto, bet ir plačių apylinkių.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

JANE — BLOOR
$5.000 įmokėti, 18 mt. senumo, atskiras, raudonų plytų, vandeniu apšildomas, 2 augštų, 7 kambarių: pirmame augšte 4 kambariai, antrame augšte 3 kambariai. Garažas, 9 pėdų įvažiavimas. Pardavimo kaina $13.900. Liks viena skola balansui. Iš lauko pirmos rūšies namas, viduje reikalingas didesnio remonto.

BLOOR — BARTON
$2.500 įmokėti, mūro, 6 kambarių, 2-jų augštų, naujai atremontuotas, moderniška virtuvė, garažas, užpakalinis įvažiavimas, didelis gražus kiemas — vaismedžiai. Prašoma kaina $13.900. Liks viena skola balansui 10 metų, atvira.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Naujas sezonas jau prasidėjo. Organizuojamos naujos komandos ir artimiausiu laiku bus paskelbtos treniruočių valandos bei vietos. Aktyviausia žada būti krepšinio sekcija, kuri turės 2 mergaičių, 2 berniukų ir moterų bei vyrų komandas. Norintieji prisidėti prie šių komandų prašomi kreiptis pas vytiečius. Tikimasi gero sezono ir stalo teniso sekcijoje. Kitos sekcijos savo darbus žada pradėti vėliau.

Susirinkimai. — Šį ketvirtadienį, 8 val. vak. Šv. Jono Kr. par. salėje įvyksta valdybos ir sekcijų vadovų posėdis. Tą patį vakarą sekcijos susirinkimą daro ir krepšininkės.

Pirmieji šokiai įvyks spalio 20 d. Prisikėlimo parap. salėje. Šokiai yra sulėtiniai — kartu su SLA kuopa. Visi kviečiami atsilankyti.

Šv. Jono Kr. parapijai už suteiktą nuomą visi vytiečiai nuoširdžiai dėkoja. A. S.

Sportas Lietuvoje

Vilniaus Žalgirio irkluotojų aštuonvietė pasaulio pirmenybėse Liucernoj užėmė antrą vietą, laimėdama pasaulio vicemeisterio vardą. Deja, jos sąstatas nebuvo grynai lietuviškas (panašiai kaip Filadelfijoj), nes komandoj buvo rusai Semionovas, Čiorstvas ir neaiškios kilmės Larinsonas.

Lengvosios atletikos rungtynėse Talinę K. Orentas atsiekė naują Lietuvos rekordą 5000 m. bėgime, sukoręs šį nuotolį per 14 min. 13 sek. Neblogai pasirodė Vytautas Jaras disko metime, užimdamas pirmą vietą pasekme 54.50 m. Dar pirmi lietuviai buvo rutulio stūmime: A. Varanauskas — 17, 32 m. ir A. Vaupšas šuolyje į tolį — 7.50 m. Pastarasis buvo nušokęs 7.90 m., tačiau nežymiai peržengė.

Šuolių į vandenį pirmenybėse Minske dalyvavo ir Lietuvos atstovai. Buv. Europos meisterė A. Pipynienė buvo aštunta, o bendrai surinktais taškais mūsiškai užėmė visos Sov. S-gos tik 11-tą vietą.

Sov. S-gos augštosios futbolo klasės pirmenybėse Vilniaus Žalgiris vėl skaudžiai pralaimėjo šiemetiniam Sov. S-gos taurės finalistui — Doneco Šachtiorui net 0:6, nors Vilniuje tų komandų susitikimas baigėsi savaitę anksčiau 1:1. Lietuviai surinktais taškais stovi paskutinėj vietoj. Komanda treniruoja žinomi neprikl. Lietuvos sportininkai — Z. Ganusauskas ir Stp. Paberžis.

Lietuvos futbolo pirmenybių rugsėjo 8-9 d. pasekmės: Akmenės Cementininkas - Ukmergė 0:0, Kauno Inkaras - Klaipėdos Granitas 3:1, Tauragė - Nevėžis (prie 2 tūkst. žiūrovų!) 5:3, Vilniaus Žalgiris - Kauno Audiniai ir Vilniaus Elfa - Mažeikių Elektra baigėsi tom pačiom pasekmėm 4:2, Alytaus Dainava - Marijampolės Šešupė 3:2, Panevėžio MSK - Klaipėdos Baltija 3:0.

Latvijoj prasidėjo Sov. S-gos kolchozininkų (pavergtos Lietuvos spauda rašo "kaimo jaunimo") tinklinio pirmenybės. Veliuonos kolūkio moterų komanda pralaimėjo Armėnijai ir Estijai, o vyrų — turkmėnams. Lietuvos atstovai nepateko į baigmę ir žais tik dėl 5-10 vietos. K. B.

Imigracija Kanadon

Kanados imigracijos misijos Europoje tęs savo darbus ir 1962 m. Duos imigracijos vizas ir tiems pabėgėliams, kurie neturi globėjų, visokio amžiaus ir užsiėmimų, nežiūrint į mažus fizinius trūkumus, jei pabėgėliai aplamai yra geros sveikatos bei pajėgūs užsidirbti pragyvenimą, gero elgesio. Tai yra pareiškimo dalis, padaryto dr. George F. Davidsono, Citizenship and Imigration ministerio pavaduotojo. C.Sc.

Pasaulyje trys bilijonai gyventojų

Pagal J. T. paskelbtus statistikos duomenis, šiuo metu pasaulyje yra 3¼ bilijono; gimimų skaičius viršija mirimus lygiai dvigubai. Greičiausiai augą kraštai yra Azijos ir centrinės Amerikos tautos. Kinijos gyventojų skaičus jau yra prašokęs 700 milijonų. Indijoje gyventojų esama 440 milijonų ir Sov. Sąjungoje — 218 milijonų.

Beveik visuose pasaulio kraštuose vyrų mirtingumas yra didesnis nei moterų. Taip pat vedusių mirtingumas yra mažesnis nei viengungių ar netekėjusių moterų.

Daugiau kaip pusės visų mirimų JAV, Kanadoje, Australijoje ir Anglijoje priežastis — širdies ligos ir vėžys. Kituose pasaulio kraštuose tos ligos sudaro trečdalį mirimų.

Nu-Line Interiors

Minkštų baldų krautuvė - dirbtuvė

Nauji baldai — pagal užsakymą
Seni — pertraukiami, perstiliuojami
Matracai, virtuvės stalai ir kėdės tiesiai iš fabriko
Sąžiningai atliekamas darbas
Sav. K. KACIULIS
2462 Kingston Rd., Toronto
Telef. AM. 1-7541
St. Catharines klijentams skambinti MU. 2-9154

Verkimas nėra silpnumo ženklas

Žmonės paprastai gėdisi verkti ir parodyti ašaras. Ypač vyrai skaito, kad ašaros tinka tik vaikams ir moterims.

Kaip ir daugelis kitų natūralių instinktų, verkimas šiandien liko civilizacijos išstumtas. Medicina tačiau sako, kad tai nėra gera.

Verkimas, kaip ir miegas, arba net ir valgymas, yra natūralus dalykas ir tarnauja savo tikslui, turi savo paskirtį žmogaus sveikatai ir tie, kurie jo bijo, tai daro savo rizika.

Gydytojai sako, kad verkimas esąs lyg "saugumo vamzdis", per kurį išeina susitvenkę jausmai.

Vienas Britanijos gydytojas sako: "Kiekvienam žmogui reikalinga laikas nuo laiko išsiverkti. Verkimas padaro stebuklus žmogaus kūne ir atriša visus emocinius mazgus".

Tas pats gydytojas aiškina, kad nereikėtų niekam gėdytis verkti. Tai nėra silpnumo ženklas, bet "reikalingas psichologinis procesas".

Ašaros dažniausiai yra surištos su kentėjimu, tačiau verkimas gali būti sukeliamas ir įvairių kitokių priežasčių. Daugelis žmonių verkia sujaudinti pasisekimo, sužavėti gražaus kūrinio arba iš džiaugsmo.

Gydytojai mano, kad ašarų sulaikymas gali pakenkti žmogaus kūnui. Esą, kai jausmai neišsiliejį ašaromis, širdis pradeda smarkiau plakti, padidėja kraujo spaudimas ir net dažnai atsiranda odos išbėrimas. V. K.

Stockholmas. — Švedijos uoste Goeteborge pirmą kartą po karo lankėsi V. Vokietijos laivyno mokomasis laivas "Gorch Fock", pavadintas pagal vokiečių poetą Gorch Fock, kuris žuvo jūrų kautynėse I D. karo metu ir palaidotas karių kapuose Švedijoje. E.

Leipcigas. — R. Vokietijoje, Leipcigo mugėj, Sov. Sąjungos paviljone buvo ir Lietuvos pramonės gaminių: Vilniaus radijo gamyklos magnetolos "Neringa" radijo ir televizijos aparatų detalės. Be to, su liaudies dailės gaminiais dar pasirodė Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos dailės kombinatai. E.

1000 kalėdinių siuntinių be uždarbio

ŠTAI IR VĖL, prisilaikydami jau šeštus metus savo tradicijos, siūlome 1000 SPECIALIŲ KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBIO, GAMYBINĖMIS KAINOMIS, savo klijentams lietuviams visame pasaulyje. Parodydami Kalėdų proga šventinį gestą ir stengdamiesi atsidėkoti už tą didžiulę nuoširdžią paramą, kurios esame susilaukę praeitais metais, atsisakome uždarbio ir esame parinkę savo gerbiamųjų lietuvių klijentų GĖRIUI vėl 4 SPECIALIUS IŠSKIRTINOS VERTĖS IR RŪŠIES KALĖDINIUS SIUNTINIUS.

YPATINGA PROGA JUMS pasinaudoti tokiu VIENĄ KARTĄ PER METUS ĮVYKSTANČIU KALĖDINIU PASIŪLYMU. TIKTAI 1000 KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBIO, DĖL TO, UŽSAKYMUS SIŲKITE TUOJAU, KAD NEBŪTŲ NUSIVYLIMO.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 1

Jį sudaro:

3¼ jardų vilnonės medžiagos 1 vyriškam ar moteriškam kostiumui, lygios ar smulkiais langučiais, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos (pasirinkama iš 6 medžiagų).

3 jardai sunkiojo rajono, languoto, 2 suknelėms ar 2 moteriškiems kostiumams, juodai balto, rudai balto, vyšninio su baltu, žaliai balto ar mėlynai balto.

3 jardai dirbtinio šilko tafetos, tinkamos pamušalams, suknelėms, bliuzelėms ar apatiniams, tamsiai mėlynos, juodos, tamsiai pilkos ar rudos.

Mūsų normali tokio siuntinio kaina yra $45.50 JAV valiuta skaitant.

KALĖDINĖ KAINA (BE UŽDARBIO) yra TIKTAI (įskaitant visus mokesčius):

$39.50

JAV valiuta skaitant.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 2 (Dvigubas Nr. 1 siuntinys).

Jį sudaro:

6½ jardų vilnonės medžiagos 2 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams, lygios ar smulkiais langučiais, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos (pasirenkama iš 6 medž.).

16 jardų sunkiojo rajono, languoto, 4 suknelėms ar 4 moteriškiems kostiumams, juodai balto, rudai balto, vyšninio su baltu, žaliai balto ar mėlynai balto.

6 jardai dirbtinio šilko tafetos, tinkamos pamušalams, suknelėms, bliuzėms ar apatiniams, tamsiai mėlynos, juodos, tamsiai pilkos ar rudos.

Mūsų normali tokio siuntinio kaina yra $79.00 JAV valiuta skaitant.

KALĖDINĖ KAINA (BE UŽDARBIO) yra TIKTAI (įskaitant visus mokesčius):

$69.00

JAV valiuta skaitant.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 3

Jį sudaro:

3¼ jardų vilnonės medžiagos 1 vyriškam ar moteriškam kostiumui, lygios ar smulkiais langučiais, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos (pasirenkama iš 6 medžiagų).

3 jardai vilnonės medžiagos 1 moteriškam ar vyriškam paltui, tamsiai mėlynos, juodos, žalios, mėlynos ar kupranugario spalvos (pasirenkama iš 5 medžiagų).

8 jardai sunkiojo rajono, languoto, 2 suknelėms ar 2 moteriškiems kostiumams, juodai balto, rudai balto, vyšninio su baltu, žaliai balto ar mėlynai balto.

6 jardai dirbtinio šilko tafetos, tinkamos pamušalams, suknelėms, bliuzėms ar apatiniams, tamsiai mėlynos, juodos, tamsiai pilkos ar rudos.

Mūsų normali tokio siuntinio kaina yra $68.00 JAV valiuta skaitant.

KALĖDINĖ KAINA (BE UŽDARBIO) yra TIKTAI (įskaitant visus mokesčius):

$59.00

JAV valiuta skaitant.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 4

Jį sudaro:

6½ jardų vilnonės medžiagos 2 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams, lygios ar smulkiais langučiais, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos (pasirenkama iš 6 medžiagų).

3 jardai vilnonės medžiagos 1 moteriškam ar vyriškam paltui, tamsiai mėlynos, juodos, žalios, mėlynos ar kupranugario spalvos (pasirenkama iš 5 medžiagų).

16 jardų sunkiojo rajono, languoto, 4 suknelėms ar 4 moteriškiems kostiumams, juodai balto, rudai balto, vyšninio su baltu, žaliai balto ar mėlynai balto.

10 jardų dirbtinio šilko tafetos, tinkamos pamušalams, suknelėms, bliuzėms ar apatiniams, tamsiai mėlynos, juodos, tamsiai pilkos ar rudos.

Mūsų normali tokio siuntinio kaina yra $91.00 JAV valiuta skaitant.

KALĖDINĖ KAINA (BE UŽDARBIO) yra TIKTAI (įskaitant visus mokesčius):

$79.00

JAV valiuta skaitant.

UŽSAKANT PRAŠOME NURODYTI, KURI SPALVA PAGEIDAUJAMA PIRMOJI, O KURI ANTROJI.

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ: Visos tų mūsų 4 kalėdinių siuntinių medžiagos yra eksportinės angliškos medžiagos, o dėl to dar, kad esame turėję labai sėkmingos prekybos metus, šiais metais esame pajėgūs duoti siuntiniams be uždarbio geresnės rūšies medžiagas negu bet kada iki šiol, specialiai mums gamintas, naujais ir patraukliais raštais, žemesnėmis, negu praeitais metais, kinomis.

Medžiagų pavyzdžiai pageidaujantiems bus siunčiami ORO PAŠTU nemokamai į betkurį pasaulio kraštą.

Mes nesigailėjome pastangų, kad MEDŽIAGOS BŪTŲ NUPIRKTOS YPAČ ŽEMOMIS KAINOMIS IR KAD JUMS IŠ TO BŪTŲ NAUDOS, ir mes esame tikri, kad JOKIA KITA FIRMA negali panašių augštos vertės siuntinių pasiūlyti tokiomis NUOSTABIAI ŽEMOMIS KAINOMIS.

Mūsiškius KALĖDINIUS SIUNTINIUS BE UŽDARBIO gali užsisakyti visi lietuviai, vis tiek, ar jie būtų mūsų klijentai, ar kurios nors kitos firmos. Mums malonu leisti tuo pasiūlymu pasinaudoti betkam. UŽSAKYKITE TUOJAU, KAD KALĖDOMS PASIEKTŲ GAVĖJUS. Kas nori užsitikrinti sau KALĖDINĮ BE UŽDARBIO SIUNTINĮ, iš to priimame mažiausiai bent $1 užstatą jau dabar, o galutinio užsakymo lauksime 8 savaites. ATSIMINKITE: UŽSAKYKITE TUOJAU IR PASIRŪPINKITE, KAD KALĖDOMS BŪTŲ GAUTA. KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBIO YRA TIK 1000.

Mes garantuojame:

1. Kiekvienas siuntinys bus įteiktas gavėjui.
2. Jei siuntinys dingtų, mes grąžname pinigus ar nemokamai pasiunčiame kitą siuntinį.
3. Apmokame visus mokesčius, dėl to gavėjai, sulaukę siuntinių, nieko jau nebeturi primokėti.
4. Visas medžiagas siunčiame TIKTAI pagal pavyzdžius.

SPECIALUS PRANEŠIMAS:
jau atspausdintas mūsų naujas sensacinis visas iliustruotas didžiulis katalogas, pirmas ir vienintelis toks iliustruotas siuntinių katalogas pasaulyje. Tuojau reikalaukite jo. Jame plačiai aptariamos ir iliustracijomis parodomos visos kuo įvairiausios ir puikų pasirinkimą teikiančios prekės. Isitikinkite patys. Paprašykite nemokamo katalogo. Su malonumu bus pasitarnaujama naujiems klijentams.

LITHUANIAN TRADING COMPANY
341, Ladbroke Grove, London, W. 10
Great Britain

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkoki nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

JANE — BABY POINT
$12.900 pilna kaina, 6 kambarių mūrinis namas, recreation kambarys, 5% morgičius, $78 mėnesiui, 7 metų senumo.

RUNNYMEDE — ANNETTE
$1.500 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, alyvos šildymas, recreation kambarys, garažas. Kaina tik $12.700.

RUNNYMEDE — BLOOR
$3.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, garažas su privačiu įvažiavimu, vienas atviras morgičius 10-ciai metų, žema kaina.

JANE — BLOOR
$4.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas. 10 metų skola.

INDIAN RD. — BLOOR
$4.000 įmokėti, 13 kambarių, atskiras mūrinis namas, privatus įvažiavimas. Gauna $220 mėnesiui nuomos ir butas šeimininkui, arti Bloor.

JANE — BLOOR
$18.500 pilna kaina, puikus 5 kambarių mūrinis bungalas, naujas šildymas, recreation kambarys, garažas. Skubus pardavimas, arti Bloor.

PACIFIC AVE. — BLOOR
$5.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras mūrinis namas, 3 butai, dvigubas garažas, didelis kiemas, vienas morgičius 10-ciai metų.

RONCESVALLES — HIGH PARK
$6.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras mūrinis dukpelksas, vandens alyvos šildymas, garažas su plačiu įvažiavimu, vienas atviras morgičius 10-ciai metų.

BLOOR — INDIAN RD.
$4.000 įmokėti, krautuvė ir 4 kambarių butas, tinka betkokiam biznui, turi būti parduotas. Žema kaina.

DARŽOVIŲ - VAISIŲ KRAUTUVĖ
Savaitinė apyvarta apie $2.500, žema kaina, ilga sutartis, puiki vieta ant Bloor gatvės, augštas pelno procentas.

P. KERBERIS
Darbo telefonas LE. 2-4404
Namu telefonas LE. 5-1584

P.S. Didelis pasirinkimas tripleksų, sikspleksų ir apartamentinių namų.

DUNDAS — DOVERCOURT RD.
$2.000 įmokėti, mūrinis, atskiras namas. Dideli 9 kambariai per du augštus. Didelis kiemas, 3 garažai. Viena atvira skola balansui.

KINGSWAY RAJONE
$3.000 įmokėti už dviejų šeimų namą, tik keletos metų senumo. Didelis kiemas. Mūrinis garažas. Prie pat krautuvių ir susisiekimo. Viena skola balansui.

BLOOR — JANE
$6.500 įmokėti, rupių plytų atskiras namas. Gražas 7 kambariai per du augštus, karšto vandens alyva šildymas. Dvigubas garažas ir šoninis įvažiavimas. Viena skola balansui.

ST. CLAIR — BATHURST
$7.000 įmokėti, 7 metų senumo 3-ju šeimų pastatas — tripleksas. $370 mėnesinių pajamų. Lengvos mokėjimo sąlygos. Pilna kaina $38.900.

SWANSEA RAJONE
$12.000 įmokėti, 3-jų metų senumo dupleksas. Puikiai išbaigtas rūsys. Garažas ir privatus įvažiavimas. Anglai savininkai išvažiuoja iš Kanados. Pilna kaina $31.500.

SWANSEA RAJONE
$16.000 pilna kaina už 5 kambarių bungalovą. Karšto vandens alyva šildymas. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Nepraleiskite porgos.

SWANSEA RAJONE
$29.000 pilna kaina—naujas 8 kambarių per du augštus namas. Tinka dviem šeimom. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos.

HARDWARE VERSLAS
$10.000 įmokėti, pastatas — biznio įrengimas ir prekės. Vien tik prekių yra už didesnę sumą negu prašomas įmokėjimas. Geras seniai įsteigtas Hardware verslas na tik $24.000. Labai reta proga. Jane—Annette rajone. Pilna kai- Pasinaudokite.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

Penmans

WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS

GP2-5

APATINIAI BALTINIAI --- KOJINĖS
MARŠKINIAI --- T-SHIRTS

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

BLOOR — RUNNYMEDE
$5.000 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, pirmą kartą parduodamas, 7 dideli kambariai per 2 augštus, vandeniu alyva šildomas, 2 mod. virtuvės, garažas. Vienas morgičius balansui.

$1.200 ĮMOKĖTI, GERŲ PLYTŲ
$11.900 pilna kaina, vienas morgičius balansui, 8 kambarių per 2 augštus, alyva apšildomas, 2 modern. virtuvės, 2 vonios kamb.

APARTAMENTAS — BLOOR W.
25 komplektai, arti požeminio susisiekimo, visas išnuomotas, 1-2-3 miegamųjų, labai patogus nuomavimui. Metinės pajamos apie $29.000.

WINDERMERE — ANNETTE
$2.500 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, 8 kamb. per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, nauja šildymo krosnis, 3 garažai su plačiu įvažiavimu. Geras morg. balansui.

HIGH PARK — INDIAN RD.
$3.000 įmokėti, gerų plytų namas, 8 dideli kambariai, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 10 metų morgičius balansui.

NAUJA KRAUTUVĖ VAKARUOSE
$34.500 pilna kaina, ultra moderniška didelė krautuvė su 5 kambarių butu, vandeniu alyva apšildomas, laina įvažiavimui į pagrindinę gatvę, įvairių tautybių rajonas, tinka betkokiai prekybai.

Turime krautuvių, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų - morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

PROGRESS Real Estate Ltd.

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286
(prie Gladstone Ave.)

JANE — BABY POINT
$1.500 įmok. už gražų mūr. 6 kamb. namą. Labai švarus iš lauko ir vidaus, mod. statyba, priv. įvaž. Morgičius iš 5½%. Prašoma kaina tik $14.200.

SUNNYSIDE — GARDEN AVE.
$2.000 įmok., mūr., 6 did. kamb., 2 virt., alyva šild., 2 garažai. Arti kraut. ir susisiekimo bei mokyklų. Vertas dėmesio, nes parduos pigiai.

BLOOR — HIGH PARK
$3.000 įmok., 8 švarūs ir did. kamb., šviesių pl., atsk. viskas įrengta, kaip naujam name. Vand. alyva šild. 2 mod. virt. Vonia ant pirmo augšto, platus šoninis įvaž., garažas, did. kiemas. Namas arti Bloor ir parko. Puikus pirkinys.

BLOOR — DURIE ST.
$3.000 įmok., mūr., atsk., 8 kamb. per 2 augštus, alyva šild., šoninis įvaž., garažas. Tikrai geras pirkinys, nes parduos už $17.000. Apžiūrėkit dar šiandien, nes rytoj gali būti per vėlu.

RUNNYMEDE — ANNETTE
$3.000 įmok., 9½ kamb., mūr., atsk. Gražių plytų namas. 3 mod. virtuvės, alyva vand. šild., puikūs kilimai dvejuose kamb., platus šoninis įvaž. 2 garažai ir tik vienas morgičius išmokėjimui.

JANE — ANNETTE
$3.000 įmok., rupių pl., atsk., 7 kambarių namas. 4 kamb. pirmame augšte, vand. alyva šild., šoninis įvaž., garažas. Vienas morgičius, įrengtas rūsys. Ideali vieta, nes arti kraut. ir susisiek.

BLOOR — WINDERMERE AVE.
$4.000 įmok., 7 did. kamb. per du augštus, atskiras, gerų pl., 2 mod. virt., 2 vonios, puikus namas dviem šeimom. Garažas ir šoninis įvaž. Pasiteiraukit — Jums labai patiks.

INDIAN RD. — HOWARD PRK. RD.
$6.000 įmok., 10 kamb., dupleksas. Viskas įrengta dviem šeimom, vand. alyva šild. Vienas 10-čiai metų morgičius išmok. Vertas apžiūrėti.

BLOOR — PALMERSTON BLVD.
$8.000 įmok. už 7 mt. senumo originalų 13 kamb. tripleksą. Geriausias nuomavimui rajonas, nes arti kraut., susisiek. ir t.t. Puikus investavimas, nes garantuotos pajamos. Pasiteiraukit plačiau.

SWANSEA — BLOOR
$8.000 įmok., 5 butų apartamentas, augšto pajamos, geras nuomavimas, ideali vieta. Kas nori gerai ir pelningai investuoti, gali pirkti už $40.000.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Telef. LE. 4-9286. Namų – RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN, Real Estate, Oakview Beach, Įstaigos tel. Wasaga Beach 201
Namų: V. BUTRIMAS, 139 Fourth St. E., COLLINGWOOD, ONT., Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - morgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradėgintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO
LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NAUJAS SAVININKAS
V.S. garage (buvęs Wally's)
314 St. Helen's Ave. Tel. LE. 3-0631
Viena gatvė į vakarus nuo Lansdowne, prie Bloor St. W.
VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME V.S. GARAŽE. Sav. V. STRIMAITIS
Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. DARBAS GARANTUOTAS.
Garažo telefonas LE. 3-0631. Namų telefonas LE. 7-4336

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Sukilkime prieš nutautėjimą!

(Atkelta iš 2 psl.)

kymą. Sveikindami savuosius savo žemėje, mes taip pat norime prisiminti pavergtuosius seseris ir brolius, žuvusius kovose už laisvę, mirusius ištrėmime, kenčiančius vergų stovyklose ir uždarytus kalėjimuose, nes jų auka yra didžiausias užtikrinimas, kad raudonoji imperija galų gale žlugs ir mūsų šalis atgaus laisvę.

7. KLB KR. TARYBA PRIĖMUSI KANADOS LIETUVIŲ FONDO STATUTĄ, kviečia visus bendruomenės padalinius ir atskirus asmenis, savo įnašais šiame Fonde dalyvauti ir tuo būdu sudaryti stiprią bei efektingą priemonę siekiamiems tikslams įgyvendinti.

8. KLB KR. TARYBA, TURĖDAMA GALVOJE S.M. KANADOS LIET. MOKYTOJŲ DIENŲ REKOMENDACIJĄ BENDRABUČIŲ REIKALU, paveda krašto valdybai rūpintis tokius lietuviškus bendrabučius organizuoti.

9. NUTARTA PASVEIKINTI Petronelę Juškevičienę, kuriai pirmininkaujant Laikinajam Bendruomenės komitetui buvo suorganizuota KL Bendruomenė ir kuri prieš 10 metų Montrealyje atidarė I-ją KLB tarybos sesiją.

Pasveikinti ir padėkoti radijo veikėjai, kurie duoda galimybių pasinaudoti šia modernia priemone skelbti lietuvius ir Lietuvą.

Baigiant KLB kr. tarybos posėdžius, pirm. P. Lukoševičius padėkojo atsilankiusiems į posėdžius — gen. konsului dr. J. Žmuidzinui, PLB pirm. dr. J. Sungailai, buv. pirmam KLB pirm. J. Matulioniui, S. Kęsgailai, gražiai vedusiam KLB, Otavos apylinkei su J. Šimanskiu priešakyje, ir dailininkams, kurie dalyvavo meno parodoje.

KLB ŠALPOS FONDO APYSKAITA

Pajamos:

Apylinkių įnašai	$381.75
Rėmėjų būrelių ir apylinkių įnašai Vasario 16 gimnazijai	803.50
Kitos pajamos	5.37
Ižd. likutis 1961 m.	8.65
Iš viso:	$1.202.77

Išlaidos:

Persiųsta Vasario 16 gimazijai atskiri įnašai	$303.50
Pasiųsta per BALFą lietuviams Sibire	200.00
Pasiųsta per BALFą lietuviams Vokietijoje	150.00
Raštinės išlaidos	5.13
Iš viso:	$1.158.63
Likutis:	44.14
Iš viso:	$1.202.77

Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarui prof. Stp. Kairiui-Kaminskui remti KLB vajaus apyskaita jungiama prie šio pranešimo. Kaip spaudoje buvo jau skelbta, vajus davė iš viso $686.47.

Šiuo pranešimu dabartinė ŠF v-ba savo trijų metų kadenciją baigė. Pagarba ir padėka priklauso visiems šalpos darbuotojams, ypač dėkoju ŠF v-bos kviestiems nariams — ponioms J. Kęsgailienei, I. Lukoševičienei, A. Zubienei ir p. G. Rukšėnui.

ŠF valdyba

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės
V. BAČĖNAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD.
109 Bloor St. W., Toronto 5
WA. 5-5555
Po darbo LE. 3-3027

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

PIJANINŲ TECHNIKAS
A. BRICKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygavimus. Perka ir parduoda naudotus pijaninus. Telefonas EM. 4-8757.

TAUTOS FONDAS SURINKO ARTI $7.000

TF atstovybės Kanadoje 1962 m. apyskaita (iki rugsėjo 10 d.)

Pajamos:

Kasos likutis 1962. I. 1.	$3.339.02
Aukos iš TF skyrių:	
Toronto	$2.000.00
Edmontono	227.03
Vancouverio	125.00
Winnipego	96.46
Otavos	95.00
Londono	85.50
Delhi	77.50
Lethbridge už 2 metus	65.25
Wellando	54.00
Windsoro	50.44
Calgario	50.00
St. Catharines	41.50
Oakvillės	37.00
Fort Williamo	34.50
J. Misevičiaus iš Regan, Ont.	10.00
A. Žilėnas iš Coniston, Ont.	7.00
Nuošimčiai "Paramos" banke	32.91
Pajamų iš viso	$6.428.11

N.B. Prieš skelbiant šią apyskaitą gauta iš Hamiltono $350.00.

Išlaidos:

Išsiųsta TF v-bai į Niujorką	$3.500.00
Už patarnav. "Paramos bankui	0.91
Išlaidų iš viso	$3.500.91
Likutis 1962 m. rugsėjo 10 d.	2.927.20
Balansas	$6.428.11

Šių metų aukų rinkimas dar nebaigtas. Iki šiol centrui aukų neprisiunta šios apylinkės: Montrealio, Sudburio, Sault Ste. Marie, Rodney ir Pembroke.

TF atstovybė Kanadoje tiki, kad visos atsilikusios apylinkės iki š.m. galo surinks joms įprastą sumą, atsiųs centrui ir figūruos spaudoj skelbiamoj TF metinėje apyskaitoje 1962 m. pasibaigus.

TF atstovybė reiškia nuoširdžią padėką visiems TF įgaliotiniams ir KLB apyl. valdyboms už darbą ir pasiaukojimą, organizuojant bei renkant aukas TFondui. Taip pat dėkoja aukų rinkėjams, kurie lankė lietuvių namus prašydami aukos, o didžiausia padėka tenka visiems geros valios lietuviams, aukojusiems tam kilniam, didėliam reikalui — pavergtos tėvynės laisvinimui.

TFondo Atstovybė Kanadoje

Ko verti seni pinigai?

H. Lipson senų pinigų pirklys Montrealyje pareiškė, kad tam tikros laidos 1948 m. 10 ct. moneta dabar perkama už $4, 1948 m. 5 ct. moneta — $1,25. 1900 m. $4 banknotas vertas $200, 1926 m. 5 ct. moneta — $20. Kartą pas Lipson atėjęs vienas vyras parodė 1889 m. 10 ct. monetą, už kurią jis pasiūlė $100, bet vyriškis įsidėjo dešimt centų į kišenę ir išėjo.

Senų pinigų kainos yra sužymėtos specialiuose leidiniuose drauge su tiksliu jų aprašymu. Kas juos suranda, gerai uždirba.

Skaitytojai pasisako

DAR APIE ŠEŠTADIENINĘ MOKYKLĄ

Rašydama pastabėles apie I - II dalį "Kregždutės", neturėjau mažiausio noro leistis į kokius nors ginčus, bet perskaičiusi "TŽ" lyg ir atsakymą, negaliu susilaikyti neišdėsčius papildomų savo minčių.

Panagrinėjus "atsakymą" paeiliui, reikia atkreipti dėmesį, kad buvo rašyta apie "Kregždutę", bet ne apie visus lietuviškus vadovėlius. Antra — nenusiskundžiama, bet patariama, kad straipsneliai būtų įdomesni ir lengviau suprantami 8-10 metų amžiaus vaikui. Jeigu lietuviams tėvams nerūpėtų, kad jų vaikas išmoktų sava kalba skaityti ir rašyti, o pasitenkintų gatve ir televizija, tai tikrai tokių klausimų viešumon nekeltų. Jiems būtų vistiek koks vadovėlis vartojamas šeštadieninėje mokykloje ir tikriausiai savo vaikų į ją nesiųstų, juo labiau neprašytų, kad kas nors parašytų vadovėlį anglų kalba, nes tokių yra perteklius.

Liūdna, kai patys mokytojai prisipažįsta, kad nesugeba išmokyti vaikų lietuviškai. Tokiems reikėtų ir nemokytojauti. Jei įdomesnis būtų mokymo metodas, tikrai vaikai lauktų šeštadienio pamokų; tada tikrai būtų pažanga.

Kažin ar racionalu suprantantį vaiką mokyti, o silpnesni atstumti?

Malonu, kad šiame krašte galima laisvai išreikšti savo nuomonę. Ir dėl jos pasisakymo ar tai mokytojams, ar tai autoriams nėra reikalo užsigauti, nes kritika kiekvienoje srityje yra reikalinga. **I. P.**

AR NE LAIKAS PAREIKALAUTI LAISVŲ RINKIMŲ IR KUBAI?

Keistas pasaulis, keista dėdės Samo politika, o dar keistesnė JTO — Jungtinių Tautų Organizacija, kuri, pavyzdžiui, laužo galvas, kaip "nuraminti" Katangos juodųkų diktatorių tolimoj Afrikoj, bet nieko nedaro ir, tartum, akis užmerkė į tai, kokius kėslus taikai daro silpnas diktatorėlis Fidel Castro čia pat, vos už 90 mylių nuo Floridos krantų.

Netenka nustebti rezultatais, nes tai buvo nesibaigianti IKĖS — Eisenhowerio, prezidento - poeto, mėgavimosi be panegyrikų politika, kuri atvedė į akligatvį demokratijas, kaip ir jo paties imperiją, su be galo chaotišku palikimu dabar jo įpėdinio Kennedy valdžiai.

Tokia padėtis nieko gera nežada ateičiai, kai atominė grėsmė atslinko jau visai į Amerikos kontinento pašonę ir Damoklo kardas vėl naujau pakibo ore. Tokioj keistoj ir suveltoj padėty betgi, atrodo, dar nereikėtų visai prarasti galvas ar pulti į ginklų barškinimo histeriją, iš kurios juk visvien naudos nebūtų nei vienai pusei, net laimėjusiai.

Logiškai žiūrint, dalykai betgi galėtų ir turėtų būti sprendžiami taikiu būdu, be jokio konflikto, ir juo greičiau, juo geriau. Pavyzdžiui, kodėl nepareikalauti visai elementaraus dalyko, būtent, laisvų, demokratinių rinkimų Kuboje. Tokių, be abejonės, labai bijosi visos diktatūros, nes tai joms išmuša iš rankų ginklą arba labai sukompromituoja prieš pasaulį.

Įstatant tokį reikalavimą į geras vėžes, pavyzdžiui, per Jungtinių Tautų Organizaciją, niekas negalėtų nieko kaltinti "jankių imperializmu", ir dėdė Samas su savo politikieriais palikdami nuošaly, galėtų tik plauti rankas, nes gi valymo veiksmų režisoriumi atsistotų JT su jos sekretoriatu.

Laisvo balsavimo garantijos turėtų būti suteiktos ir, atrodo, yra pakankamai priemonių jas įvykdyti. Prispirtas prie sienos Kubos diktatorėlis, norom nenorom turėtų aiškintis prieš pasaulį ar parodyti savo tikrąjį veidą visiems, net jeigu neduotų tų rinkimų tautai rytoj, bet turėtų atidėti 6, 12 ar 18 mėn.

Taip turėtų būti ir visa Pietų Amerika išvalyta nuo diktatūrų, pradedant betgi nuo Fidel Castro, kaip agresingiausio. Ir jo diktatūra gi nėra joks "vidaus reikalas", kai į konfliktą veliama jau net du kontinentai. Prieš metus "New York Times" padėkojo rašančiam šias eilutes už neva originalų pasiūlymą, bet visvien liko nieko nepadaryta.

Po to viso man kyla mintis, ar mūsų visokie neodemokratai, kurie juk neva už "neveiklą" pasiruošę net pasišokėdami "versti iš klumpių", kaip sakoma, savus lietuviškus veiksnius, ar bent dabar negalėtų imtis iniciatyvos, kuri, pasak jų, bazuojasi gerų laiškų parašymu "kur reikia", įrodyti savo talentus, pradėdami bent nuo tokių rinkimų siūlymo Kubai. O tai visvien būtų jau gera pradžia, nes juk pasaulis yra nedalomas.

"Probieren geht ueber studieren", sako vokiečių priežodis. Taip būtų daug realiau, negu mėgautis vien puoselėjimu sapnų - svajonių, kaip išsaukti, ir tai vien laiškų parašymu pasisvaidymą atomais anapus Atlanto, net už 2.000 mylių, kai dėdė Samas nesugeba - nesirūpina išvalyti net savo pakrančių ir lieka tuo kadaise futuristų apdainuotu milžinu — su širšių maišeliu ant dvišakos ... **St. B.**

..ŠYPSENOS..

Svarbus reikalas

Kai pakviestas kalbėtojas užbaigė paskaitą labdarių sueigoj, prie jo priėjo vyrukas ir paprašė paaukoti specialiam fondui.

— O kokiam tikslui bus naudojami to specialaus fondo pinigai? — paklausė svečias.

— Kad kitą kartą galėtumėm pasikviesti geresnį kalbėtoją, — paaiškino vyrukas.

Amerikietiškoj šeimoj

— Žinote, kuo aš užaugęs norėčiau būti? — klausia penkiametis.

Tėvas ir motina spėlioja:

— Gal daktaru, gal inžinieriu?

— Ne, neįspėjote!—atsako vaikiščias. — Aš noriu būti nepersšaunamu žmogumi, kaip tie "good guys on TV" . . .

Kiek jis turi draugų?

Vieną dieną prezidentas Kennedy ėjęs pasivaikščioti su Niujorko valstijos gubernatorium Rockefelleriu. Prie telefono būdelės prezidentas kreipęsis į gubernatorių:

— Galite man paskolinti 10 centų? Noriu paskambinti vienam bičiuliui.

Rockefelleris, įkišęs ranką į kišenę, ištraukęs 50 centų ir, duodamas prezidentui, tarė:

— Prašau, skambinkite visiems savo draugams.

Prie dangaus vartų

Numiręs žvejys atsiduria prie dangaus vartų. Į pasibeldimą atsako šv. Petras. Jo griežtokas žvilgsnis nieko gero nežada.

— Gyvendamas žemėje, pripasakojai daugybę melagysčių, todėl, bent kol kas, negali įeiti pro šiuos vartus.

— Bet . . , bet, šventasis Petrai, turėk gi širdį . . . Juk ir pats kadaise buvai žvejys . . .

Ar paveikė šv. Petrą ši apelicija — nežinoma.

Parinko Pr. Alšėnas

Lietuva, Amerika, muzika . . .

(Atkelta iš 5 psl.)

pasaulyje ir net Sov. Sąjungoj iš pogrindžio išėjęs į viešumą. Net tokie kompozitoriai kaip Satie, Stravinsky, Milhaud, Hindemith, Honegger ir Ravel jam atidavė savo duoklę.

Džazas atgaivino prieš šimtmečius buvusį augštą improvizacijos meną. Šiandien norint būti geru džazo muzikantu, reikia labai gerų specifinių kvalifikacijų ir virtuozinės technikos. Už tai džazo muzika naudojama netik šokiams, bet ir koncertams. Net džazo festivaliai yra pilnai respektuojamas reiškinys.

Ar džazo muzika yra menas? Tai yra specifinis menas. Tokie elementai kaip melodija, ritmas, harmonija ir garso spalva yra integralinės dalys džazinės kūrybos. Negirdėtas dalykas prieš 50 metų džazo klasės konservatorijoj ar universitete. Šiandien nuo Harvardo iki University of Hartford. Bet gal tik Amerikoj? Ne, yra beveik visuose kraštuose.

Tradicinis džazas gal kiek laukinis (lopšys Afrikoje), bet progresyvus džazas — gero tono reiškinys.

Ar man patinka džazas? Tam tikrais atvejais taip — kol neperdaug nukrypsta į laukinę egzaltaciją ar erotiškumą.

— Kuriems darbams Jūs skiriate daugiausia rūpesčio ir ką planuojatė artimai ateičiai?

— Savo tiesioginiam pedagoginiam darbui universitete ir dirigavimui. Šiame sezone turiu diriguoti 6 koncertus: Connecticut All-State Festival, Contemporary American Music Festival, Hartt Symphony Orchestra Concert, du Hartford String Orchestra koncertus ir universiteto absolventų viešą pasirodymą su Hartt simfoniniu orkestru.

Planai ateičiai? Kaip nors visur suspėti ir galimai geriau atlikti patikėtas pareigas, o artimiausioj ateity — pratintis prie naujo titulo — senelis.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto.
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A.P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

Motorų ir laivų
(Outboard and Inboard)
DRAUDIMAI
Taip pat draudžiame VASARNAMIUS ir KABINAS visoje Ontario provincijoje. Žemos kainos.
Prano Barausko agentūra
RO. 6-0811 ir RO. 6-0832
(49 Cameo Cres., Toronto 9)

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2 - 9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 - 5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Dažai ir sienoms popieris! VASKAS, ŠEPEČIAI, TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI
NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.
DRAUDIMO ĮSTAIGA
AL DUDA
ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RAŠOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.
24 VAL. PATARNAVIMAS RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS RO. 9-4131
NAMŲ RO. 6-7132

TORONTO Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Geriausi sveikinimai ir linkėjimai Montrealio AV liet. parap. klebonui T. J. Borevičiui, SJ, minėdami 25 metų kunigystės sukaktį. Mielojo jubiliato platų renginio ir lietuviškai kultūrinio gyvenimo kelią telydi Augščiausiojo gausi palaima, o jo asmeniui linkime sveikatos, džiaugsmo ir daug saulėtų valandų.

— Sekmadieniais 9.30 val. — dialoginės Mišios. Praėjusį sekmadienį maldas atsakinėjo jaunimo choras, bet tikimasi, kad greitu laiku įsijungs visi pamaldų dalyviai.

— Pradėtos 12 val. pamaldos. Tuo būdu sekmadieniais pamaldos laikomos: 9.30, 11 ir 12 val.

— Pradedamas parapijiečių lankymas. Šią savaitę kunigai lankys Weston ir Downsview rajoną, prieš tai susiskambindami su šeimomis. Adresų patikslinimui prašome tuos, kurie yra pakeitę gyvenamąsias vietas, sekmadieniais laikiais rinkliavų metu nurodyti naujus adresus.

— Artėjant visuotinei Bažnyčios santarybai Romoje, kviečiame tikinčiuosius šį didingą reikalą prisiminti kasdieninėse maldose. Sunkūs yra laikai ir tautų akys krypsta į K. Bažnyčią įvairių problemų sprendime.

— Tikybos pamokos vaikams, lankantiems viešąsias mokyklas, taip pat šiais metais einantiems parmosios išpažinties, pradedamos nuo šio sekmadienio. Mokys lietuvaitės seselės virš "TŽ" redakcijos patalpose sekmadieniais 10 val. pamaldų.

— Parapijos salė nuo rudens sekmadieniais nebebus nuomojama; ji bus naudojama grynai parapijos reikalams. Kat. moterų iniciatyva nuo spalio 14 d. sekmadieniais nuo 11-1 val. p.p. salėje bedama kavutė, o sekmadienių popiečiai bus skiriami kultūriniams bei socialiniams reikalams.

— Pirmadienį liet. kapinėse palaidotas Irenos Elijošiūtės - Cox vardas.

— Parapijos choro repeticijos - sekmadieniais po 11 val. pamaldų. Kviečiame naujus choristus, ypač iš jaunimo tarpo, įsijungti į parapijos chorą. Jaunimo choro repeticija šią savaitę tebus tik penktadienį 6 val., o šeštadienį repeticijos nebus.

— L. Kat. Moterų dr-jos šv. Jono Kr. parap. skyrius užprašė šv. Mišias už a.a. A. Baikauską sekmadienį, spalio 7 d., 11 val.

— Pakrikštyta: Sandra Kristina Kvedaraitė ir Algis Jonas Bronius Žutautas.

LK Moterų dr-jos šv. Jono Kr. par. skyriaus susirinkimas įvyko pr. sekmadienį, dalyvaujant centro pirm. p. Imbrasienei. Atsilankė per 40 narių. Sus-me gyvai diskutuotas jaunimo klausimas ir ypač jaunų moterų įjungimas į kat. mot. dr-jos veiklą. Draugijos narės perėmė parapijos salėje sekmadieniais kavučių rengimą. Keltas ligonių lankymo bei labdaros klausimas. Skyriaus pirm. O. Eižinienė.

Motinėlė Augusta, NPM seserų vyresnioji, aplankė Toronto vienuolyną, "TŽ" ir kitas įstaigas, rūpindamasi vienuolijos reikalais.

Raud. Kryžius kviečia duoti kraujo sunkiems ligoniams gelbėti. Davėjai prašomi ateiti spalio 1 ir 2 d. į Central Red Cross Clinic, 67 College St. prie Bay gt. šiomis valandomis: 12, 3.30, 5.30 ir 8.

"Star" dienraštis iliustruotų įvairenybių skyriuje įsidėjo iliustraciją iš Lietuvos, kur esą motinų kapai atžymimi paminklu, vaizduojančiu širdis. Iliustracijoj parodytas paminklas su 6 akmens širdimis. Ar kas iš lietuvių yra matęs tokių paminklų?

Prisikėlimo parapijos žinios

— Nuoširdžiai sveikiname Londono vyskupijos lietuvius ir jų vadovus, šį šeštadienį ruošiančius lietuvių šventę.

— Nuoširdžiai sveikiname D.G. T. J. Borevičių, SJ, AV par. kleboną Montrealyje, švenčiantį 25 m. kunigystės jubilėjų.

— Pr. savaitę mūsų pastogėje viešėjusiam svečiui iš Romos kun. J. Jankauskui nuoširdžiai dėkojame už pagalbą pastoracijoje ir linkime laimingos kelionės.

— Vaikų choro repeticija — šį penktadienį, 6.30 v.v. muz. studijoj. Vaikų choras gieda sekmadieniais per 10 val. Mišias.

— Prašant visuotinei Bažnyčios santarybai sėkmės, šį šeštadienį pradedama šv. Dvasios novena, kuri truks iki spalio 7 d. Novenos maldos — rytais po 8 val. Mišių.

— Nuo pr. sekmadienio pradėtos laikyti 11.30 val. Mišios parapijos salėje.

— Parap. biblioteka veikia kas sekmadienį po 10 ir 11 val. Mišių.

— Pradėtos religijos pamokos viešąsias pradžios m-las ir g-jas lankančiam jaunimui. Toronto vyskupijos potvarkiu, kiekvienas moksleivis, kuris mokykloje ar gimnazijoje neturi kat. tikybos pamokų, religijos pamokas privalo lankyti savo parapijoj. Prisikėlimo par. jos dėstomos sekmadieniais po 10 val. Mišių. Pradžios m-los mokiniai renkasi į LV Namus, 57 Sylvan Ave., o gimnazistai — į aktorių kambarius salėje.

— Jaunimo šokiai — kas sekmadienį 7.30 v.v. muz. studijoj.

— Neseniai turėjęs pasitarimą su liet. pranciškonų vadovybe kleb. T. Placidas pr. sekmadienį pranešė, kad planuojama tolimesnė par. statyba kuriam laikui atidedama.

— Vienas parapijos pirktų namų, 997 College St., perleidžiamas studentų ir skautų veiklai. Minėto jaunimo vadovybės ir globėjai aptaria patalpų pritaikymo, paskirstymo ir administravimo reikalus. Namai bus atidaryti už poros savaičių. Didesnių sueigų ir susirinkimų metu studentams ir skautams bus užleidžiamos didesnės par. patalpos. Ateitininkės mergaitės ir toliau lieka NPM seserų globoje. Ateitininkai berniukai, vaikučių choras ir par. sporto klubas "Aušra" naudojasi kitomis parapijos patalpomis.

— Jau anksčiau parėmusi trečiosios mūsų kolonijos stovyklos būtent skautų, įsigijimą, Prisikėlimo par. jai įgyvendinti naujai įteikė $25 auką.

— Spalio mėnesį rožinis bus kalbamas kasdien 7.30 v.v. prie išstatyto Švenčiausio. Visus kviečiame gausiai dalyvauti ir melstis už visuotinės santarybos pasisekimą. Iškilmingas viso Toronto katalikų rožinis parodos aikštėje — spalio 7 d.

— Kitos savaitės parapijiečių lankymas: užmiestyje — Botfield Ave., Clissold Rd., Eastglen Cres., Kingsway, Kipling Ave., Leland Ave., Paulard Dr., Prennan Ave., Shaver Ave., Smithwood Dr. ir Statler Ave.; mieste — Durie St., Grasmere Rd. ir Windermere Av.

— Šį sekmadienį po 9 val. Mišių pradeda darbą Prisikėlimo kooperacinis bankelis ir veiks iki 1 val. p.p. Jo patalpos — 999 College St., parapijos sklypo rytinėje pusėje. Sveikinimo žodį, atstovaudamas į Montrealį išvykusį kleb. T. Placidą, tars par. ir vienuolyno ekonomas T. Paulius, kuris po Mišių pašventins bankelio patalpas. Bankelį atidarys Prisik. par. komiteto ir bankelio v-bos pirm. dr. S. Čepas. Visus parapijiečius raginame šio bankelio patarnavimais susidomėti ir jį remti, nes remdami jį, remsime save.

Inž. Alf. Petravičius su šeima lankėsi pas savo bičiulius. Anksčiau jis yra gyvenęs Toronte.

Šeštadieninė mokykla mokslą pradėjo rugsėjo 15 d. Įregistruoti 455 mokiniai, kurių 74 nauji į I skyrių. Pagal pr. metų sąrašus atrodytų, kad galėtų būti virš 500. Ypač pasigesta mokinių IX skyriuje: iš 12 šiemet tesugrįžo tik 4. M-los tarybos posėdyje nutarta: už kiekvieną šeštadienį naudojamas m-los patalpas nuo klasės mokėti po $2, kaip kad reikalauja kanadiečių m-lų vadyba. Padidėjus sąmatai, tėvų susirinkimui rekomenduoti imti nuo šeimos, leidžiančios vieną ar daugiau mokinių į liet. mokyklą, po $15, vietoj $10. Kalėdų eglutė liet. mokyklai ruošiama sekmadienį — gruodžio 23 d. Taip pat pasisakyta, kad Kalėdų senelio parado metu mieste pamokos lietuviams vaikams nenutraukiamos.

M-los tėvų susirinkimas buvo gausus. Platų pranešimą apie mokyklos medžiaginę padėtį padarė tėvų k-to pirm. J. Petrauskas. Susirinkimas patvirtino pakėlimą mokesčio iki $15. Išrinktas naujas m-los tėvų komitetas. Susirinkimui vadovavęs S. Čepas visų vardu pareiškė nuoširdžią padėką ilgamečiui buv. m-los ved. J. Gustainiui už kruopštų darbą ir didelį sielojimąsi mokykla ir pristatė naująjį m-los vedėją J. Andrulį. Mokykloje veikia dešimt skyrių, kurie su paralėlinėmis klasėmis sudaro 18 klasių. **A.**

Liet. evang. liut. pamaldos — rugsėjo 30 d., 1 val. p.p. Išganytojo bažnyčioje, Bloor St. W. ir Indian Rd. gatvių sankryžoje. Pamaldas laikys vikaras Algimantas Žilinskas iš Čikagos. Maloniai kviečiame kuo gausiausiai dalyvauti pamaldose. **Taryba**

KLK Moterų dr-jos Prisikėlimo par. skyriaus susirinkimas — šį sekmad. rugs. 30 d. po Sumos. muzikos studijoje. Programoje R. Matukaitės paskaita "Įspūdžiai iš kelionės į Romą", dr-jos reikalai, kavutė. Kviečiamos narės ir viešnios. Narės prašomos gausiai eiti sakramentų. Mišios dr-jos intencija — 11 val. **Sk. valdyba**

Jaunučių ir jaunesniųjų ateitininkių susirinkimas — šį sekmadienį, rupsėjo 30 d., 4 val. p.p. LV Namuose. Mielai kviečiamos visos at-kės ir kitos. Susirinkimuose dėvimos uniformos. Mergaitėms at-kėms vadovauja Nek. Pr. Marijos seserys.

"Dainos" grupės susirinkimas — rugsėjo 30 d., sekmadienį, 3 val. p.p. pas narę Br. Žiobienę, 8 Bralorne Cres., tel. RO. 2-4523. **Valdyba**

"Varpo" choras spalio 7 d., sekmadienį, koncertuos 999 Jamaica Ave., Brooklyne, New York. Dainuos ir sol. V. Verikaitis. Kviečia J. Stukas "Lietuvos atsiminimų" radijo programos vedėjas.

Norintiems vykti į Niujorką

Choras "Varpas" vyksta koncertuoti į Niujorką autobusais. Nechoristai, norį pasinaudoti pigia kelione, prašomi skambinti Jurgiui Račiui tel. 533-8685. Išvykstame 2-3 val. rytą šeštadienį iš Toronto ir apie 10 v. v. sekmadieni iš Niujorko. Yra dar apie 15 laisvų vietų. **"Varpo" v-ba**

"Varpo" dešimtmetis

Toronto lietuvių choras "Varpas", vad. muz. St. Gailevičiaus, sėkmingai reiškiasi Kanados ir JAV visuomenėje. Prieš arti dešimtį metų Toronte įsisteigęs, dabar pilnesniame ir stipresniame sąstate ruošiasi savo iškilmingai šventei — dešimtmečiui š.m. spalio 27 d.

Šiai kilniai progai "Varpas" ruošia naują ir įvairų repertuarą, turi net kelias repeticijas savaitėje ir tikisi, kad Toronto lietuvių kolonija taip pat laukia šios reikšmingos šventės. **Ch.**

Kun. Juozas Jankauskas, teol. lic., iš Romos keletą dienų viešėjo Toronte pas T. pranciškonus ir mokslo draugus, sekmadieniais talkindamas abiejose parapijose. Šią savaitę per Montrealį grįžta Romon, kur dirba vienoje italų parapijoje.

LIETUVIŲ STUDENTŲ ŽINIOS

LSRB VALDYBAI yra paduota 10 prašymų premijoms bei pašalpoms gauti; 5 prašymai TU studentų ir 5 — abiturientų, baigusių XIII skyrių.

Iš TU studentų geriausius prašymus turi stud. Stefa Vėlyvytė — perėjo į II kursą su I laipsnio honour A. Iš abiturientų — Jūratė Balsaitė — iš Niagara Falls. Jos pažymių vidurkis iš 9 dalykų — 78.

Ateinančią savaitę bus svarstomi prašymai.

LSRB NARIUI G. Balčiūnui pasitraukus iš valdybos, į jo vietą įėjo agr. V. Dailydė.

Būrelio valdyba dėkoja G. Balčiūnui, įstojusiam į Osgood Hall, už atliktą darbą valdyboj ir linki sėkmingai pabaigti mokslus.

STUDENTAI, naujai įstoję į Toronto un-tą ar kitas augštąsias m-las, kviečiami registruotis į Lietuvių Studentų Sąjungą. Skambinti tel. LE. 6-7425 arba RO. 9-7051.

Būtų gražu, kad kiekvienas lietuvis studentas priklausytų kuriai nors liet. studentų organizacijai. Tai labai naudinga bendram išsilavinimui.

NAUJI STUDENTAI. — Šiemet pavasarį Toronte baigė gimnazijas ir įstojo į Toronto un-tą: K. Batūra — inž. fakultetą; A. Balsys — med. f.; R. Galiauskas — med. f., JAV; T. Gurevičius — humanit. f.; R. Mažonas — farmacijos f.; V. Pusvaškytė — h. f.; A. Nekrašius — h. f.; D. Tamošauskaitė — h. f.; G. Rinkūnaitė — h. f.; D. Sakevičiūtė — h. f.; M. Švedaitė — h. f.; R. Staškevičius — med. f.; R. Strimaitytė — ; D. Augaitytė — St. Šalkauskis — h. f.; A. Šileikis — h. f.; J. Balsaitė iš Niagara Falls — h. f.; A. Mikelėnas iš Tillsonburgo — odontologija.

PERKRAUTAS XIII SKYRIUS. — Pradėdamas mokslo metus York un-to prez. dr. Ross pareiškė: XIII skyrius yra perkrautas. Studentai per tuos metus permažai skaito ir lavinasi. Daug studentų blogai išlaiko egzaminus, nes yra nerviški; mat, žino, kad tai jų paskutinis sprendimas. York un-to prez. yra paruošęs projektą, kaip perorganizuoti egzaminus.

OKUP. LIETUVOS švietimo darbuotojai pastebėjo, kad perdidelis nuošimtis mokinių nelanko jokios mokyklos. Vien neva dėl ligos nelanko 32%. Daugelis nelanko, nes neturi apavo, drabužių, turi peranksti užsidirbti duoną. Tai okupuoto krašto sąlygos.

ONTARIO PREMJERAS J. ROBARTS pareiškė, kad ateinančiais metais bus skiriama pinigų universitetams plėsti. Taip pat bus duodama daugiau pašalpų ir stipendijų gabiems studentams. Pernai įstoję 687 studentai į Ontario universitetus gavo valdžios stipendijas (vidurkis 80 iš 8 dalykų); 9.500 studentų iš 32.000 gavo įvairias premijas, pašalpas, paskolas bendrai sumai apie $3 mil.

INITIUM SEMESTRI rengia Liet. Stud. S-gos valdyba Springhurste Gerojo Ganytojo stovyklos patalpose rugsėjo 29-30 d. Programoj: naujos liet. studentų valdybos rinkimai, naujųjų studentų priėmimas, šokiai, laužas ir t.t. Apie savo dalyvavimą studentai prašomi pranešti telefonu A. Kuolaitei RO. 9-7051 iki ketvirtadienio. Nakvynė bus parūpinta nemokamai. Registracija — $1. Kviečiami dalyvauti Hamiltono ir kt. vietovių studentai. Patariama pasiimti miegmaišius. Stovykloje būti šeštadienį, rugsėjo 29 d., 1 val. p.p.

Tautinių šokių grupė "Gintaras" po vasaros atostogų pradėjo darbą. Nors dauguma šokėjų š.m. pradėjo studijuoti, tačiau ir toliau pasilieka grupėje. Grupė jau yra užsiregistravusi dalyvauti liepe JAV ir Kanados tautinių šokių šventėje Čikagoje, kuri įvyks 1963 m. birželio mėn. Šiai šventei jau dabar pradėjo ruoštis.

Šio sezono pirmas pasirodymas įvyks spalio 20 d. Prisikėlimo parap. salėje per SLA ruošiamus šokius. Prieš porą mėn. visa grupė įstojo į SLA kuopą ir sudaro SLA jaunimo kuopą. Grupei vadovauja V. Turūta.

Skautų stovyklavietės fondas auga. — Per vieną savaitę vieni savo aukomis, kiti pirkdami pėdas (pėd skaitoma nuo vandens fronto — $25) fondui paaukojo: $5 Parkside Meat Market, $10 T. K. Kaunaitės, J. B. Augustinavičiai, V. M. Meiliūnai, $15 dr. S. Pacevičius, $20 J. Strazdas, dr. J. Yčas, $25 B. Žolpys, $50 S. Kėkštas, $100 A. Skrebūnas ir E. H. Stepaičiai, $200 lietuvių kredito kooperatyvas "Parama". **F.**

Liet. Vaikų Namams remti bazaras artinasi. Prisidėkime visi kiek kas išgalime nešdami fantus į LVN 57 Sylvan Ave. Fantai priimami kasdien ir kiekvienu laiku. **Rėmėjai**

Šatrijos tunto jaunesn. skautės rugsėjo 22 d. turėjo pirmą sueigą po vasaros atostogų.

Suinteresuoti tėvai, kurie turi dukrelę tarp 6 ir 11 metų, kviečiami užregistruoti ją pas D. Tamošauskaitę tel. LE. 1-4469. **Tuntininkė**

E. K. Bičiūnas, atvykęs iš N. Gvinėjos, apsigyveno Toronte ir gavo darbą viešbutyje. Užsiprenumeravo "TŽ".

DIDŽIULIS VAKARAS įvyks spalio 20 d. Prisikėlimo salėje.

S V E I K I N I M A S

Teologijos studentą J. STAŠKEVIČIŲ Romoje ir jo mielus namiškius Toronte, subdiakono šventinimo proga su geriausiais linkėjimais nuoširdžiai sveikiname

Jonas Kamenka
Pranas Čečys

Padėka

Mirus a.a. **JONUI MIKOLIŪNUI** po sunkios operacijos Toronto ligoninėje, visiems, atsiuntusiems prie Jo karsto gėlių iš Clevelando, Hamiltono, Sudbury ir Garsono, aplankiusiems Jo palaikus bei palydėjusiems Jį į amžino poilsio vietą naujose Toronto lietuvių šv. Jono kapinėse, ypač Jo ir mūsų draugams, atvykusiems iš tolimo Sudbury-Garsono ir Hamiltono, pareiškusiems mums užuojautą spaudoje, laiškais ar žodžiu bei pagelbėjusiems mums Jo ligos metu ar kitu būdu patarnavusiems Velioniui, nuoširdžiai dėkojame.

Gili padėka Toronto lietuvių šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui už pagalbą parinkti Velioniui amžino poilsio vietą, laikytas pamaldas bei palydėjimą į kapines, kun. dr. Pr. Gaidamavičiui už kalbėtą rožinį laidotuvių namuose ir Ryan & Odette Funeral Home už tikrai gražų patarnavimą.

Žmona Olga, brolis Antanas
ir brolienė Aleksandra

JAU PATS LAIKAS

susirūpinti dovanų siuntiniais giminėms į Lietuvą. Šiemet labiau negu betkada bus reikalinga pagalba, dėl labai blogų metų Lietuvoje. Jau penkeri metai, kaip sažininkai ir skubiai aptarnauju lietuvius ir kt. Kanadoje ir JAV su visų rūšių užsakymais. Betkuriuo laiku paskambinus, atvažiuoju į namus su pavyzdžiais, kur be jokio sunkumo galite išsirinkti medžiagas ir visa kita. Akordeonai 120 bosų nuo $155, maistas ir kt. Galite užsakyti ir nepilno svorio siuntinius. Paskambinkite šiandien:

ST. PRAKAPAS, telefonas RO. 7-9088,
18 Brookside Avenue, Toronto 9, Ontario.

Priimu iš visų provincijų, ir iš JAV bei kitur užsakymus.

Z. ORENTIENĖS
lietuviškoje klasikinio
BALETO STUDIJOJE

darbas pradedamas š.m. rugsėjo 18 d. Lietuvių Namuose
(įėjimas iš Dundas gatvės)

Norintieji šią studiją lankyti

prašomi registruotis antradieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak. Lietuvių Namuose. Dėl informacijų skambinti tel. RO. 2-0935 nuo 10 val. ryto iki 3 val. p.p.; vakare nuo 9 val. vak. iki 11 val. vak.

Padėka

Nuoširdžią padėką reiškiu mieliems bičiuliams ir visiems giminėms, kurie mane lankė po operacijos ligoninėje ir namuose, už atneštas gėles ir visa kita.

Jūsų visų parodytas didelis nuoširdumas padėjo man greičiau pasveikti ir sustiprėti. Nuoširdžiausias ačiū visiems.

Stasė Valatkienė

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas visų rūšių — 200 štukų — **už $3.09**

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ
NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojinės — Nylon seamless — reg. $1.00 pora —speciali nuolaida—2 poros už $1.00

MONTREAL, Que.

TĖVĄ JONĄ BOREVIČIŲ, S.J.
25 METŲ KUNIGYSTĖS JUBILĖJAUS PROGA
NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME,
džiaugdamiesi jo praeities darbais — Dievui, Tėvynei, Artimui linkime, kad ir toliau lietuviškasis atžalynas nepasiliktų be jo globos. Sveikatos, sėkmės, ilgiausių metų bei Viešpaties palaimos!

Jonas ir Maria F. Yokubynai

Nuoširdžiai sveikiname T. J. Borevičių, SJ, minintį sidabrinį kunigystės jubilėjų. Gausi palaima telydi ateities darbus. — "T. Žiburiai"

★

Sol. G. Čapkauskienės koncertas. — Spalio 29 d., pirmadienį, 8.30 val. vak. sol. G. Čapkauskienė dainuos žiemos sezono atidarymo koncerte, kuris įvyks Ritz Carlton viešbutyje, koncertų salėje. Norintieji įsigyti bilietus, prašomi skambinti tel. DO. 6-4629.

Verslo sąjunga pradėjo gaminti lietuvišką filmą iš verslininkų ir profesionalų gyvenimo. Gamyba užtruks virš metų, nes dalyvauja eilė įvairių profesijų ir verslo žmonių. Šį gana sudėtingą darbą pasiėmė dail. T. Valius. Tai bus gyva istorinė medžiaga iš lietuvių gyvenimo užsieny ir kada nors ji nukeliaus ir į savo senąją tėvynę. Filmas parodys, kad lietuviai sugebėjo ir už savo tėvynės ribų kurti ir įsiveržti į įvairias verslų ir profesijų šakas.

Garbė tiems, kurie prisideda ar prisidės prie šio gražaus istorinio kūrinio savo dalyvavimu ir pinigine parama, nes tik jų dėka pamatysime gyvą vaizdą lietuvio veržlumo ir išgirsime aidint gražią lietuvių kalbą, lydint lietuviškai muzikai. **Verslo sąjunga**

Min. pirm. J. Diefenbakeris sveikina "Paramos" liet. kredito koperatyvą Toronte tarpt. kredito unijų dienos proga ir prašo savo nuoširdžius linkėjimus perduoti "Paramos" nariams.

Į Pr. Alšėno padėkos laišką Kanados premjerui už pripažinimą mūsų konsulatui Kanadoje pilnų teisių, rugsėjo 17 d. atsakė sekr. C. Gauthier.

DAŽYTOJAS—DEKORATORIUS
- Įvairūs dažymai
- Natūralaus medžio išbaigimas
- Popieriavimas ir t.t.

Skambinti:
KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

AV parapijos žinios

— T. J. Borevičiaus, SJ, AV par. klebono sidabrinis kunigystės jubilėjus minimas šį šeštadienį iškilmingu banketu. Iškilmingos padėkos pamaldos — sekmadienį 11 val. Pamokslą sako T. Placidas, OFM, iš Toronto.

— Eminencija kardinolas Leger, prieš išvykdamas ilgam laikui į Vatikano santarybą, labai nori susitikti su savo vyskupijos tikinčiaisiais. Tam tikslui spalio 2 d. 8.15 val. vak. prie šv. Juozapo šventovės Montrealyje visi renkasi masinei procesijai į šv. Juozapo baziliką. Čia kardinolas laikys Mišias ir pasakys pamokslą anglų k. Kviečiame nuoširdžiai visus dalyvauti bendroje maldoje už santarybos pasisekimą.

— Visi choristai labai prašomi šią savaitę dalyvauti choro repeticijose. Apie laiką praneš choro seniūnas Alf. Gudas.

— Užpraeitą sekmadienį rinkliavoje gauta $176.50.

— Antroji pr. sekmadienio rinkliava buvo skirta ypatingiems parapijos reikalams. Pagal Montrealio miesto potvarkius, turėjome parapijos patalpose įtaisyti gesintuvus ir salėje pavojaus atvejui šviesas. Viskas kaštavo $565.

Lietuviškų mokyklų mokslo metai prasideda rugsėjo 29 d. 9 val. ryto. Visi moksleiviai abiejų mokyklų ir augšt. lituanistinių kursų renkasi senosiose patalpose. Iškilmingos pamaldos įvyks spalio 14 d. AV bažnyčioje. Visi tėvai nuoširdžiai prašomi savo vaikučius atvesti mokyklon. Būtų nepaprastai gražu, kad visi vaikučiai lankytų lietuvišką mokyklą.

Rėmėjų būrelis lapkričio 11 d. seselių namuose ruošia didelį ir gausų bazarą. Visi kviečiami savo parama prisidėti. Tuo įvertinsime mūsų seselių gražų krikščionišką ir lietuvišką darbą.

Būrelio valdyba

Liet. vaikų darželyje yra apie 70 vaikų, kurių bene tik 5 lietuviai. Seserys lietuvaitės apgailestauja tokią būklę, nes įdėjo daug triūso ir lėšų, tačiau lietuvių šeimos neparodė didelio susidomėjimo.

Nauja radijo stotis CFMB baigiama įrengti. Jos direktorius yra lenkas K. Stanczykowski. Numato programas įvairiom kalbom. Radijofono patalpos—Drummond - Burnside.

Pr. Paukštaitis, "Neprikl. Lietuvos" b-vės direktorius spaustuvės mašinų vajaus reikalams uoliai telkia naujus šėrininkus. Jis kreipiasi per spaudą ir laiškais kviesdamas įsigyti "NL" šėrus, kurių kaina — $10. Vienam asmeniui leidžiama turėti iki 5 šėrų. B-vė taipgi organizuoja loteriją, kurioje leidžiami įvairių dailininkų meno kūriniai.

Pastatas, kuriame buvo mūsų raštinė nuo 1953 m. adresu 177 Sherbrooke Street West, bus nugriautas, todėl nuo š.m. rugsėjo 1 d. mus galėsite pasiekti tik vienu adresu:
3907 ROSEMONT BLVD.
MONTREAL, QUE.
Tel. RA. 2-2472.

Maždaug už metų, kada naujas pastatas bus baigtas, tikimės sugrįžti į seną savo vietą.

Taupyk ir skolinkis savo
KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: sekmadieniais nuo 10.30—1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. **Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun:** pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. vak. **3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX):** trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3—8 val. ir šeštadieniais nuo 10—12 val.

PASKOLŲ REIKALAIS kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 • Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais — HU. 9-1543.

RONCESVALLES — DUNDAS. $14.900 pilna kaina, 8 kambariai per 2 augštus, moderniškai įrengtas, vandeniu alyva šildomas, garažas. Įmokėti apie $2.500.

INDIAN RD. — DUNDAS. $13.700 pilna kaina, atskiras namas, per 3 augštus 8 nepereinami kambariai, 3 virtuvės, 2 vonios, nauja apšildymo sistema, 2 garažai. Savininkas išvyksta į JAV.

JANE — BLOOR. $24.900 pilna kaina. Atskiras, rauplėtų plytų namas, 8 kambariai su užbaigtu žaidimo kambariu, privatus įvažiavimas, garažas, 2 vonios, 2 moderniškos virtuvės. Įmokėti apie $6.000. Vienas atviras morgičius 10 metų balansui.

DUNDAS — BROCK. Dvi krautuvės ir 4 butai, geros pajamos, vandeniu alyva apšildoma. Didelis sklypas su vaismedžiais. Savininkas išvyksta į Ameriką. Prašoma kaina $33.000.

DU ŪKIAI. $16.500 pilna kaina už abu, įmokėti apie $6.000, balansas 10 metų iš 6%. Abu ūkiai po 100 akrų žemės su upeliu. Abu ūkiai su visais atskirais ūkio trobesiais, gera žemė, tinka gyvulių auginimui arba mišriam ūkininkavimui. Randasi prie Dundelk, Ont.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.